

سَمِ اَللّٰهُ لِرَبِّكَ لِتَسْمَعُ

یادگار عرشے

اذکار و ادعیہ سفارش شدہ از سوی
حضرت آیت اللہ میرزا حسنعلی مروارید رحمۃ اللہ علیہ

مقدمہ و تحقیق: احمد مروارید

صفحه آرایی: محمود عرفانیان / ۰۹۱۵۵۵۷۰۷۷۶

سال انتشار نسخه الکترونیک: ۱۴۰۱

فهرست مطالب ❁

.....	مقدمه چاپ دوم	۵
.....	مقدمه چاپ اول	۸
.....	قرآن کریم	۱۴
.....	آیاتی که قرائت آن به طور ویژه توصیه شده است	۱۴
.....	سوره بقره: آیات ۱ تا ۵	۱۴
.....	آیات ۲۵۵ تا ۲۵۷	۱۴
.....	آیات ۲۸۴ تا آخر	۱۵
.....	سوره آل عمران: آیات ۱ تا ۹	۱۶
.....	آیات ۱۸ و ۱۹	۱۸
.....	آیات ۲۶ و ۲۷	۱۸
.....	آیات ۱۹۰ تا ۱۹۴	۱۹
.....	سوره انعام: آیات ۱ تا ۳	۱۹
.....	سوره اعراف: آیات ۵۴ تا ۵۶	۲۰
.....	سوره یس: آیات ۱ تا ۹	۲۱
.....	سوره صافات: آیات ۱ تا ۱۰	۲۱
.....	سوره الرحمن: آیات ۳۳ تا ۳۵	۲۲
.....	سوره حدید: آیات ۱ تا ۶	۲۲
.....	سوره حشر: آیات ۱۸ تا آخر	۲۳
.....	ادعیه قرآنی	۲۵
.....	اذکار مستحب هنگام وضو	۲۶
.....	اعمال مربوط به نماز	۲۸
.....	اعمال مربوط به نمازهای یومیه	۲۸
.....	اعمال مربوط به نماز صبح	۳۴
.....	هنگام شنیدن اذان صبح	۳۴
.....	ذکر بین نافله صبح و نماز صبح	۳۵
.....	دعای پس از نماز صبح	۳۶

- ۳۷ اعمال مربوط به نماز ظهر
- ۳۸ اعمال مربوط به نماز مغرب
- ۳۸ هنگام شنیدن اذان مغرب
- ۳۹ ذکر پس از نماز مغرب
- ۴۰ ذکر سجده آخر نوافل مغرب
- ۴۰ ذکر پس از ادای نوافل مغرب
- ۴۱ اعمال مربوط به نمازهای روز جمعه
- ۴۱ دعای قبل از نماز روز جمعه
- ۴۵ عمل بین نماز ظهر و عصر جمعه
- ۴۶ صلوات پس از نماز عصر جمعه
- ۴۷ اعمال مربوط به نماز شب
- ۴۷ دعای هنگام برخاستن برای نماز شب
- ۴۸ دعای پس از نماز شفع
- ۴۹ دعای قنوت نماز وتر
- ۵۲ کیفیت نماز شب حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام
- ۵۴ نماز حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام
- ۶۷ نماز جناب جعفر طیار رضی الله عنه
- ۷۱ اعمال پیش از خواب
- ۷۸ اذکار و ادعیه روزانه
- ۷۹ اذکار هنگام خروج از منزل
- ۸۴ حرز یمانی
- ۱۰۳ دعای منقول از ابو حمزه ثمالی رضی الله عنه
- ۱۱۱ دعای اعتقاد
- ۱۱۸ دعای احتجاب
- ۱۲۲ دعای امیرالمؤمنین علیه السلام هنگام بروز فتنه در جنگ صفین

- اذکار و ادعیه متفرقه ۱۳۰
- اسم اعظم ۱۳۰
- برای استجاب دعا و محفوظ ماندن از بلاهای بسیار ۱۳۰
- ذکر حمله عرش ۱۳۳
- دعا برای گشایش امور ۱۳۴
- دعا برای زیاد شدن رزق ۱۳۴
- برای ادای دین ۱۳۵
- دعای کفایت از بلا و غلبه بر خصم ۱۳۵
- هنگام دیدن کسی که مبتلا به بلائی شده است ۱۳۶
- جهت درد شقیقه ۱۳۶
- ذکر یوشع بن نون (وصی حضرت موسی علیه السلام) ۱۳۶
- ذکر دانیال پیامبر ۱۳۷
- حرز حضرت فاطمه زهرا علیها السلام ۱۳۷
- از دعاهای امام صادق علیه السلام ۱۳۸
- دعای در سجده ۱۳۸
- ذکری برای در امان ماندن از تب ۱۳۹
- دعا برای رفع گرفتاری ۱۴۰
- ذکر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هنگام خوشحالی و ناراحتی ۱۴۱
- دعایی که امیرالمؤمنین علیه السلام به جناب اویس قرنی رضی الله عنه تعلیم دادند ۱۴۲
- دعای هنگام بروز مشکلات ۱۴۳
- دعایی کوتاه از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام ۱۴۳
- دعا برای برای به دست آوردن علم یا مال فراوان ۱۴۴
- ذکر هنگام سختی ۱۴۴
- صلوات برای شادمانی رسول اکرم و اهل بیت علیهم السلام ۱۴۵
- دعای منقول از حضرت ولی عصر علیه السلام ۱۴۶
- دعای منقول از برخی بزرگان ۱۴۶
- توصیه‌های حضرت آیت الله مروارید رحمته الله ۱۴۹
- کتابنامه ۱۵۱

❁ مقدمه چاپ دوم

یکی از تجلیات بندگی انسان در برابر حق متعال، دعا و مناجات به درگاه حضرت اوست. این مطلب در متون دینی با اهتمام تمام مورد تأکید قرار گرفته تا آن جا که دعا هسته عبادت، کلید موفقیت، سلاح مؤمن، سپر بلاها، درمان دردها، محبوب‌ترین عمل نزد پروردگار متعال و شرط توجه او به بندگان شمرده شده است.

بر اساس آن چه از پیشوایان دین علیهم‌السلام آموخته‌ایم بنده‌ای که روزی‌اش را از راه حلال کسب کند و در سپاسگزاری نعمت‌های الهی و ادای حقوق دیگران، و نیز در تصفیه باطن خویش بکوشد، هرگاه با قطع امید از همه اسباب ظاهری و با قلبی بی‌مناک از خطاها و امیدوار به رحمت الهی به پیشگاه او روی آورد، و خیر حقیقی را. هرچند کوچک. از درگاهش بخواهد، و در این درخواست اصرار ورزد، دعایش اجابت خواهد شد.

و چه بهتر که دعا با شرایط یاد شده همراه با طهارت درونی و بیرونی و در زمان‌ها و مکان‌های مقدس و به جماعت صورت پذیرفته، با حمد و ثنای الهی و صلوات بر محمد و

خاندان او عَلَيْهِ السَّلَام آغاز و با صلوات بر ایشان خاتمه یابد. و البته انسان باید نیک بداند که گاه مصلحت او در تأخیر برآورده شدن خواسته اوست. و اگر در دنیا نیز به خواسته اش نرسد، پاداشی مضاعف در عالم آخرت نصیب او خواهد شد.^۱

ادعیه فراوانی که از جانب حضرات معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَام وارد شده و با تلاش عالمان جلیل القدر گرد آمده است، دریایی است بس گسترده و ژرف از معارف گوناگون. و بی اعتنایی به این گنجینه گرانسنگ جفایی است بس بزرگ. و شایسته است که متشرعان همانند حوزه اعتقادات و احکام شرعی، در مقام ذکر و دعا نیز به آنچه در متون دینی آمده است، عنایتی ویژه داشته باشند.

جد بزرگواریم حضرت آیت الله میرزا حسنعلی مروارید رحمته مانند همه استادان علم و اخلاق در موقعیت های گوناگون به حفظ، قرائت و ممارست بر برخی دعاها و اذکار که از اهل بیت عصمت و طهارت عَلَيْهِمُ السَّلَام به ما رسیده است، تأکید می فرمود. پس از رحلت وی بر آن شدم هرچه به ما آموخته بود را در یک مجموعه گرد آورده، به صورت تحقیق شده در اختیار دوستداران قرار دهم. دستاورد این تلاش، انتشار کتاب یادگار عرشی در سال ۱۳۸۸ خورشیدی بود.

این کتاب از همان آغاز مورد استقبال علاقه مندان واقع

۱. رک. اعراف/۷؛ فرقان/۷۷

کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی، ۲/ ۴۶۶ (ابواب مختلف کتاب الدعاء)

شد و در زمانی کوتاه همه نسخه‌های چاپ شده در دست آنان قرار گرفت.

به دنبال تقاضای فراوان برای تجدید چاپ، به لطف خداوند متعال اکنون کتاب مزبور در قالبی جدید و با اندکی فزونی و تغییر، تقدیم می‌گردد.

در پایان از خداوند متعال مسألت می‌کنم جدّ مادری ام مرحوم حاج محمد باقر مروارید و دیگر برادرِ آیت الله میرزا حسنعلی مروارید: مرحوم حاج جلال مروارید و همچنین دو مادر بزرگم حاجیه خانم روغنی یزدی و حاجیه خانم تقوی بجنوردی را در سایه رحمت واسعه خویش از ثواب این عمل بهره‌مند گرداند و مرا از ثمرات دعای خیرشان محروم نسازد.

و لله الحمد اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

احمد مروارید. مرداد ۱۳۹۹

❁ مقدمه چاپ اول

هنگامی که به گذشته خویش می‌نگرم، مقاطع مختلف عمر را از سویی سرشار از عنایات خاص الهی و از سوی دیگر پر از لغزش‌ها و کوتاهی‌های خود می‌بینم. گاه با خود می‌گویم: اگر سنت خداوند متعال تأخیر در عقوبت نبود، چه نعمت‌ها که از کف می‌دادم و چه مرارت‌ها که می‌چشیدم...

اما هر چه من خطا کردم، ربّ مهربانم عطایش را افزود و البته این امر بار مسئولیتم را سنگین‌تر و کار محاسبه‌ام در روز جزا را سخت‌تر کرد.

باری، از جمله الطاف الهی بر من این بود که از اولین سال‌های کودکی از تعالیم و ارشادات جد بزرگوارم حضرت آیت الله مروارید رحمته‌الله بهره‌مند شدم. در سنین نوجوانی به خصوص از آن زمان که گام در راه کسب معارف دینی نهادم، مورد التفات ویژه آن مربی دلسوز قرار گرفتم، و در هنگام جوانی توفیق یافتم یک شب در هفته را در خدمت ایشان به صبح آورم. یکی از ویژگی‌های کم‌نظیر آن عالم ربانی که هر کس با اندک مراوده‌ای با وی آن را در می‌یافت، انس فراوان او با اذکار و ادعیه مأثوره

از اهل بیت علیهم السلام بود. به گونه‌ای که بسیاری از دعاها در حافظه‌اش نقش بسته بود و از هر فرصتی برای ذکر و مناجات بهره می‌برد. یکی از نکاتی که همواره بر آن تأکید می‌ورزید، ثبت این دعاها و به خاطر سپردن آنها بود. پس از ارتحال آن عزیز تصمیم گرفتم مجموعه این دعاها را به ضمیمه نصایح ایشان در قالب کتابچه‌ای عرضه کنم. امید که با این تلاش توانسته باشم اندکی از حقوق آن بزرگ اسوه فضل و فضیلت را ادا نموده، روح ظلمت زده‌ام را از انفاس قدسیه خوانندگان این دعاها بهره‌مند سازم.

اما در آغاز، گوشه‌ای از سیره عملی و اخلاقی آن بزرگوار را باز می‌گویم.

یکی از خصوصیات بارز آن عالم عامل، تقید به انجام واجبات و ترک محرمات بود. او عمل به آموزه‌های شرع را تنها راه تقرب به خداوند متعال می‌دانست و همواره اجتناب از روش‌های اختراعی در سیر و سلوک را متذکر می‌شد. وی تأکیدی خاص بر فراگیری احکام شرعی به عنوان مقدمه عمل به آن داشت. گاه به نزدیکان خود توصیه می‌کرد: «رساله عملیه را هرچند وقت یک بار به طور کامل مطالعه کنید.»

به ادای نمازهای یومیه در اول وقت سفارش می‌فرمود و بر رعایت آداب و مستحبات و تعقیبات نمازها. به ویژه نماز صبح. سخت اهتمام داشت. از یاد نمی‌برم آن رنجی را که در واپسین روزهای عمر برای حضور در نماز جماعت صبح

مسجد ملاحیدر به جان می خرید و با این کار حجت را بر من و امثال من تمام می کرد. او بر خواندن سوره دهر در رکعت اول و سوره غاشیه در رکعت دوم نماز صبح روزهای دوشنبه و پنجشنبه تأکید فراوان داشت.

شب زنده داری و سحر خیزی را بخشی جدایی ناپذیر از تدین واقعی می دانست و فوت نماز شب را حتی برای یک بار نیز بر نمی تافت.

شبی را به یاد دارم که من در خدمتش بودم و او به عبادت مشغول. نشستن در کنارش را به قصد یاری او بر خواندن نماز برتری دادم؛ چرا که گمان داشتم در سجده برای یافتن مهر نیازمند کمک باشد. از نماز که فارغ شد، با حالی حاکی از تأسف مرا خطاب کرد و فرمود: «از شما سؤالی دارم؛ مگر نمی خواهید نماز شب بخوانید؟» پاسخ گفتم: «من برای کمک به شما از نماز شب صرف نظر کردم و در کنارتان نشستم!» فرمود: «اگر چنین است، پس دیگر لزومی ندارد شب ها نزد من بیایید؛ من خودم از پس کارهای خود برمی آیم.»

هر روز ملتزم بود قسمتی از قرآن را تلاوت کند. در ماه های رمضان گاه روزی چهار جزء را تلاوت می کرد و خواندن سوره های مؤمنون، صافات، ص و زمر، برنامه همیشگی روزهای جمعه اش بود. وی هم چنین حفظ سوره های یس، واقعه، رحمن و ملک را توصیه می فرمود. در سال های پایانی عمرش هنگامی که قرآن را به صورت ترتیل برایش تلاوت

می‌کردم، با آنکه از دیدن ناتوان شده بود، غالباً پایه‌پایم می‌خواند که خود نشان از تسلط او بر الفاظ آیات داشت. اشتیاق و جدیت آن عالم ربانی در کسب علوم و معارف الهی چنان بود که در ایام جوانی اشتغالات درسی اش گاه به چهار درس و هشت مباحثه می‌رسید. او ارزش عمر را نیک دریافته بود و به همین روی از لهویات به شدت پرهیز می‌کرد و اتلاف وقت را از سوی اطرافیانش به هیچ وجه بر نمی‌تافت.

به تعلیم معارف و احکام به دیگران و به ویژه فرزندان و نوادگانش عنایت بسیار داشت. در یکی از تابستان‌ها هنگامی که ده سال بیش نداشتم، فروتنانه از من و چند تن از همسالانم خواست که شب‌ها نزدش برویم و از او درس دین بیاموزیم. و این در حالی بود که از ده‌ها سال پیش از آن به تدریس خارج فقه اشتغال داشت.

به مبانی خویش سخت پایبند بود، و به صراحت بطلان نظریات مخالف را مبرهن می‌ساخت. در عین حال با طوائف مختلف فقها. با هر نوع اندیشه و سلیقه‌ای. ارتباط نزدیک داشت و به آنان احترام می‌گذاشت و در جلسات درسی و غیر درسی، هرگز توهین به علمای شیعه از او مشاهده نشد.

آن عالم بزرگ هیچ‌گاه نسبت به شؤون مسلمین بی‌توجه نبود. از هیچ تلاشی برای کمک به دیگران دریغ نمی‌ورزید و دستگیری از نیازمندان سیره او تا آخرین روزهای حیات

پربرکتش بود.

در مواجهه با جریان‌ها و رویدادهای سیاسی، تنها اصل «تسخیص وظیفه دینی» بود که بر حرکت و سکون و فریاد و سکوتش حکم می‌راند.

در نامالایمات زندگی بسیار شکیبا بود و همواره نعمت‌های الهی را سپاسگزار. برایم شگفت‌انگیز بود که می‌دیدم روزها و هفته‌ها بر او می‌گذرد و او با آن که بینایی اش را از دست داده است و از لذت مطالعه و تدریس - که عمری با آن مانوس بوده است - محروم، هیچ‌گاه لب به شکایت نمی‌گشاید و با درنگ دانستم که این حال جز از بینش صحیح و درک عمیق نسبت به حیات دنیوی برنمی‌خیزد.

ارتباط معنوی با اهل بیت علیهم‌السلام - در انحاء گوناگونش - از ویژگی‌های نمایان او بود. همواره تأکید می‌کرد: «هر روز حداقل صد بار ذکر صلوات را فراموش نکنید؛ چرا که یک دعای مستجاب است و خود باعث استجابت دعاها می‌شود.» در ماه مبارک رمضان دو یا سه ساعت به اذان صبح در حرم حضرت علی بن موسی الرضا علیه‌السلام حضور می‌یافت و به ذکر و مناجات مشغول می‌شد. و در سایر اوقات پس از نماز صبح برای عرض ارادت به حرم حضرتش مشرف می‌شد.

از میان دعاها و زیارات ائمه معصومین علیهم‌السلام به برخی توجه و تقید ویژه داشت. دعای عشرات، دعای مکارم الاخلاق، زیارت امین الله، زیارت آل یاسین و دعای عهد

امام زمان عَلَيْهِ السَّلَام از جمله آن‌ها بود.

آن عاشق دلسوخته خواندن زیارت عاشورا را در هر شبانه‌روز هیچ‌گاه ترک نکرد و سرانجام پس از ادای نماز مغرب و عشاء و قرائت زیارت عاشورا روح مطهرش از این جهان پرکشید و به ملکوت اعلی پیوست.

و سلام علیه یوم ولد و یوم مات و یوم یبعث حیا.

در پایان تذکر چند نکته را ضروری می‌دانم:

۱. در نقل ادعیه و اذکار این اثر، در اغلب موارد به جای مجموعه‌های حدیثی متأخر، مصادر اصلی روایی معیار نقل ما قرار گرفته، و معتبرترین نسخه‌های چاپی این مصادر مورد تأکید ما بوده است.

۲. نظر ما ارائه این اثر در قطع کوچک بوده است، و به علت همین محدودیت، تنها به ذکر اختلاف نسخه در همان مصدر اصلی اکتفا شده است.

۳. این اثر حاصل ساعت‌ها تحقیق و تدقیق این حقیر در پرتو ارشادات و مساعدت‌های بی‌دریغ جمعی از منسوبین و ارادتمندان حضرت آیت الله مروارید رحمته‌معلیهم است. تشکر از همه این بزرگواران را. که به خواست خودشان از ذکر نام آنها خودداری می‌کنم. بر خویش فرض می‌دانم و از ایزد منان برای یکایک ایشان طول عمر و موفقیت را خواهانم.

و الحمد لله رب العالمین

احمد مروارید. اردیبهشت ۸۸

✽ قرآن کریم

آیاتی کہ قرائت آن بہ طور ویژه توصیہ شدہ است

سورہ بقرہ: آیات ۱ تا ۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۱﴾ ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا
رَیْبَ فِیْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِیْنَ ﴿۲﴾ الَّذِیْنَ یُؤْمِنُونَ بِالْغَیْبِ
وِیُقِیْمُونَ الصَّلٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ یُنْفِقُونَ ﴿۳﴾ وَالَّذِیْنَ
یُؤْمِنُونَ بِمَا اُنزِلَ اِلَیْكَ وَمَا اُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ
هُمُ یُوقِنُونَ ﴿۴﴾ اُولٰٓئِكَ عَلٰی هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۵﴾

آیات ۲۵۵ تا ۲۵۷

اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّوْمُ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ
تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ
بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾ اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ
الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾

آیات ۲۸۴ تا آخر

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا
فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفُّوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ

لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

سورہ آل عمران: آیات ۹۱ تا ۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الم ﴿١﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا

بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٣﴾ مِنْ قَبْلُ هُدًى
 لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٤﴾ إِنَّ اللَّهَ
 لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٥﴾
 هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا
 إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ
 مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا
 تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ
 تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ
 كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٧﴾
 رَبَّنَا لَا تَزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
 رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ
 لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿٩﴾

آیات ۱۸ و ۱۹

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ
 قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۸﴾
 إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
 وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۱۹﴾

آیات ۲۶ و ۲۷

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
 الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ
 بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۶﴾ تُولِجُ
 اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ
 مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ
 بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۲۷﴾

آیات ۱۹۰ تا ۱۹۴

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ
 وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ
 اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي
 خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
 سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ
 النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَا
 إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ
 فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا
 مَعَ الْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا
 تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

سورہ انعام: آیات ۱ تا ۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ

الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ
 تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ
 سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾

سوره اعراف: آیات ۵۴ تا ۵۶

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
 سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ
 النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
 مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا
 يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُلْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
 إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ
 مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾

سورہ یس: آیات ۹ تا ۹

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ یس ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ
 الْحَکِیْمِ ﴿۲﴾ اِنَّکَ لَمِنَ الْمُرْسَلِیْنَ ﴿۳﴾ عَلٰی صِرَاطٍ
 مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۴﴾ تَنْزِیْلِ الْعَزِیْزِ الرَّحِیْمِ ﴿۵﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا
 مَا اُنذِرَ اٰبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُوْنَ ﴿۶﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلٰی
 اَکْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا یُؤْمِنُوْنَ ﴿۷﴾ اِنَّا جَعَلْنَا فِیْ اَعْنَاقِهِمْ
 اَغْلَالًا فَهٰی اِلٰی الْاَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُوْنَ ﴿۸﴾ وَجَعَلْنَا
 مِنْ بَیْنِ اَیْدِیْهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشٰیْنَاهُمْ
 فَهُمْ لَا یُبْصِرُوْنَ ﴿۹﴾

سورہ صافات: آیات ۱۰ تا ۱۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَالصّٰفّٰتِ صَفًّا ﴿۱﴾
 فَالزّٰجِرٰتِ زَجْرًا ﴿۲﴾ فَالتّٰلِیٰتِ ذِکْرًا ﴿۳﴾ اِنَّ اِلٰهَکُمْ
 لَوَاحِدٌ ﴿۴﴾ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَا
 وَرَبُّ الْمَشَارِقِ ﴿۵﴾ اِنَّا زَیْنًا السَّمَاءِ الدُّنْیَا بِزَیْنَةٍ

الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ
 ﴿٧﴾ لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَذِفُونَ مِنْ كُلِّ
 جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ
 خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾

سورہ الرحمن: آیات ۳۳ تا ۳۵

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ
 أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا
 بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ
 عَلَيْكُمَا شَوْاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾

سورہ حديد: آیات ۱ تا ۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾
 هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ

عَلِيمٌ ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
 أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ
 وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ
 فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿٤﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾ يُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُوَلِّجُ النَّهَارَ فِي
 اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾

سوره حشر: آیات ۱۸ تا آخر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
 لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا
 تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ
 أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ
 وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾
 لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا

مُتَّصِدَةً مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا
 لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا
 هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾
 هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
 الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ
 عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ
 الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

ادعیه قرآنی

برخی آیات قرآن، در بردارنده عباراتی است که بیانگر درخواست از جانب حق تعالی است. این جملات گاه از زبان پیامبران الهی و برخی بنده گان صالح نقل شده و گاه دعاهایی است که از جانب حق تعالی دستور به قرائت آن‌ها داده شده است. حضرت آیت الله مروارید رحمته به خواندن برخی از این دعاها توصیه می‌کردند و خود نیز معمولاً در قنوت نمازها می‌خواندند:

﴿ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۱﴾

﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ

وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي

فِي ذُرِّيَّتِي ۲﴾

﴿ رَبِّ إِنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ۳﴾

۱. مؤمنون/ ۱۱۸

۲. أحقاف/ ۱۵

ادامه آیه شریفه این است:

«... وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ.»

این دعا در آیه ۱۹ سوره نمل نیز به این صورت آمده است:

﴿ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ

وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.﴾

۳. این دعا، برگرفته از آیه دهم از سوره مبارکه قمر است. در این آیه شریفه خداوند

متعال می‌فرماید: «فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ»

✽ اذکار مستحب هنگام وضو

از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده است:
 هرکس به این کیفیت وضو بگیرد، خداوند متعال از هر قطره
 آن وضو، مَلَکی را خلق می‌کند که حق تعالی را تقدیس، تکبیر
 و تهلیل نموده، ثواب آن را برای آن بنده می‌نویسد:
 پیش از وضو با دست راست، مَشْتی از آب بر دست چپ
 بریزد و این ذکر را بگوید:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا وَلَمْ يَجْعَلْهُ
 نَجَسًا.

سپس استنشاق کند و بگوید:

اللَّهُمَّ لَا تُحَرِّمِ عَلَيَّ رِيحَ الْجَنَّةِ وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ يَشْمُ
 رِيحَهَا وَطِيبَهَا وَرِيحَانَهَا.

سپس آب را مضمضه کند و بگوید:

اللَّهُمَّ أَنْطِقْ لِسَانِي بِذِكْرِكَ وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ تَرْضَى

عَنْهُ.

سپس وضو را آغاز کند و هنگام شستن صورت بگوید:

اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِي يَوْمَ تَسْوَدُّ [فِيهِ] الْوُجُوهُ وَلَا
تُسْوِدْ وَجْهِي يَوْمَ تَبْيِضُ [فِيهِ] الْوُجُوهُ.

هنگام شستن دست راست:

اللَّهُمَّ أَعْطِنِي كِتَابِي بِيَمِينِي وَالْخُلْدَ بَيْسَارِي.

هنگام شستن دست چپ:

اللَّهُمَّ لَا تُعْطِنِي كِتَابِي بِشِمَالِي وَلَا تَجْعَلْهَا مَغْلُولَةً
إِلَى عُنُقِي وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ مُقَطَّعَاتِ النَّيِّرَانِ.

در هنگام مسح سر:

اللَّهُمَّ غَشِّنِي بِرَحْمَتِكَ وَبِرَكَاتِكَ وَعَفْوِكَ.

و هنگام مسح پا بگوید:

اللَّهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمِي [عَلَى الصِّرَاطِ] يَوْمَ تَزُلُّ فِيهِ
الْأَقْدَامُ وَاجْعَلْ سَعْيِي فِيمَا يُرْضِيكَ عَنِّي!

اعمال مربوط به نماز ❁

اعمال مربوط به نمازهای یومیه

از امام صادق علیه السلام روایت شده است: کسی که پیش از نماز اذان و اقامه بگوید، دو صف و کسی که تنها اقامه بگوید، یک صف از ملائکه پشت سر او به نماز می ایستند.^۱ در روایت آمده است: کسی که این ذکر را پیش از نماز بگوید، خداوند متعال به ملائکه خطاب می کند: شاهد باشید که من از تمام خطاهای او چشم پوشیدم و تمام کسانی را که برگردن وی حقی دارند، از وی راضی کردم:

يَا مُحْسِنُ قَدْ أَتَاكَ الْمُسِيءُ وَقَدْ أَمَرَتِ الْمُحْسِنُ أَنْ

۱. همان. ۳۰۳/۳

يَتَجَاوَزُ عَنِ الْمُسِيِّ وَأَنْتَ الْمُحْسِنُ وَأَنَا الْمُسِيءُ
فَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ وَتَجَاوَزُ عَنْ قَبِيحٍ مَا تَعَلَّمُ مِنِّي [يَا ذَا الْجَلَالِ
وَإِلْكَرَامِ]!

* پس از تکبیره الاحرام بگوید:

وَجَّهْتُ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
عَلَى مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَدِينِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمِنْهَا جِئْتُ
حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَ
نُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ
لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

* و پس از استعاذه (أعوذ بالله السميع العليم من

الشیطان الرجیم) سوره فاتحه را آغاز کند.^۲

* هنگامی که سر از رکوع برداشت، بگوید:

۱. سید بن طاووس، علی بن موسی. فلاح السائل ونجاح المسائل. ۱۵۵؛ کفعمی،

ابراهیم بن علی. جنة الأمان الواقية (المصباح). ۱۴

۲. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. من لا یحضره الفقیه. ۱/۳۰۴

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَهْلِ الْجَبْرُوتِ وَ الْكِبْرِيَاءِ وَ
الْعِظَمَةِ!

* مناسب است در سجده آخر نماز، این دعاها
خوانده شود:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ وَ الشُّكْرَ عَلَى الْعَافِيَةِ وَ
تَمَامَ الْعَافِيَةِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ.^۱

يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ اغْفِرْ لِي وَ لِيُؤَدِّيَّ وَ لِجَمِيعِ
الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ.^۲

* پس از نماز در جای خود بنشیند و بعد از تسبیحات
حضرت زهرا علیها السلام، یک بار بگوید:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

۱. همان ۳۱۲/۱.

۲. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۲۹۲/۹۲. البته این دعا، به عنوان ذکر مستحب
در سجده آخر نماز، وارد نشده است. اما یکی از دعاهاى رسول اکرم صلی الله علیه و آله است.

۳. این ذکر، با این ترکیب خاص در منابع روایی نیامده است. اما فقرات مختلف
آن به صورت «یا واسع المغفرة اغفر لى» و «اغفر لى و لوالدى و لجمیع المؤمنین و
المؤمنات» فراوان یافت می شود.

که باعث آمرزش گناهان است^۱

جمیل بن درّاج گوید: مردی خدمت حضرت امام صادق علیه السلام شرفیاب شد و عرض کرد: سن من بالا رفته و خویشاوندان من دیگر در این دنیا نیستند. و من از مرگ بیمناکم و کسی را که با وی انس بگیرم نیز ندارم. امام فرمودند:

«از میان برادران دینی ات کسانی هستند که از خویشاوندان نسبی و سببی به تو نزدیک ترند و انس تو با آنان بهتر از انس با خویشاوندان است. با این حال پس از هر نماز فریضه این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ. اللَّهُمَّ إِنَّ الصَّادِقَ
 الْمُصَدَّقَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ إِنَّكَ قُلْتَ مَا تَرَدَّدْتُ فِي
 شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ كَتَرَدَّدِي فِي قَبْضِ رُوحِ عَبْدِي
 الْمُؤْمِنِ يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ. اللَّهُمَّ صَلِّ
 عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ لَوْلِيكَ الْفَرَجَ وَ
 الْعَافِيَةَ وَالنَّصْرَ وَلَا تَسُوْنِي فِي نَفْسِي وَلَا فِي أَحَدٍ مِنْ
 أَحِبَّتِي.

۱. برقی، احمد بن محمد بن خالد. المحاسن. ۱/۳۶

و [در این بخش اخیر از دعا] اگر خواستی دوستانت را به صورت جداگانه یا گروهی نام ببر. «
در آخر روایت آمده است: «آن مرد گفت: به خدا قسم [به سبب مداومت بر این دعا] در این دنیا آن قدر زیستم که از زندگی خسته شدم!»^۱

* از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده است: هر کس بخوهد هنگامی که از دنیا می رود از گناهان پاک شود - همچون پاک شدن طلا از ذرات ناخالص - و از هیچ کس طلبی بر عهده او نباشد، پس از نمازهای پنجگانه دوازده بار سوره توحید را - که معرّف خداوند متعال است - قرائت کند. سپس دستهایش را بگشاید و این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكُونِ الْمَخْزُونِ
الطَّاهِرِ الطُّهْرِ الْمُبَارِكِ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ وَ
سُلْطَانِكَ الْقَدِيمِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
يَا وَهَبَ الْعَطَايَا يَا مُطْلِقَ الْأَسَارِ يَا فَكَكَ الرِّقَابِ

۱. سید بن طاووس، علی بن موسی. فلاح السائل ونجاح المسائل. ۱۶۷؛ جناب محدث قمی رحمته الله در کتاب «الباقيات الصالحات» می نویسد این دعا بسیار معتبر است و در جمیع کتب دعا نقل شده است. (ر.ک قمی، عباس. حاشیه مفاتیح الجنان. ۱۲۲) البته در برخی منابع، جمله «بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ» نیز در آخر دعا آمده است. ر.ک راوندی، سعید بن عبدالله. ملوة الحزین. (الدعوات). ۱۳۴.

مِنَ النَّارِ أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ
وَأَنْ تُعْتِقَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ وَأَنْ تُخْرِجَنِي مِنَ الدُّنْيَا
أَمِنًا وَأَنْ تُدْخِلَنِي الْجَنَّةَ سَالِمًا وَأَنْ تَجْعَلَ دُعَائِي
أَوَّلَهُ فَلَاحًا وَأَوْسَطَهُ نَجَاحًا وَآخِرَهُ صَلَاحًا إِنَّكَ أَنْتَ
عَلَّامُ الْغُيُوبِ.

در پایان روایت امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: این دعا از جمله ادعیه‌ای است که پنهان نگاه داشته شده و همگان را بدان آگاهی نیست و از جمله چیزهایی است که رسول خدا صلی الله علیه و آله به من آموخته، دستور دادند به حسنین علیهم السلام تعلیم کنم!

* در روایت آمده است: هرکس این ذکر را پس از نمازهای فریضه بخواند، خداوند متعال امور را بر وی آسان کرده، به وی شرح صدر عنایت کرده و هنگام مرگ، خودش شهادت به وحدانیتش را به وی تلقین خواهد کرد:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ وَمَعَاقِدِ عَرْشِكَ وَسُكَّانِ
سَمَاوَاتِكَ وَأَنْبِيَائِكَ وَرُسُلِكَ أَنْ تَسْتَجِيبَ لِي فَقَدْ

رَهَقَنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا فَاسْأَلْكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ
وَأَلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَجْعَلَ لِي مِنْ أَمْرِي يُسْرًا!

اعمال مربوط بہ نماز صبح

ہنگام شنیدن اذان صبح

يَا مُطْفِئِ الْأَنْوَارِ بِنُورِهِ وَيَا مَانِعِ الْأَبْصَارِ مِنْ رُؤْيَتِهِ
وَيَا مُحَيِّرِ الْقُلُوبِ فِي شَأْنِهِ إِنَّكَ طَاهِرٌ مُطَهَّرٌ يُطَهِّرُ
بِطَهْرِكَ [بِطَهْرِكَ تَطَهَّرُ] مَنْ طَهَّرْتَهُ بِهَا وَلَيْسَ مِنْ
دُونِكَ أَحَدٌ أَحْوَجُ إِلَيَّ إِلَى تَطْهِيرِكَ إِيَّاهُ مِنِّي لِدِينِي وَبَدَنِي
وَقَلْبِي فَأَيَّةُ حَالٍ كُنْتُ فِيهَا مُجَانِبًا لَكَ فِي الطَّاعَةِ
وَالْهَوَى [وَالْهُدَى] فَالْزِمْنِي وَإِنْ كَرِهْتَ حُبَّ
طَاعَتِكَ بِحَقِّ مَحَلِّ جَلَالِكَ مِنْكَ حَتَّى أَنْالَ فَضِيلَةَ
الطُّهْرَةِ مِنْكَ لِجَمِيعِ شُؤُونِي رَبِّ [صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ
وَأَلِ مُحَمَّدٍ] وَاجْعَلْ مَا طَهَّرَ مِنْ طَهْرَتِكَ عَلَيَّ بَدَنِي

طَهْرَةَ خَيْرٍ حَتَّى تُطَهَّرَ بِهِ مِنِّي مَا أُكِنُّ فِي صَدْرِي
 وَأُخْفِيهِ فِي نَفْسِي وَاجْعَلْنِي عَلَى ذَلِكَ أَحَبَّتُ أُمَّ
 كَرِهْتُ وَاجْعَلْ مَحَبَّتِي تَابِعَةً لِمَحَبَّتِكَ وَاشْغَلْنِي
 بِنَفْسِي عَنْ كُلِّ مَنْ دُونَكَ شُغْلًا يَدُومُ فِيهِ الْعَمَلُ
 بِطَاعَتِكَ وَاشْغَلْ غَيْرِي عَنِّي لِلْمَعَاوَاةِ مِنْ نَفْسِي وَ
 مِنْ جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ.

خواندن این دعا باعث جلب فوائد مادی و معنوی فراوان از جمله رهایی از کینه، حسد و ریای می‌گردد.^۱

ذکر بین نافله صبح و نماز صبح

در روایت آمده است هر کس بین نافله صبح و نماز صبح صد بار صلوات بفرستد، خداوند متعال صورت وی را از آتش جهنم نگاه خواهد داشت. و هر کس صد بار بگوید: سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ. خداوند متعال خانه‌ای در بهشت برای او بنا خواهد کرد. و چنین است کسی که بیست و یک بار سوره توحید را بخواند. و اگر چهل بار سوره توحید را بخواند مغفرت الهی شامل حال او خواهد شد.^۲

۱. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۳۱۶/۹۲.

۲. ابن بابویه، علی بن محمد بن الحسین. من لایحضره الفقیه. ۴۹۵/۱.

دعای پس از نماز صبح

* از عبدالله بن سنان روایت شده است: از بدی اوضاع و احوال خویش به امام صادق علیه السلام شکایت کردم. آن حضرت فرمودند: به تو دعایی بیاموزم که هنگامی که آن را بخوانی، خداوند قرض تو را ادا کند و امور تو را سر و سامان دهد؟ عرض کردم: چقدر به چنین دعایی نیاز دارم!...
حضرت فرمودند: پس از نماز صبح بگو:

تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ
يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبَّرَهُ تَكْبِيرًا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ
بِكَ مِنَ الْبُؤْسِ وَالْفَقْرِ وَمِنْ غَلْبَةِ الدِّينِ وَالسُّقْمِ وَ
أَسْأَلُكَ أَنْ تُعِينَنِي عَلَى آدَاءِ حَقِّكَ إِلَيْكَ وَإِلَى النَّاسِ!

* خواندن این ذکر باعث دور شدن از انواع بلاها،
خروج از شقاوت و ورود در سعادت است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (ہفت بار)

اعمال مربوط بہ نمازِ ظهر

دعای پس از نمازِ ظهر (معروف بہ دعای اہل البیت
المعمور)

يَا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِيلَ وَسَتَرَ الْقَبِيحَ يَا مَنْ لَمْ يُؤَاخِذْ
بِالْجَرِيرَةِ وَلَمْ يَهْتِكِ السِّتْرَ يَا عَظِيمَ الْعَفْوِ يَا حَسَنَ
التَّجَاوُزِ يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ يَا صَاحِبَ كُلِّ
حَاجَةٍ [يَا صَاحِبَ كُلِّ نَجْوَى] يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ
يَا مُفَرِّجَ [يَا فَارِجَ] كُلِّ كُرْبَةٍ يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ
يَا كَرِيمَ الصَّفْحِ يَا عَظِيمَ الْمَنِّ يَا مُبْتَدِئًا بِالنِّعَمِ
قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا يَا رَبَّاهُ يَا سَيِّدَاهُ يَا غَايَةَ رَغْبَتَاهُ
أَسْأَلُكَ بِكَ وَبِمُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ
وَ الْحُسَيْنِ وَعَلِيٍّ بِنِ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدٍ بِنِ عَلِيٍّ وَ
جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلِيٍّ بِنِ مُوسَى

وَمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَ
 الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ الْأَيَّمَةِ الْهَادِيَةِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ
 مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَسْأَلَكَ يَا اللَّهُ أَنْ لَا تُشَوِّهَ خَلْقِي
 بِالنَّارِ وَأَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَلَا تَفْعَلَ بِي مَا أَنَا
 أَهْلُهُ!

اعمال مربوط به نماز مغرب

هنگام شنیدن اذان مغرب

در حدیث قدسی خطاب به حضرت رسول اکرم ﷺ آمده است: ای محمد! هر کس از امت تو می خواهد از بلاهای من در امان باشد و دعایش مستجاب گردد، هنگام شنیدن اذان مغرب بگوید:

يَا مُسَلِّطَ نِقْمِهِ عَلَيَّ أَعْدَائِهِ بِالْخِذْلَانِ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
 وَالْعَذَابِ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ يَا مُوسِعاً فَضْلَهُ عَلَيَّ
 أَوْلِيَائِهِ بِعِصْمَتِهِ إِيَّاهُمْ فِي الدُّنْيَا وَحُسْنِ عَائِدَتِهِ
 [عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ] وَيَا شَدِيدَ النَّكَالِ بِالْإِنْتِقَامِ وَ

۱. کفعمی، ابراهیم بن علی. جنة الأمان الواقية (المصباح). ۲۹.

يَا حَسَنَ الْمُجَازَاةِ بِالثَّوَابِ وَيَا بَارِيَّ خَلْقِ الْجَنَّةِ وَ
 النَّارِ وَمُؤْمِرِ أَهْلِهِمَا عَمَلُهُمَا وَالْعَالِمِ بِمَنْ يَصِيرُ إِلَى
 جَنَّتِهِ وَنَارِهِ يَا هَادِي يَا مُضِلُّ يَا كَافِي يَا مُعَافِي يَا
 مُعَاقِبُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاهْدِنِي بِهَذَاكَ
 وَعَافِنِي بِمُعَافَاتِكَ مِنْ سُكْنَى جَهَنَّمَ مَعَ الشَّيَاطِينِ
 وَارْحَمْنِي فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِي أَكُنْ [كُنْتُ] مِنْ
 الْخَاسِرِينَ وَأَعِزَّنِي مِنَ الْخُسْرَانِ بِدُخُولِ النَّارِ [وَمِنْ
 دُخُولِ النَّارِ] وَحَرِّمَانِ الْجَنَّةِ بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا ذَا
 الْفَضْلِ الْعَظِيمِ.

همانا هنگامی که این ذکر را بگوئید، در آن حال وی را غرق
 در دریای رحمت خویش می‌کنم.^۱

ذکر پس از نماز مغرب

خواندن این ذکر باعث دور شدن از انواع بلاها، خروج از
 شقاوت و ورود در سعادت است:

۱. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۳۲۳/۹۲؛ نوری، حسین بن محمد تقی.
 مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل. ۵۴/۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (هفت بار)

ذکر سجده آخر نوافل مغرب

خواندن این ذکر در سجده آخر از نوافل مغرب در شب جمعه و بلکه در هر شب، باعث آمرزش گناهان و بر اساس روایتی دیگر برابر شصت حج از دورترین بلاد است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ
وَمُلْكِكَ الْقَدِيمِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْ
تَغْفِرَ ذَنْبِي الْعَظِيمَ إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الْعَظِيمَ إِلَّا الْعَظِيمُ.^۲

ذکر پس از ادای نوافل مغرب

پس از ادای نوافل مغرب سر بر سجده شکر گذارده، بگوید:

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَّا
بَدَّلْتَ سَيِّئَاتِي حَسَنَاتٍ وَحَسَبْتَنِي حِسَابًا يَسِيرًا.

سپس گونه راست بر مهر نهاده، بگوید:

۱. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۵۳۱/۲.

۲. ابن طاووس، علی بن موسی. فلاح السائل ونجاح المسائل. ۲۳۳.

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَّا
كَفَيْتَنِي مَوْؤُنَةَ الدُّنْيَا وَكُلَّ هَوْلٍ دُونَ الْجَنَّةِ.

آن گاه گونه چپ بر مهر گذارده، بگوید:

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَمَّا
غَفَرْتَ لِي الْكَثِيرَ مِنَ الذُّنُوبِ وَالْقَلِيلِ وَقَبِلْتَ مِنِّي
عَمَلِي الْيَسِيرَ.

سپس دوباره پیشانی بر مهر نهاده، بگوید:

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَمَّا
أَدْخَلْتَنِي الْجَنَّةَ وَجَعَلْتَنِي مِنْ سُكَّانِهَا وَلَمَّا نَجَّيْتَنِي
مِنْ سَفَعَاتِ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ!

اعمال مربوط به نمازهای روز جمعه

دعای قبل از نماز روز جمعه

در روایت آمده است: هرکس روز جمعه این دعا را قبل از نماز بخواند، خداوند متعال تمامی گناهان او را خواهد بخشید و در بهشت در جوار انبیاء جای خواهد داد و

۱. طوسی، محمد بن الحسن. مصباح المتعبد و سلاح المتعبد. ۱۰۶

هرکس آن را بنویسد و همراه خود داشته باشد، از همه شرور
در امان خواهد ماند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مُدْرِكَ الْهَارِبِينَ وَيَا مَلْجَأَ
الْخَائِفِينَ وَيَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ
مِنْ كِتَابِكَ وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ الْكَبِيرِ
الْأَكْبَرِ الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ الْقُدُّوسِ الْمُبَارَكِ وَلَوْ أَنَّ مَا
فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ
سَبْعَةَ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ يَا اللَّهُ (ده بار) يَا رَبَّاهُ (ده بار) يَا مَوْلَاهُ يَا
غَايَةَ رَغْبَتَاهُ يَا هُوِيََا مَنْ هُوِيََا مَنْ لَا يَعْلَمُ مَا هُوِيََا إِلَّا
هُوَ وَلَا كَيْفَ هُوِيََا إِلَّا هُوِيََا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَ
الْإِفْضَالِ وَالْإِنْعَامِ يَا ذَا الْمُلْكِ وَالْمَمْلُوكِ يَا ذَا الْعِزِّ
وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعُظْمَةِ وَالْجَبْرُوتِ يَا حَيُّ لَا يَمُوتُ يَا

مَنْ عَلَا فَقَهْرِيَا مَنْ مَلَكَ فَقَدْرِيَا مَنْ عُبِدَ فَشَكْرِيَا
 مَنْ عُصِيَ فَسْتَرِيَا مَنْ بَطُنَ فَخَبْرِيَا مَنْ لَا تُحِيطُ بِهِ
 الْفِكْرِيَا رَازِقِ الْبَشَرِيَا مُقَدِّرِ الْقَدْرِيَا مُحْصِيِ قَطْرِ
 الْمَطْرِ يَا دَائِمَ الثَّبَاتِ يَا مُخْرَجَ النَّبَاتِ يَا قَاضِيِ
 الْحَاجَاتِ يَا مُنْجِحَ الطَّلِبَاتِ يَا جَاعِلَ الْبَرَكَاتِ يَا
 مُحْيِيِ الْأَمْوَاتِ يَا رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ يَا رَاحِمَ الْعَبْرَاتِ يَا
 مُقِيلَ الْعَثْرَاتِ يَا كَاشِفَ الْكُرْبَاتِ يَا نُورَ الْأَرْضِ
 وَالسَّمَاوَاتِ يَا صَاحِبَ كُلِّ غَرِيبٍ وَيَا شَاهِدًا لَا
 يَغِيبُ يَا مُؤَنِّسَ كُلِّ وَحِيدٍ يَا مُلْجَأَ كُلِّ طَرِيدٍ يَا
 رَاحِمَ الشَّيْخِ الْكَبِيرِ يَا عِصْمَةَ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ
 يَا مُغْنِيِ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ يَا فَالِكَ الْعَانِيِ الْأَسِيرِ يَا مَنْ لَا
 يَحْتَاجُ إِلَى التَّفْسِيرِ يَا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ خَبِيرٌ يَا مَنْ
 هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ يَا عَلِيَّ الْمَكَانِ يَا شَدِيدَ
 الْأَرْكَانِ يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ تَرْجُمَانٌ يَا نِعَمَ الْمُسْتَعَانَ

يَا قَدِيمَ الْإِحْسَانِ يَا مَنْ هُوَ كُلَّ يَوْمٍ فِي شَأْنِ يَا
مَنْ لَا يَخْلُو مِنْهُ مَكَانٌ يَا أَجُودَ الْأَجُودِينَ يَا أَكْرَمَ
الْأَكْرَمِينَ يَا أَسْمَعَ السَّمْعِينَ يَا أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ
يَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ يَا يَدَ الْوَالِثِينَ
يَا ظَهَرَ اللَّاجِينَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَعِيثِينَ وَيَا جَارَ
الْمُسْتَجِيرِينَ يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ يَا مُسَبِّبَ الْأَسْبَابِ يَا
مُفْتِحَ الْأَبْوَابِ يَا مُعْتِقَ الرِّقَابِ يَا مُنْشِئَ السَّحَابِ
يَا وَهَّابُ يَا تَوَّابُ يَا مَنْ حَيْثُ مَا دُعِيَ أَجَابَ يَا
فَالِقَ الْإِصْبَاحِ يَا بَاعِثَ الْأَرْوَاحِ يَا مَنْ بِيَدِهِ كُلُّ
مِفْتَاحٍ يَا سَابِغَ النِّعَمِ يَا دَافِعَ النِّقَمِ يَا بَارِيَّ النَّسَمِ
يَا جَامِعَ الْأُمَمِ يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ يَا عِمَادَ مَنْ لَا
عِمَادَ لَهُ يَا سَنَدَ مَنْ لَا سَنَدَ لَهُ يَا عِزَّ مَنْ لَا عِزَّ لَهُ يَا
حِرْزَ مَنْ لَا حِرْزَ لَهُ يَا غِيَاثَ مَنْ لَا غِيَاثَ لَهُ يَا حَسَنَ
الْبَلَاءِ يَا جَزِيلَ الْعَطَاءِ يَا جَمِيلَ الشَّنَاءِ يَا حَلِيمًا لَا

يَعْجَلُ يَا عَلِيمًا لَا يَجْهَلُ يَا جَوَادًا لَا يَبْخُلُ يَا قَرِيبًا
 لَا يَغْفُلُ يَا صَاحِبِي فِي وَحْدَتِي يَا عُدَّتِي فِي شِدَّتِي يَا
 كَهْفِي حِينَ تُعِينِنِي الْمَذَاهِبُ وَتَخْذُلُنِي الْأَقَارِبُ
 وَيُسَلِّمُنِي كُلُّ صَاحِبٍ يَا رَجَائِي فِي الْمَضِيقِ يَا
 رُكْنِي الْوَثِيقَ يَا إِلَهِي بِالتَّحْقِيقِ يَا رَبَّ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ
 يَا شَفِيقُ يَا رَفِيقُ اكْفِنِي مَا لَا أُطِيقُ وَفُكِّنِي مِنْ
 حَلَقِ الضِّيقِ إِلَى فَرْجِكَ الْقَرِيبِ وَاكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي
 وَمَا لَمْ يُهَمِّنِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَآخِرَتِي بِرَحْمَتِكَ يَا
 أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!

عمل بین نماز ظهر و عصر جمعه

در روایت آمده است هرکس این عمل را در روز جمعه بین نماز ظهر و عصر انجام دهد، تا جمعه بعد از همه بلاها و فتنه‌ها در امان خواهد بود و خداوند وی را در جوار نبی اکرم ﷺ و حضرت ابراهیم عَلَيْهِ السَّلَام جای خواهد داد:
 دو رکعت نماز، در هر رکعت، پس از حمد، هفت بار سوره

۱. کفعمی، ابراهیم بن علی، البلد الامین والدرع الحصین، ۳۶۱

توحید و پس از نماز این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ الَّتِي حَشُوها الْبَرَكَةُ
وَعُمَارُها الْمَلَائِكَةُ مَعَ نَبِيِّنا مُحَمَّدٍ [عَلَيْهِ وَاللهِ صَلَواتٌ] وَأَبِينَا
إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ [عَلَيْهِمَا السَّلَامُ]!

صلوات پس از نماز عصر جمعه

* از بهترین اعمال روز جمعه آن است که در این روز، پس از نماز عصر صد بار بر رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت ایشان عَلَيْهِمُ السَّلَامُ صلوات بفرستد. [و بنا بر نقل دیگر صد بار صلوات در طول روز و صد بار صلوات پس از نماز عصر بفرستد] و بر این تعداد هر چه بیفزاید بهتر است. در روایت دیگر آمده است: هرکس روز جمعه صد بار صلوات بفرستد، خداوند متعال سی حاجت دنیوی و سی حاجت اخروی وی را برآورده خواهد ساخت.^۲

* در روایتی آمده است: هنگامی که نماز عصر روز جمعه را خواندی بگو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِيَاءِ

۱. طوسی، محمد بن الحسن. مصباح المتهجد و سلاح المتعبد. ۳۷۷.

۲. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال. ۱۵۶ و ۱۵۸.

الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَ بَارِكْ عَلَيْهِمْ
بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ وَالسَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَعَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ وَ
أَجْسَادِهِمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

به درستی که هرکس این ذکر را بگوید، خداوند متعال برای وی صد هزار حسنه نوشته، صد هزار سیئه از او محو نموده، صد هزار حاجت وی را برآورده ساخته و هزار درجه به وی عنایت می‌فرماید.^۱

اعمال مربوط به نماز شب

دعای هنگام برخاستن برای نماز شب

بنابر روایتی امام صادق علیه السلام هنگامی که برای نماز شب برمی‌خاستند، با صدای بلند به گونه‌ای که اهل منزل بشنوند، این دعا را می‌خواندند:

اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَىٰ هَوْلِ الْمُطَّلَعِ وَ وَسَّعْ عَلَيَّ ضَيْقَ
الْمَضْجَعِ وَارْزُقْنِي خَيْرَ مَا قَبْلَ الْمَوْتِ وَارْزُقْنِي خَيْرَ
مَا بَعْدَ الْمَوْتِ.^۲

۱. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال. ۳۸.

۲. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۵۳۹/۲.

دعای پس از نماز شفع

إِلٰهِي تَعَرَّضَ لَكَ فِي هَذَا اللَّيْلِ الْمُتَعَرِّضُونَ وَ
 قَصَدَكَ فِيهِ الْقَاصِدُونَ وَأَمَّلَ فَضْلَكَ وَمَعْرُوفَكَ
 الطَّالِبُونَ وَ لَكَ فِي هَذَا اللَّيْلِ نَفَحَاتٌ وَ جَوَائِزُ وَ
 عَطَايَا وَمَوَاهِبُ تَمُنُّ بِهَا عَلَيَّ مَنْ تَشَاءُ مِنْ عِبَادِكَ
 وَ تَمْنَعُهَا مَنْ لَمْ تَسْبِقْ لَهُ الْعِنَايَةَ مِنْكَ وَهَا أَنَا ذَا
 عُبَيْدِكَ [عَبْدُكَ] الْفَقِيرُ إِلَيْكَ الْمُؤَمِّلُ فَضْلَكَ وَ
 مَعْرُوفَكَ فَإِنْ كُنْتُ يَا مَوْلَايَ تَفَضَّلْتَ فِي هَذِهِ
 اللَّيْلَةِ عَلَيَّ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ وَعُدْتَ عَلَيْهِ بِعَائِدَةٍ مِنْ
 عَطْفِكَ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ
 الْخَيْرِينَ الْفَاضِلِينَ وَجُدْ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ وَمَعْرُوفِكَ
 وَ كَرَمِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ
 آلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْخَيْرِينَ الْفَاضِلِينَ
 الَّذِينَ أَذْهَبَ اللَّهُ [أَذْهَبَتْ] عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَ

طَهَّرَهُمْ [طَهَّرْتَهُمْ] تَطْهِيرًا إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ
إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمَرْتَنِي فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ
مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَاسْتَجِبْ لِي كَمَا
وَعَدْتَنِي إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ!

دعای قنوت نماز وتر

از یکی از دو امام بزرگوار (امام باقر یا امام صادق علیه السلام)
روایت شده است: در قنوت نماز وتر این ذکر را بگویید:^۲

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ
الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا فِيهِنَّ وَمَا بَيْنَهُنَّ وَرَبِّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ
أَنْتَ اللَّهُ زَيْنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْتَ اللَّهُ جَمَالُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْتَ اللَّهُ عِمَادُ السَّمَاوَاتِ

۱. طوسی، محمد بن الحسن. مصباح المتعبد و سلاح المتعبد. ۱۵۲.

۲. حضرت آیت الله مرورید رحمته الله به این دعا عنایت بسیار داشتند به گونه ای که امر به کتابت و نشر آن فرمودند.

وَ الْأَرْضِ وَ أَنْتَ اللَّهُ قِوَامُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ
 أَنْتَ اللَّهُ صَرِيحُ الْمُسْتَصْرِخِينَ وَ أَنْتَ اللَّهُ غِيَاثُ
 الْمُسْتَغِيثِينَ وَ أَنْتَ اللَّهُ الْمُفْرِجُ عَنِ الْمَكْرُوبِينَ وَ
 أَنْتَ اللَّهُ الْمُرَوِّعُ عَنِ الْمَغْمُومِينَ وَ أَنْتَ اللَّهُ مُجِيبُ
 دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ وَ أَنْتَ اللَّهُ إِلَهُ الْعَالَمِينَ وَ أَنْتَ
 اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ وَ أَنْتَ اللَّهُ كَاشِفُ السُّوءِ
 وَ أَنْتَ اللَّهُ بِكَ مُنْزَلٌ [تُنزَلُ] كُلُّ حَاجَةٍ يَا اللَّهُ لَيْسَ
 يَرُدُّ غَضَبَكَ إِلَّا حِلْمُكَ وَ لَا يُنْجِي مِنْ عَذَابِكَ إِلَّا
 رَحْمَتُكَ وَ لَا يُنْجِي مِنْكَ إِلَّا التَّضَرُّعُ إِلَيْكَ فَهَبْ لِي
 مِنْ لَدُنْكَ يَا إِلَهِي رَحْمَةً تُغْنِينِي بِهَا عَنْ رَحْمَةِ مَنْ
 سِوَاكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي بِهَا أَحْيَيْتَ جَمِيعَ مَا فِي الْبِلَادِ وَ
 بِهَا تَنْشُرُ مَيِّتَ الْعِبَادِ وَ لَا تُهْلِكُنِي غَمًّا حَتَّى تَغْفِرَ
 لِي وَ تَرْحَمَنِي وَ تَعْرِفَنِي الْإِسْتِجَابَةَ فِي دُعَائِي وَ أَرْزُقَنِي
 الْعَافِيَةَ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي وَ أَقْلِنِي عَثْرَتِي وَ لَا تُشْمِتْ بِي

عَدُوِّي وَلَا تُمَكِّنْهُ مِنْ رَقَبَتِي. اللَّهُمَّ إِنْ رَفَعْتَنِي فَمَنْ
 ذَا الَّذِي يَضَعُنِي وَإِنْ وَضَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْفَعُنِي
 وَإِنْ أَهْلَكْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَحُولُ بَيْنَكَ وَبَيْنِي أَوْ
 يَتَعَرَّضُ لَكَ فِي شَيْءٍ مِنْ أَمْرِي وَقَدْ عَلِمْتُ أَنْ لَيْسَ
 فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ وَلَا فِي نَقِمَتِكَ عَجَلَةٌ إِنَّمَا يَعَجَلُ
 مَنْ يَخَافُ الْفُوتَ وَإِنَّمَا يَحْتَاجُ إِلَى الظُّلْمِ الضَّعِيفُ
 وَقَدْ تَعَالَيْتَ عَنْ ذَلِكَ يَا إِلَهِي فَلَا تَجْعَلْنِي لِلْبَلَاءِ
 غَرَضًا وَلَا لِنَقِمَتِكَ نَصَبًا وَمَهْلُنِي وَنَفْسُنِي وَأَقْلُنِي
 عَثْرَتِي وَلَا تَتَّبِعْنِي بِبَلَاءٍ عَلَى أَثَرِ بَلَاءٍ فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي
 وَقِلَّةَ حِيلَتِي أَسْتَعِيدُ بِكَ اللَّيْلَةَ فَأَعِذْنِي وَأَسْتَجِيرُ
 بِكَ مِنَ النَّارِ فَأَجِرْنِي وَأَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ فَلَا تَحْرِمْنِي.

پس از آن هر دعایی خواستید، بخوانید و سپس هفتاد بار
 استغفار کنید.^۱

۱. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. من لایحضره الفقیه. ۴۹۰/۱

کیفیت نماز شب حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام

یکی از افرادی که در سفر آن حضرت به سوی خراسان همراه ایشان بوده، در قسمتی از روایت خود، کیفیت نماز شب ایشان را این گونه نقل کرده است:

حضرت امام رضا علیه السلام هنگامی که دو سوم از شب گذشته بود، در حالی که ذکر تسبیح و تحمید و تکبیر و تهلیل و استغفار بر لب داشتند، از خواب برخاستند و پس از مسواک زدن، وضو گرفتند و نماز شب را این چنین به جای آوردند: در هر یک از دو رکعت اول، یک بار سوره حمد و سی بار سوره توحید را خواندند.

سپس نماز جعفر طیار را به جای آورده، آن را به عنوان رکعت سوم، چهارم، پنجم و ششم از نماز شب قرار دادند. دو رکعت بعد (هفتم و هشتم) را نیز به این صورت به جای آوردند: در رکعت اول سوره حمد و سوره ملک (تبارک)، و در رکعت دوم سوره حمد و سوره دهر (هل اتی) را خواندند. در هر یک از دو رکعت نماز شفع نیز پس از سوره حمد، سه بار سوره توحید را قرائت نمودند.

در رکعت دوم هر یک از این نمازهای دو رکعتی، قنوت را نیز به جای آوردند.

و در نماز وتر پس از سوره حمد، سه بار سوره توحید و یک بار سوره فلق و یک بار سوره ناس را قرائت کردند. در قنوت نماز وتر این دعا را خواندند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ. اللَّهُمَّ اهْدِنَا فِيمَنْ
هَدَيْتَ وَعَافِنَا فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنَا فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ وَ
بَارِكْ لَنَا فِيمَا أَعْطَيْتَ وَقِنَا شَرَّ مَا قَضَيْتَ فَإِنَّكَ
تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ وَالَيْتَ وَلَا
يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ.

سپس ہفتاد بار با ذکر «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ» استغفار
نمودند.^۱

۱. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. عیون أخبار الرضا علیه السلام. ۱۸۰/۲

❁ نماز حضرت امیر المؤمنین علیه السلام

در روایت آمده است: هر کس این نماز را به جای آورد و دعاهای پس از آن را بخواند، همانند کسی که تازه از مادر متولد شده است، از بار گناه خالی شده، حوائج او برآورده می شود:

چهار رکعت، در هر رکعت، پس از سوره حمد پنجاه بار سوره توحید.

دعای پس از نماز:

سُبْحَانَ مَنْ لَا تَبِيدُ مَعَالِمُهُ سُبْحَانَ مَنْ لَا تَنْقُصُ
خَزَائِنُهُ سُبْحَانَ مَنْ لَا اضْمِحْلَالَ لِفَخْرِهِ سُبْحَانَ
مَنْ لَا يَنْفَدُ مَا عِنْدَهُ سُبْحَانَ مَنْ لَا انْقِطَاعَ لِمُدَّتِهِ
سُبْحَانَ مَنْ لَا يُشَارِكُ أَحَدًا فِي أَمْرِهِ سُبْحَانَ مَنْ لَا إِلَهَ
غَيْرُهُ. [سُبْحَانَ مَنْ هُوَ كَذَا لَا هَكَذَا غَيْرُهُ].

سپس حاجت خود را از خداوند متعال بخواهد و بگوید:

يَا مَنْ عَفَا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَلَمْ يُجَازِبْهَا ارْحَمْ عَبْدَكَ
يَا اللَّهُ نَفْسِي نَفْسِي أَنَا عَبْدُكَ يَا سَيِّدَهُ أَنَا عَبْدُكَ
بَيْنَ يَدَيْكَ يَا رَبَّاهُ إِلَهِي بِكَيْفُونَتِكَ يَا أَمَلَاهُ يَا
رَحْمَانَاهُ يَا غِيَاثَاهُ عَبْدَكَ عَبْدَكَ [عَبْدَكَ عَبْدَكَ] لَا
حِيلَةَ لَهُ يَا مُنْتَهَى رَغْبَتَاهُ يَا مُجْرِي الدَّمِ فِي عُرُوقِي
عَبْدَكَ [عَبْدَكَ] يَا سَيِّدَهُ يَا مَالِكَاهُ أَيَا هُوَ أَيَا هُوَ يَا رَبَّاهُ
عَبْدَكَ عَبْدَكَ [عَبْدَكَ عَبْدَكَ] لَا حِيلَةَ لِي وَلَا غِنَى
[غِنَاءً] عَنِ نَفْسِي وَلَا أُسْتَطِيعُ لَهَا ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَ
لَا أَجِدُ مَنْ أَصَانِعُهُ تَقَطَّعَتْ أَسْبَابُ الْخَدَائِعِ عَنِّي
وَاضْمَحَلَّ كُلُّ مَظْنُونٍ عَنِّي أَفْرَدَنِي الدَّهْرُ إِلَيْكَ
فَقُمْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ هَذَا الْمَقَامَ يَا إِلَهِي بِعِلْمِكَ
كَانَ هَذَا كُلُّهُ فَكَيْفَ أَنْتَ صَانِعٌ بِي وَ لَيْتَ

شِعْرِي كَيْفَ تَقُولُ لِدُعَائِي أَتَقُولُ نَعَمْ أَمْ تَقُولُ
 لَا فَإِنْ قُلْتَ لَا فَيَا وَيْلِي يَا وَيْلِي يَا وَيْلِي يَا عَوْلي يَا
 عَوْلي يَا شِقْوَتِي يَا شِقْوَتِي يَا ذُلِّي يَا ذُلِّي إِلَى مَنْ وَمِمَّنْ
 أَوْ عِنْدَ مَنْ أَوْ كَيْفَ أَوْ مَاذَا أَوْ إِلَى أَيِّ شَيْءٍ أَلْجَأُ
 مَنْ أَرْجُو وَمَنْ يَجُودُ عَلَيَّ بِفَضْلِهِ حِينَ تَرْفُضُنِي يَا
 وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ وَإِنْ قُلْتَ نَعَمْ كَمَا الظَّنُّ بِكَ وَ
 الرَّجَاءُ لَكَ فَطُوبَى لِي أَنَا السَّعِيدُ وَأَنَا الْمَسْعُودُ فَطُوبَى
 لِي وَأَنَا الْمَرْحُومُ يَا مُتْرَحِّمُ يَا مُتْرَفِّفُ يَا مُتَعَطِّفُ
 يَا مُتَجَبِّرُ [يَا مُتَحَنِّنُ] يَا مُتَمَلِّكُ يَا مُقْسِطُ لَا عَمَلَ
 لِي مَعَ نَجَاحٍ [أَبْلَغُ بِهِ نَجَاحٍ] حَاجَتِي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ
 الَّذِي جَعَلْتَهُ فِي مَكُونِ غَيْبِكَ وَاسْتَقَرَّ عِنْدَكَ فَلَا
 يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَى شَيْءٍ سِوَاكَ أَسْأَلُكَ بِهِ وَبِكَ وَبِكَ
 وَبِهِ فَإِنَّهُ أَجَلٌ وَأَشْرَفُ أَسْمَائِكَ لَا شَيْءَ لِي غَيْرُ
 هَذَا وَلَا أَجِدُ [وَلَا أَحَدٌ] أَعُودَ مِنْكَ يَا كَيُنُونَ يَا

مُكُونُ يَا مَنْ عَرَّفَنِي نَفْسَهُ يَا مَنْ أَمَرَنِي بِطَاعَتِهِ يَا
مَنْ نَهَانِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ يَا مَدْعُوًّا مَسْئُولًا يَا مَطْلُوبًا
إِلَيْهِ رَفَضْتُ وَصَيْتَكَ الَّتِي أَوْصَيْتَنِي [بِهَا] وَلَمْ
أَطْعَكَ [فِيهَا] وَلَوْ أَطَعْتُكَ فِيمَا أَمَرْتَنِي لَكَفَيْتَنِي مَا
قُمْتُ إِلَيْكَ فِيهِ وَأَنَا مَعَ مَعْصِيَتِي لَكَ رَاجِحٌ فَلَا تَحُلْ
بَيْنِي وَبَيْنَ مَا رَجَوْتُ يَا مُتَرَحِّمٌ لِي أَعِزُّ لِي مِنْ بَيْنِ
يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي وَمِنْ كُلِّ
جِهَاتِ الإِحَاطَةِ بِي. اللَّهُمَّ بِمُحَمَّدٍ سَيِّدِي وَبِعَلِيِّ
وَلِيِّي وَبِالْأَيْمَةِ الرَّاشِدِينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ اجْعَلْ
عَلَيْنَا صَلَوَاتِكَ [رِضْوَانِكَ] [اجْعَلْ عَلَيْنَا الْوَاقِيَةَ
صَلَوَاتِكَ] وَرَأْفَتَكَ وَرَحْمَتَكَ وَأَوْسِعْ عَلَيْنَا مِنْ
رِزْقِكَ وَاقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَجَمِّعْ حَوَائِجِنَا يَا اللَّهُ يَا
اللَّهُ يَا اللَّهُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

سپس امام صادق علیه السلام فرمودند:

کسی که این نماز را با دعای پس از آن بخواند، گناه نابخشوده‌ای میان وی و خداوند متعال باقی نخواهد ماند!

در کتاب مصباح‌المتهجد دعای دیگری نیز در این بخش نقل شده است:

الْحَمْدُ لِلَّهِ خَالِقِ الْخَلْقِ بِغَيْرِ مَنْصَبَةٍ الْمَوْصُوفِ
 بِغَيْرِ غَايَةٍ الْمَعْرُوفِ بِغَيْرِ تَحْدِيدِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَيِّ
 بِغَيْرِ شِبْهِ [شَبِيهِ] وَلَا ضِدَّ لَهُ وَلَا نِدَّ لَهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 الَّذِي لَا تَفْنَى خَزَائِنُهُ وَلَا تَبِيدُ مَعَالِمُهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 الَّذِي لَا إِلَهَ مَعَهُ ذَلِكَ اللَّهُ الَّذِي لَبَسَ الْبُهْجَةَ وَ
 الْجَمَالَ وَتَرَدَّى بِالنُّورِ وَالْوَقَارِ ذَلِكَ اللَّهُ الَّذِي يَرَى
 أَثَرَ النَّمْلَةِ فِي الصَّفَا وَيَسْمَعُ وَقَعَ الطَّيْرِ فِي الْهَوَاءِ ذَلِكَ
 اللَّهُ الَّذِي هُوَ هَكَذَا وَ لَا هَكَذَا غَيْرُهُ [سُبْحَانَهُ]
 سُبْحَانَ مَنْ هُوَ قَيُّومٌ لَا يَنَامُ وَمَلِكٌ لَا يُضَامُّ وَعَزِيزٌ
 لَا يُرَامُ وَبَصِيرٌ لَا يَرْتَابُ وَ سَمِيعٌ لَا يَتَكَلَّفُ وَ

مُحْتَجِبٌ لَا يُرَى وَصَمَدٌ لَا يُطْعَمُ وَحَيٌّ لَا يَمُوتُ.
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَطْفَأَتْ بِهِ كُلَّ نُورٍ
 وَهُوَ حَيٌّ خَلَقْتَهُ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ
 عَرْشَكَ الَّذِي لَا يَعْلَمُ مَا هُوَ إِلَّا أَنْتَ وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ
 وَجْهِكَ الْعَظِيمِ وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ اسْمِكَ الَّذِي خَلَقْتَ
 بِهِ نُورَ حِجَابِكَ النُّورِ وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي
 تَضَعُضَعُ بِهِ سُكَّانُ سَمَاوَاتِكَ وَأَرْضِكَ وَأَسْتَقْرِبُ بِهِ
 عَرْشَكَ وَتَطْوِي بِهِ سَمَاءَكَ وَتُبَدِّلُ بِهِ أَرْضَكَ وَ
 تُقِيمُ بِهِ الْقِيَامَةَ يَا اللَّهُ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي
 تَقْضِي بِهِ مَا تَشَاءُ بِذَلِكَ الْإِسْمِ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ
 الَّذِي هُوَ نُورٌ مِنْ نُورٍ وَنُورٌ مَعَ نُورٍ وَنُورٌ فَوْقَ كُلِّ نُورٍ
 وَنُورٌ يُضِيءُ [تُضِيءُ] بِهِ كُلُّ [كُلِّ] ظُلْمَةٍ وَنُورٌ عَلَى
 كُلِّ نُورٍ وَنُورٌ فِي نُورٍ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي تَذْهَبُ بِهِ
 بِالظُّلْمِ [يَذْهَبُ بِهِ الظُّلْمُ] وَبِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ

عَلَى جَبْهَةِ إِسْرَافِيلَ وَبِقُوَّةِ ذَلِكَ الْإِسْمِ الَّذِي يَنْفُخُ
 إِسْرَافِيلُ فِي الصُّورِ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ عَلَى
 رَاحَةِ رِضْوَانَ خَازِنِ الْجَنَّةِ [الْجَنَانِ] وَأَسْأَلُكَ
 بِاسْمِكَ الزَّكِيِّ الطَّاهِرِ الْمَكْتُوبِ فِي كُنْهِ
 حُجْبِكَ الْمَخْزُونِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ عَلَى سِدْرَةِ
 الْمُنْتَهَى أَسْأَلُكَ بِهِ يَا اللَّهُ وَأَسْأَلُكَ بِكَ يَا اللَّهُ وَ
 أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْمَكْتُوبِ عَلَى سُرَادِقِ السَّرَائِرِ وَ
 أَدْعُوكَ بِهَذِهِ الْأَسْمَاءِ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 سُبْحَانَكَ أَنْتَ النُّورُ التَّامُّ الْبَارُّ الرَّحِيمُ الْمُعِيدُ
 الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَنُورُهُنَّ
 وَقَوْمُهُنَّ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ حَنَّانٌ مَنَّانٌ نُورُ
 النُّورِ دَائِمٌ قُدُّوسٌ اللَّهُ الْقُدُّوسُ الْقَيُّومُ حَيٌّ لَا يَمُوتُ
 مُدَبِّرُ الْأُمُورِ فَرْدٌ وَتَرَحُّقٌ قَدِيمٌ وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ
 الَّذِي تَجَلَّيْتَ بِهِ لِمُوسَى عَلَى الْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَكَّاءَ وَ

خَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَمَنَنْتَ بِهِ عَلَيْهِ وَ أَحْيَيْتَهُ بَعْدَ
 الْمَوْتِ بِذَلِكَ الْإِسْمِ وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي
 كَتَبْتَهُ عَلَى عَرْشِكَ وَاسْتَقَرَّ بِذَلِكَ الْإِسْمِ وَأَسْأَلُكَ يَا
 اللَّهُ يَا قُدُّوسُ يَا قُدُّوسُ وَأَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ قُدُّوسٌ يَا
 اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يُمَشَى بِهِ
 عَلَى ظِلِّ الْمَاءِ كَمَا يُمَشَى بِهِ عَلَى جَدِّ الْأَرْضِ يَا
 اللَّهُ وَأَسْأَلُكَ بِهِ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أُجْرِيَتْ بِهِ
 الْفَلَكَ فَجَعَلْتَهُ مَعَالِمَ شَمْسِكَ وَقَمَرِكَ وَكَتَبْتَ
 اسْمَكَ عَلَيْهِ وَبِأَنَّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ تُسْأَلُ فَتُجِيبُ
 فَأَنَا أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ وَبِاسْمِكَ الَّذِي هُوَ نُورٌ وَأَسْأَلُكَ
 بِاسْمِكَ الَّذِي أَقَمْتَ بِهِ عَرْشَكَ وَكُرْسِيِّكَ فِي
 الْهَوَاءِ وَبِاسْمِكَ الَّذِي بِهِ سَبَقَتْ رَحْمَتُكَ غَضَبَكَ وَ
 بِاسْمِكَ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ الْفِرْدَوْسَ وَأَسْأَلُكَ
 بِاسْمِكَ وَبِأَنَّكَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ وَبِاسْمِكَ

الْمَكْتُوبِ فِي دَارِ السَّلَامِ وَ بِاسْمِكَ يَا اللَّهُ
 الظَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ الْمُقَدَّسِ النُّورِ الْمُصْطَفَى الَّذِي
 اصْطَفَيْتَهُ لِنَفْسِكَ مِنْ نَفْسِكَ بِهِ أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ وَ
 بِنُورِ وَجْهِكَ الْمُنِيرِ وَأَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ بِاسْمِكَ الَّذِي
 يُمَشَى بِهِ فِي الظُّلَمِ وَيُمَشَى بِهِ فِي أَبْرَاجِ السَّمَاءِ وَ
 أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ الَّذِي لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَ بِاسْمِكَ
 الَّذِي كَتَبْتَهُ عَلَى حِجَابِ عَرْشِكَ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ
 الْمَكْتُوبِ الْمَكْنُونِ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ الْأَجَلِّ الْأَكْبَرِ
 الْأَعْظَمِ الَّذِي تُحِبُّهُ وَ تَرْضَى عَمَّنْ دَعَاكَ بِهِ وَ تُجِيبُ
 دَعْوَتَهُ وَ لَا تَحْرِمُ سَائِلَكَ بِهِ بِذَلِكَ الْإِسْمِ وَأَسْأَلُكَ
 بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ طَيِّبٌ مُبَارَكٌ فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ
 وَ الزَّبُورِ وَ الْفُرْقَانِ وَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ فِي اللَّوْحِ
 الْمَحْفُوظِ وَ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي أَصْغَرُ
 حَرْفٍ مِنْهُ أَعْظَمُ مِنَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ وَ

الْجِبَالِ وَكُلِّ شَيْءٍ خَلَقْتَهُ وَأَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ
 اصْطَفَيْتَهُ مِنْ عِلْمِكَ لِنَفْسِكَ وَاسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي
 عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي كَانَ
 دَعَاكَ بِهِ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ فَأَجَبْتَهُ
 بِذَلِكَ الْإِسْمِ أَدْعُوكَ وَأَسْأَلُكَ بِهِ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ
 الَّذِي دَعَاكَ بِهِ حَمَلَةٌ عَرْشِكَ فَاسْتَقَرَّتْ أَقْدَامُهُمْ وَ
 حَمَلْتَهُمْ عَرْشَكَ بِذَلِكَ الْإِسْمِ يَا اللَّهُ الَّذِي لَا يَعْلَمُهُ
 مَلَكٌ مُقَرَّبٌ وَلَا حَامِلٌ عَرْشِكَ وَلَا كُرْسِيِّكَ إِلَّا
 مَنْ عَلَّمْتَهُ ذَلِكَ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ
 مُحَمَّدٌ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الطَّيِّبِينَ
 الْأَخْيَارِ وَبِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلِّ [صَلَوَاتِكَ]
 عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَاقْضِ حَاجَتِي وَآمِنْ عَلَيَّ بِالْمَغْفِرَةِ
 وَالرَّحْمَةِ وَالرِّزْقِ الْحَلَالِ الطَّيِّبِ الْوَاسِعِ وَالصِّحَّةِ وَ
 الْعَافِيَةِ وَالسَّلَامَةِ فِي نَفْسِي وَدِينِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَ

إِخْوَانِي وَعَشِيرَتِي إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ الْحَمْدُ
 لِلَّهِ عَلَى حِلْمِهِ بَعْدَ عِلْمِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَفْوِهِ بَعْدَ
 قُدْرَتِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْقَادِرِ بِقُدْرَتِهِ عَلَى كُلِّ قُدْرَةٍ وَلَا
 يَقْدِرُ أَحَدٌ قُدْرَهُ [قُدْرَتُهُ] الْحَمْدُ لِلَّهِ بِاسِطِ الْيَدَيْنِ
 بِالرَّحْمَةِ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ
 عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ خَالِقِ الْخَلْقِ وَ
 قَاسِمِ الرِّزْقِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْخَالِقِ لِمَا يَرَى وَمَا لَا يَرَى
 الْحَمْدُ لِلَّهِ عَالِمِ [عَلَامِ] الْغُيُوبِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بِجَمِيعِ
 مَحَامِدِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى جَمِيعِ نِعَمَائِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى
 جَمِيلِ [جَمِيعِ] بَلَائِهِ عَلَى خَلْقِهِ بِقُدْرَتِهِ لَا تُدْرِكُهُ
 الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ
 الْأَوَّلُ كَانَ قَبْلَ كُلِّ شَيْءٍ وَعَلِمَ كُلَّ شَيْءٍ
 بِعِلْمِهِ وَأَنْفَذَ كُلَّ شَيْءٍ بَصْرًا وَعَلِمَ كُلَّ شَيْءٍ
 بِغَيْرِ تَعْلِيمٍ الْحَمْدُ لِلَّهِ إِلَهِ الْقُدُوسِ يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَائِعِينَ غَيْرِ مُكْرِهِينَ وَكُلِّ
 شَيْءٍ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَ لَكِنْ لَا يَعْلَمُ الْخَلَائِقُ
 تَسْبِيحَهُمْ [لَا يَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ] إِلَهِي عَلِمْتَ
 كُلَّ شَيْءٍ وَقَدَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ وَهَدَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ وَ
 دَعَوْتَ كُلَّ شَيْءٍ إِلَى جَلَالِكَ وَ جَلَالِ وَجْهِكَ وَ
 عِظَمِ [عَظِيمِ] مُلْكِكَ وَ تَعْظِيمِ سُلْطَانِكَ وَ قَدِيمِ
 أَزَلِيَّتِكَ وَ رُبُوبِيَّتِكَ لَكَ الشَّنَاءُ بِجَمِيعِ مَا يَنْبَغِي لَكَ
 أَنْ يُشْنَى بِهِ عَلَيْكَ مِنَ الْمَحَامِدِ وَالشَّنَاءِ وَ التَّقْدِيسِ
 وَ التَّهْلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ دَائِمٌ لَا يَلْهُو سُبْحَانَ مَنْ
 هُوَ قَائِمٌ لَا يَسْهُو نُورٌ كُلِّ نُورٍ وَ هَادِي كُلِّ شَيْءٍ
 سُبْحَانَ أَهْلِ الْكِبْرِيَاءِ وَ أَهْلِ التَّعْظِيمِ وَ الشَّنَاءِ
 الْحَسَنِ تَبَارَكْتَ إِلَهِي وَ اسْتَوَيْتَ عَلَى كُرْسِيِّ الْعِزِّ وَ
 عَلِمْتَ مَا تَحْتَ الثَّرَى وَ مَا فَوْقَهُ وَ مَا عَلَيْهِ وَ مَا يَخْرُجُ
 مِنْهُ وَ مَا يَخْرُجُ شَيْءٌ مِنْ عِلْمِكَ سُبْحَانَكَ مَا أَحْسَنَ

بَلَاءِكَ وَوَلَّكَ الْحَمْدُ مَا أَظْهَرَ نِعْمَاءَكَ وَوَلَّكَ الشُّكْرُ مَا
 أَكْبَرَ عَظَمَتِكَ إِلَهِي اغْفِرْ لِلْمُذْنِبِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ
 الْمُؤْمِنَاتِ وَتَجَاوَزْ عَنِ الْخَاطِئِينَ فَإِنَّهُمْ قَصْرٌ وَأَوْلَمْ
 يَعْلَمُوا وَضَمِنُوا لَكَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَمْ يَفُؤُوا وَاتَّكَلُوا
 عَلَى أَنَّكَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ فَتَّاحُ الْخَيْرَاتِ إِلَهٍ مَنْ
 فِي الْأَرْضِينَ وَالسَّمَاوَاتِ وَأَنَّكَ دَيَّانٌ يَوْمَ الدِّينِ وَ
 اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدِي وَأَهْلِي وَإِخْوَانِي وَارْزُقْنِي رِزْقاً
 وَاسِعاً طَيِّباً هَنِيئاً مَرِيئاً سَرِيعاً حَلالاً إِنَّكَ خَيْرُ
 الرَّازِقِينَ!

❁ نماز جناب جعفر طیار رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

این نماز را - که «صلاة الحبوة و التسبیح» نام گرفته است و در روایات، فضائلی فراوان برای آن ذکر شده است - حضرت رسول اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به جناب جعفر بن ابی طالب رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تعلیم فرمودند:

چهار رکعت نماز (دو نماز دو رکعتی)

رکعت اول: سوره حمد و سوره زلزال.

رکعت دوم: پس از سوره حمد، سوره عادیات.

رکعت سوم: پس از سوره حمد، سوره نصر.

رکعت چهارم: پس از سوره حمد، سوره توحید.

در هر رکعت تسبیحات اربعه «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ» را قبل از رکوع پانزده بار، در رکوع ده بار، پس از سر برداشتن از رکوع ده بار، در سجده اول ده بار، بین دو سجده ده بار، در سجده دوم ده بار و پس از سر برداشتن از سجده دوم (قبل از تشهد) ده بار بگویند و سپس تشهد و سلام را به جای آورده، نماز را به پایان رسانند.^۱

۱. در این بخش یادآوری چند نکته لازم است:

اول: در این نماز مجموعاً سیصد بار تسبیحات اربعه خوانده می‌شود. اما در صورت کمبود وقت می‌توان این تسبیحات را پس از نماز به جای آورد. دوم: نمازگزار در هر چهار رکعت می‌تواند پس از سوره حمد به جای سوره‌هایی که ذکر شد، سوره

در برخی روایات آمده است در آخرین سجده نماز جعفر،
این ذکر را بگوید:

يَا مَنْ لَيْسَ الْعِزُّ وَالْوَقَارُ يَا مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجْدِ وَ
تَكْرَمَ بِهِ يَا مَنْ لَا يَدْبُغِي التَّسْبِيحُ إِلَّا لَهُ يَا مَنْ أَحْصَى
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمُهُ يَا ذَا النِّعْمَةِ وَالطَّوْلِ يَا ذَا الْمَنِّ وَ
الْفَضْلِ يَا ذَا الْقُدْرَةِ وَالْكَرَمِ أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ
عَرْشِكَ وَ مُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَ بِاسْمِكَ
الْأَعْظَمِ الْأَعْلَى وَ كَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ
مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ.

سپس حاجات خود را بخواهد.^۱

مفضل بن عمر در روایتی گوید: روزی حضرت امام
صادق علیه السلام نماز جعفر را به جای آوردند. پس از آن دست‌ها

توحید را بخواند. سوم: به نظر اکثر مراجع تقلید، ذکر تسبیحات اربعه را بنا بر
احتیاط واجب نمی‌توان جایگزین ذکر واجب در رکوع و سجود قرار داد و نمازگزار
باید ذکر رکوع را قبل یا بعد از تسبیحات به جای آورد. اما به نظر حضرت آیت الله
سیستانی (دام ظلّه) ذکر تسبیحات اربعه را می‌توان به عنوان ذکر رکوع و سجود قرار
داد.

ر. ک طباطبائی یزدی، محمد کاظم العروة الوثقی (المحشى)، ۴۰۵/۳؛ سیستانی،
علی، التعلیقه علی العروة الوثقی، ۲۴۵.

۱. ابن بابویه، محمد بن علی الحسین، من لایحضره الفقیه، ۵۵۲/۱.

را بلند نموده، تا جایی که نفس اجازه می‌داد هر یک از این اذکار را تکرار کردند:

«يَا رَبِّ»، «يَا رَبَّاهُ يَا رَبَّاهُ»، «رَبِّ رَبِّ»، «يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ»،
«يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ».

سپس این دو ذکر را هفت بار تکرار کردند:

«يَا رَحْمَنُ يَا رَحْمَنُ»، «يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»

سپس این دعا را خواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَفْتَحُ الْقَوْلَ [الشَّعَاء] بِحَمْدِكَ وَأَنْطِقُ
بِالشَّعَاءِ عَلَيْكَ وَأَمْجِدُكَ وَلَا غَايَةَ لِمَدْحِكَ وَأُثْنِي
عَلَيْكَ وَمَنْ يَبْلُغُ غَايَةَ ثَنَائِكَ وَأَمَدَ مَجْدِكَ وَأَنِّي
لِخَلِيقَتِكَ كُنُهُ مَعْرِفَةِ مَجْدِكَ وَ أَيْ زَمَنِ لَمْ
تَكُنْ مَمْدُوحاً بِفَضْلِكَ مَوْصُوفاً بِمَجْدِكَ عَوَاداً
عَلَى الْمُذْنِبِينَ بِحِلْمِكَ تَخَلَّفَ سُكَّانُ أَرْضِكَ
عَنْ طَاعَتِكَ فَكُنْتَ عَلَيْهِمْ عَطُوفاً بِجُودِكَ جَوَاداً

بِفَضْلِكَ عَوَّاداً بِكَرَمِكَ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَنَّانُ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ.

در پایان فرمودند: هرگاه خواسته‌ای مهم داشتی، نماز جعفر را به جای آور و این دعا را بخوان و آن را از خداوند متعال بخواه که ان شاء الله برآورده خواهد شد.^۱

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. جمال الأسبوع بکمال المشروع. ۱۸۸. در این بخش ادعیه دیگری نیز نقل شده است که علاقه‌مندان در این زمینه می‌توانند به کتاب «جمال الأسبوع» و مانند آن مراجعه کنند.

✽ اعمال پیش از خواب

در روایت آمده است: روزی رسول اکرم صلی الله علیه و آله از اصحاب خویش پرسیدند: از میان شما چه کسی همه ایام سال را روزه است؟ جناب سلمان رضی الله عنه پاسخ داد: یا رسول الله! من. سپس پرسیدند: چه کسی از شما تمامی شب را [به عبادت] بیدار است؟ سلمان رضی الله عنه پاسخ داد: یا رسول الله! من. سپس پرسیدند: چه کسی از شما هر روز قرآن را ختم می‌کند؟ سلمان رضی الله عنه پاسخ داد: یا رسول الله! من. در این هنگام یکی از افراد حاضر در مجلس خشگمین شد و گفت: یا رسول الله! سلمان مردی از قوم فارس است و می‌خواهد بر ما جماعت قریش فخر بفروشد. او می‌گوید: من همیشه روزه هستم. در حالی که [می‌دانیم] وی در بیشتر روزها روزه نیست! می‌گوید: من هر شب تا صبح به عبادت بیدارم. در حالی که او در بیشتر ساعات شب، در خواب است! نیز می‌گوید: من هر روز یک بار ختم قرآن می‌کنم. در حالی که او در بیشتر ساعات روز ساکت است [و چیزی قرائت نمی‌کند]! رسول الله صلی الله علیه و آله در این هنگام فرمودند: ساکت باش. تو کجا و کسی که همچون لقمان حکیم

است کجا؟! از خود وی پرس تا او تو را آگاه سازد. وقتی وی از سلمان رضی الله عنه مطلب را جویا شد، سلمان رضی الله عنه چنین گفت: من هر ماه سه روز را روزه می دارم. و خداوند فرموده است: «کسی که حسنه ای انجام دهد، برای وی ده برابر خواهد بود.» و من سه روز آخر شعبان را [روزه می گیرم] و به ماه رمضان وصل می کنم. چنین روزه ای همانند روزه گرفتن همیشگی است. من از حبیبم رسول الله صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمود: «هرکس با وضو بخوابد، همچون کسی است که شب را تا صبح به عبادت بیدار مانده است. و من هر شب با وضو می خوابم.» من از حبیبم رسول الله صلی الله علیه و آله شنیدم که خطاب به امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: «یا اباالحسن! مثل تو در امت من، مثل سوره توحید است؛ هرکس یک بار آن را بخواند، گویا یک سوم قرآن را خوانده است. و هرکس دوبار آن را بخواند، گویا دو سوم از قرآن را قرائت کرده و هرکس سه بار آن را بخواند، گویا تمام قرآن را خوانده است. پس هرکس تو را با زبان دوست بدارد، یک سوم از ایمان را داراست. هرکس تو را با زبان و قلبش دوست بدارد، به دو سوم از ایمان رسیده است. و هرکس تو را با زبان و قلب دوست بدارد و با عملش یاری کند، ایمانش کامل است. ای علی! قسم به آن که مرا به حق مبعوث کرده است اگر اهل زمین همانند اهل آسمان تو را دوست بدانند، هیچ کس به آتش عذاب نخواهد شد.»^۱

۱. آگاهان به معارف دینی به خوبی می دانند که مقصود این روایت و نظایرش که

و من نیز هر روز سه بار سوره توحید را می خوانم. [پس گویا همه قرآن را خوانده ام].

در این جا بود که مرد معترض همچون کسی که سنگ در دهانش افکنده شده باشد، از سخن گفتن ناتوان شد.^۱ حضرت آیت الله مروارید رحمته علیه بر اساس این روایت، همواره بر سه مرتبه خواندن سوره توحید پیش از خواب و با وضو به خواب رفتن، تاکید داشتند.

* در روایت آمده است: هرکس سوره ملک (تبارک)

را پیش از خواب بخواند، از سوی خداوند تا صبح در امان خواهد بود. و در روز قیامت نیز در امان خداوند خواهد بود تا آن که وارد بهشت گردد.^۲

* در روایت آمده است: هرکس هنگام رفتن به بستر

سه بار بگوید:

در آن به دوستان ارادتمندان و فرزندان بزرگوارش علیهم السلام بشارت به رهایی از آتش و ورود در بهشت داده شده است، این نیست که آنان به سرپیچی از دستورات الهی ترغیب گردند. چرا که از حکمت حضرات معصومین علیهم السلام به دور است که با دقت فراوان واجبات و محرمات را با تمام جزئیات بیان کنند آن گاه خود، مردم را به عدم رعایت حدود الهی تشویق نمایند. بلکه محبت انسان به اهل بیت علیهم السلام باید وی را در همان مسیری که آن بزرگواران حرکت می کردند - یعنی بندگی خداوند متعال در سایه التزام به دستورات الهی - هدایت کند.

توجه به دو نکته دیگر هم ضروری است: نخست آن که هیچ کس نمی تواند اطمینان داشته باشد که اعتقاد وی به مذهب حق و محبت او به اهل بیت علیهم السلام تا آخر عمر پابرجا خواهد ماند. چه بسا بی اعتنائی به موازین شرع و غرق شدن در گرداب معصیت، به انکار آیات الهی و از دست دادن نعمت محبت به اهل بیت علیهم السلام بینجامد. دوم: بر اساس برخی روایات وعده به آسان شدن محاسبه در روز قیامت و ورود در بهشت که در سخنان ائمه اطهار علیهم السلام آمده است، نمی تواند شیعیان را درباره عالم برزخ و شدائد آن، آسوده خاطر کند.

۱. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. *الأمالی*. ۳۳

۲. همو. *ثواب الأعمال و عقاب الأعمال*. ۱۱۹

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فَقَهَرُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَطَنَ
فَخَبَرَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَلَكَ فَقَدَرُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي يُحْيِي الْمَوْتَى وَيُمِيتُ الْأَحْيَاءَ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ.

* همانند روزی که از مادر متولد شده است، از گناهان خارج خواهد شد.

* در روایت آمده است: روزی رسول اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام فرمودند: شب گذشته چه عملی انجام دادی؟ امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَام پاسخ دادند: پیش از خواب هزار رکعت نماز خواندم. چون از شما شنیدم که هرکس هنگام خواب این ذکر را سه بار بگوید، گویا هزار رکعت نماز خوانده است: **يُفَعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ بِقُدْرَتِهِ وَيَحْكُمُ مَا يُرِيدُ بِعِزَّتِهِ**.^۲

* در روایتی آمده است: هرکس این جملات را پیش از خواب بخواند، تا صبح از شر جانوران در امان خواهد بود:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لَا يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلَا

۱. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۵۳۵/۲

۲. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۱۷۸/۸۴

فَاجْرٍ مِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ وَمِنْ شَرِّ مَا بَرَأَ وَمِنْ شَرِّ كُلِّ
دَابَّةٍ هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ^۱

* ذکر «آمنتُ بِرَبِّي...» که مشروح آن در بخش اذکار و ادعیه روزانه خواهد آمد.

* در روایت آمده است: کسی که هنگام رفتن به بستر، آیه آخر سوره مبارکه کهف را بخواند، هر ساعت که بخواند از خواب بیدار خواهد شد. و در روایت دیگر آمده است: نوری از وی ساطع می‌گردد و تا مسجد الحرام پرتو می‌افکند که در شعاع آن فرشتگانی خواهند بود که تا بامدادان برایش طلب آمرزش کنند.^۲
آیه آخر سوره کهف:

«قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا.»

۱. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ۵۷۰/۲

۲. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. من لا یحضره الفقیه، ۴۷۰/۱

* در روایت آمده است: رسول اکرم ﷺ پس از بیدار شدن از خواب این ذکر را می خواندند:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانِي بَعْدَ مَا أَمَاتَنِي وَإِلَيْهِ النُّشُورُ!

* در حالی که انگشتر عقیق در دست راست وی باشد، پیش از آن که کسی را ببیند، انگشتر خود را به باطن دست برگرداند و سوره قدر را بخواند و بگوید:

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَحَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَكَفَرْتُ بِالْجِبْتِ
وَ الطَّاغُوتِ وَأَمَنْتُ بِسِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ وَعَلَانِيَتِهِمْ وَ
ظَاهِرِهِمْ وَبَاطِنِهِمْ وَأَوْلِيهِمْ وَآخِرِهِمْ.

در روایت آمده است: هرکس روز جدیدی را آغاز کند و این عمل را انجام دهد، خداوند متعال در آن روز او را از شرور آسمان و زمین در پناه خویش حفظ خواهد فرمود.^۲

* از حضرت رسول اکرم ﷺ روایت شده است: هرکس روز تازه ای را آغاز کند و این چهار جمله را نگوید، بیم آن دارم که نعمت خویش را از دست بدهد:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَرَّفَنِي نَفْسَهُ وَلَمْ يُتْرَكْنِي عَمِيَانًا

۱. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۵۳۹/۲

۲. ابن طاووس، علی بن موسی. الأمان من أخطار الأسفار والأزمان. ۵۲

الْقَلْبِ.

❖ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنِي مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

❖ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ رِزْقِي فِي يَدَيْهِ وَلَمْ يَجْعَلْ رِزْقِي فِي أَيِّدِي النَّاسِ.

❖ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي سَتَرَ ذُنُوبِي وَ عِيُوبِي وَ لَمْ يَفْضَحْنِي بَيْنَ النَّاسِ [الْخَلَائِقِ].^١

١. راوندى، سعيد بن عبدالله. سلوة الحزين (الدعوات). ٨١.

❁ اذکار و ادعیه روزانه

* در هر صبح و شام ۳۶۰ بار:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ كَثِيرًا عَلَى كُلِّ حَالٍ.

* در حدیث قدسی آمده است: ای محمد ﷺ هر کس از امت تو محافظت و یاری مرا خواهان است، در صبحگاه و شامگاه بگوید:

أَمَنْتُ بِرَبِّي وَهُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ [إِلَهٌ كُلٌّ إِلَهٍ
وَ] [إِلَهٌ كُلِّ شَيْءٍ وَمُنْتَهَى كُلِّ عِلْمٍ وَوَارِثُهُ وَرَبُّ
كُلِّ رَبٍّ وَ أَشْهَدُ اللَّهَ عَلَى نَفْسِي بِالْعُبُودِيَّةِ وَالذُّلِّ
وَالصَّغَارِ وَأَعْتَرِفُ بِحُسْنِ صَنَائِعِ اللَّهِ إِلَيَّ وَأَبُوءُ عَلَى
نَفْسِي بِقِلَّةِ الشُّكْرِ وَأَسْأَلُ اللَّهَ فِي يَوْمِي هَذَا [أَوْ] فِي
لَيْلَتِي هَذِهِ بِحَقِّ مَا يَرَاهُ لَهُ حَقًّا عَلَى مَا يَرَاهُ مِنِّي لَهُ

۱. بنا به فرموده حضرت آیت الله مروارید رحمته می توان در روز (و أسأل الله في يومی هذا

رِضَىٰ وَإِيمَانًا وَإِخْلَاصًا وَرِزْقًا وَاسِعًا وَيَقِينًا خَالِصًا
 [رِضَا إِيْمَانٍ وَإِخْلَاصٍ وَاتِّقَانٍ وَإِيْقَانٍ] بِلَا شَكِّ
 وَلَا ارْتِيَابٍ حَسْبِيَ إِلَهِي مِنْ كُلِّ مَنْ هُوَ دُونَهُ وَ
 اللَّهُ وَكَيْلِي مِنْ كُلِّ مَنْ سِوَاهُ آمَنْتُ بِسِرِّ عِلْمِ اللَّهِ
 كُلِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ وَأَعُوذُ بِمَا فِي عِلْمِ اللَّهِ كُلِّهِ مِنْ
 كُلِّ سُوءٍ وَمِنْ كُلِّ شَرٍّ سُبْحَانَ الْعَالِمِ بِمَا خَلَقَ
 اللَّطِيفِ فِيهِ الْمُحْصِي لَهُ الْقَادِرِ عَلَيْهِ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا
 قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ هُوَ إِلِيهِ الْمَصِيرُ.

و اگر این دعا را بخواند، قلب های آنان را به سوی وی
 معطوف کرده و دینش را نیز حفظ خواهیم کرد.^۱

اذکار هنگام خروج از منزل

* از حضرت امام محمد باقر علیه السلام روایت شده است:
 کسی که هنگام خروج از منزل این ذکر را بگوید،
 خداوند متعال نیازهای دنیوی و اخروی او را برخواهد
 آورد:

بحق (... و در شب (و أسأل الله في ليلتي هذه...)) خواند.
 ۱. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۳۱۹/۹۲ به نقل از البلد الامین.

بِسْمِ اللَّهِ حَسْبِيَ اللَّهُ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي
أَسْأَلُكَ خَيْرَ أُمُورِي كُلِّهَا وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ خِزْيِ
الدُّنْيَا وَعَذَابِ الآخِرَةِ

* در روایتی از حضرت رسول اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نقل شده است:
کسی که وضو بگیرد و به قصد مسجد از منزل خارج
شود و هنگام خروج از منزل بگوید:

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ.

خداوند متعال وی را به صواب . که همانا ایمان است .
هدایت خواهد کرد .
و هنگامی که بگوید:

وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ.

خداوند متعال وی را از غذاها و نوشیدنی های بهشت
بهره مند خواهد کرد .
و هنگامی که بگوید:

وَإِذَا مَرَضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ.

خداوند متعال آن را کفاره گناهان وی قرار خواهد داد.
و هنگامی که بگوید:

وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِي.

خداوند متعال مرگ وی را مرگ شهیدان و زندگی وی را
زندگی سعادت‌مندان قرار خواهد داد.
و هنگامی که بگوید:

وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ.

خداوند متعال تمامی خطاهای او را . هرچند بیش از
حباب‌های آب دریا باشد . خواهد بخشید.
و هنگامی که بگوید:

رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقُنِي بِالصَّالِحِينَ.

خداوند متعال به وی حکمت و دانش عنایت نموده، او را
به صالحان پیشین و پسین ملحق خواهد کرد.
و هنگامی که بگوید:

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ.

خداوند متعال نام او را به عنوان یکی از صادقان ثبت
خواهد کرد.
و هنگامی که بگوید:

وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ.

خداوند متعال منازلی در بهشت به او عنایت خواهد کرد.
و هنگامی که بگوید:

وَاعْفِرْ لِأَبَوَيَّ.

خداوند متعال مغفرت خویش را شامل حال پدر و مادر وی خواهد کرد.^۱

* در حدیث قدسی آمده است: کسی که قصد دارد برای سفر یا حاجتی دیگر از منزل جدا شود، این دعا را بخواند، تا خداوند متعال او را به سلامت به سوی اهلش بازگردانده، حاجت وی را بر آورده سازد:

بِسْمِ اللَّهِ مَخْرَجِي وَبِإِذْنِهِ خَرَجْتُ وَقَدْ عَلِمَ قَبْلَ
أَنْ أَخْرَجَ خُرُوجِي وَقَدْ أَحْصَى عِلْمُهُ [بِعِلْمِهِ] مَا
فِي مَخْرَجِي وَ مَرَجِعِي [رَجْعَتِي] تَوَكَّلْتُ عَلَى الْإِلَهِ
الْأَكْبَرِ تَوَكَّلْتُ مُفَوَّضٌ إِلَيْهِ أَمْرُهُ وَمُسْتَعِينٌ بِهِ عَلَى
شُؤْنِهِ مُسْتَزِيدٌ مِنْ فَضْلِهِ مُبْرِيٌّ نَفْسَهُ مِنْ كُلِّ
حَوْلٍ وَمِنْ كُلِّ قُوَّةٍ إِلَّا بِهِ خُرُوجٍ ضَرِيرٍ [ضَعِيفٍ]

۱. نوری، حسین بن محمد تقی. مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل. ۳/ ۴۳۵

خَرَجَ بِضُرِّهِ إِلَى مَنْ يَكْشِفُهُ وَخُرُوجَ فَقِيرٍ خَرَجَ
بِفَقْرِهِ إِلَى مَنْ يَسُدُّهُ وَخُرُوجَ عَائِلٍ خَرَجَ بِعَيْلَتِهِ إِلَى
مَنْ يُغْنِيهَا وَخُرُوجَ مَنْ رَبُّهُ أَكْبَرُ ثِقَتِهِ وَأَعْظَمُ
رَجَائِهِ وَأَفْضَلُ أَمْنِيَّتِهِ اللَّهُ ثِقَتِي فِي جَمِيعِ أُمُورِي
كُلِّهَا بِهِ فِيهَا جَمِيعاً أَسْتَعِينُ وَلَا شَيْءَ إِلَّا مَا شَاءَ
اللَّهُ فِي عِلْمِهِ أَسْأَلُ اللَّهَ خَيْرَ الْمَخْرَجِ وَالْمَدْخَلِ لِإِلَهِ
إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ!

✽ حرز یمانی

در روایتی آمده است: روزی مردی خوش سیما و خوش گفتار خدمت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام رسید و چنین گفت:

من از خویشاوندان شما هستم و از شهری دور از بلاد یمن خدمت شما رسیده‌ام. ماجرا آن است که من زندگی بسیار مرفهی داشتم اما به حوادثی گوناگون مبتلا شده‌ام و دشمنی قدرتمند دارم که از مقابله با وی، درمانده‌ام. شخصی در عالم رؤیا نزد من آمد و چنین ندا داد: «برخیز و نزد او که پس از پیامبرش بهترین خلق خداست یعنی امیرالمؤمنین علیه السلام شرفیاب شو و از وی بخواه دعایی را که بنده محبوب و برگزیده خدا محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله به او تعلیم داده است را به تو بیاموزد. و آن دعا را که حاوی اسم اعظم الهی است، بر دشمنت بخوان.» حال من با صرف هزینه‌های گزاف و تحمل مشکلات فراوان از راه دور نزد شما آمده‌ام. به حق خویشاوندی که میان من و شما برقرار است، بر من منت گذارید و آن دعا را به من بیاموزید. حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام خواسته آن مرد را اجابت کرده، این دعا را

(که به حرز یمانی معروف است)، کتابت فرمودند:

[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ] اللَّهُمَّ أَنْتَ اللَّهُ الْمَلِكُ
[الْحَقُّ الَّذِي] لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَ أَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ
نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي فَاعْفُرْ لِي الذُّنُوبَ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنْتَ يَا غَفُورٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَحْمَدُكَ وَأَنْتَ لِلْحَمْدِ أَهْلٌ عَلَى
مَا خَصَصْتَنِي بِهِ مِنْ مَوَاهِبِ الرِّغَائِبِ وَ [مَا] وَصَلَ
إِلَيَّ مِنْ فَضَائِلِ الصَّنَائِعِ وَ عَلَى مَا أَوْلَيْتَنِي بِهِ وَ
تَوَلَّيْتَنِي بِهِ مِنْ رِضْوَانِكَ وَأَنْلَتَنِي مِنْ مَنِّكَ الْوَاصِلِ

۱. این دعا نسخه‌ای از حرز یمانی است که حضرت آیت الله مرورید رحمته عنایت خاصی به آن داشتند و در زمان حکومت رژیم بعث در عراق به فرزند خود امر فرمودند: با توجه به وضعیت خطیر حضرت آیت الله العظمی سیستانی در نجف اشرف، نامه‌ای به ایشان بنویسید و خواندن این دعا را برای محفوظ ماندن از خطرات به ایشان تذکر دهید. معظم له پس از مدتی، نامه‌ای مرقوم فرمودند که در قسمتی از آن درباره اهمیت این دعا چنین آمده است: «نسخه‌ای از دعاء عظیم الشأن حرز یمانی از مخلفات مرحوم حجة الاسلام و المسلمین آقای میرزا حسن شیرازی رحمته نزد این جانب می‌باشد که اختلاف نسخه‌های بحار و مهج و نسخه بحر العلوم و نسخ حاجی میرزا حسین خلیلی و نسخه رضویه و غیرها در آن منعکس گردیده. این جانب پیش از تذکر آیت الله والد (دامت برکاته) از آن استفاده می‌نمودم. البته نسخه‌ای که معظم له اشاره فرمودند، از بعضی جهات اکمل است. در هر صورت مقتضی است عرض سلام و تشکر این جانب را خدمت ایشان ابلاغ نمایید و نسبت به خطرات معنوی و دنیوی مسئولیت بزرگی که به مقتضای ظروف و به منظور خدمت به مکتب اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام بر عهده دارم و از معظم له و شما جداً ملتزم دعا هستم. این جانب عند التشراف به حرم مطهر مولی الموالی علیه افضل الصلاة و السلام مکرراً دعاگو و نائب‌الزیاره ایشان و جنابعالی بوده و هستم. انتظار دارم شما نیز عند التشراف به عتبه مقدسه رضویه این جانب را از نیابت زیارت فراموش نفرمایید.»

إِلَيَّ وَمِنَ الدِّفَاعِ عَنِّي وَالتَّوْفِيقِ لِي وَالإِجَابَةِ لِذَعَائِي
 حَتَّى أَنَاجِيكَ رَاغِبًا وَأَدْعُوكَ مُصَافِيًا وَحَتَّى أَرْجُوكَ
 فَأَجِدَكَ فِي المَوَاطِنِ كُلِّهَا لِي جَابِرًا [جَارًا] وَفِي
 أُمُورِي نَاظِرًا وَلِذُنُوبِي غَافِرًا وَلِعَوْرَاتِي [لِعَوْرَتِي] سَاتِرًا
 لَمْ أَعْدَمْ [لَمْ أَعْدَمْ] خَيْرِكَ طَرْفَةَ عَيْنٍ مُنْذُ أَنْزَلْتَنِي
 دَارَ الإِخْتِبَارِ [الإِخْتِبَارِ] لِتَنْظُرَ مَاذَا أَقْدِمُ لِذَلِكَ القَرَارِ
 .فَأَنَا عَتِيقُكَ اللَّهُمَّ مِنْ جَمِيعِ المَصَائِبِ وَاللَّوَاظِبِ وَ
 الغُومِ الَّتِي سَاوَرْتَنِي فِيهَا الهُمُومُ بِمَعَارِضِ
 القَضَاءِ وَ مَصْرُوفِ جُهْدِ البَلَاءِ [صُرُوفِ جُهْدِ
 البَلَاءِ] لَا أَذْكَرُ مِنْكَ إِلَّا الجَمِيلَ وَلَا أَرَى مِنْكَ غَيْرَ
 التَّفْضِيلِ خَيْرُكَ لِي شَامِلٌ وَ فَضْلُكَ عَلَيَّ مُتَوَاتِرٌ وَ
 نِعْمَكَ عِنْدِي مُتَّصِلَةٌ سَوَابِغٌ لَمْ تُحَقِّقْ حِذْرِي بَلْ
 صَدَّقْتَ رَجَائِي وَ صَاحَبْتَ أَسْفَارِي وَ أَكْرَمْتَ
 أَحْضَارِي وَ شَفَيْتَ أَمْرَاضِي وَ عَافَيْتَ أَوْصِيَائِي وَ

أَحْسَنْتَ مُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ وَلَمْ تُشْمِتْ بِي أَعْدَائِي وَ
 رَمَيْتَ مَنْ رَمَانِي وَكَفَيْتَنِي [شَرًّا] مَنْ عَادَانِي. اللَّهُمَّ
 كَمْ مِنْ عَدُوٍّ أَنْتَضَى عَلَيَّ سَيْفَ عَدَاوَتِهِ وَشَحَذَ لِقَتْلِي
 ظُبَّةَ مُدْيَتِهِ وَأَرْهَفَ لِي شَبَابَ حَدِّهِ وَدَافَ لِي قَوَاتِلَ
 سُومِهِ وَسَدَّدَ لِي صَوَائِبَ سِهَامِهِ وَأَضْمَرَ أَنْ
 يَسُومَنِي الْمَكْرُوهَ وَيُجَرِّعَنِي ذُعَافَ مَرَارَتِهِ فَانظُرْتَ
 يَا إِلَهِي إِلَى ضَعْفِي عَنْ احْتِمَالِ الْفَوَاحِشِ وَعَجْزِي عَنْ
 الْإِنْتِصَارِ مِمَّنْ قَصَدَنِي بِمُحَارَبَتِهِ وَوَحَدْتِي فِي كَثِيرٍ
 مِنْ [كَثِيرٍ مِمَّنْ] نَاوَانِي وَأُرْصَدَ لِي فِيمَا لَمْ أُعْمَلْ
 فِكْرِي فِي الْإِنْتِصَارِ مِنْ مِثْلِهِ فَأَيَّدْتَنِي يَا رَبِّ بِعَوْنِكَ
 وَشَدَدْتَ أَيْدِي بِنَصْرِكَ ثُمَّ فَلَلْتَ لِي حَدَّهُ وَصَيَّرْتَهُ
 بَعْدَ جَمْعِ عَدِيدٍ [جَمْعِ عَدِيدِهِ] وَحَدَّهُ وَ أَعْلَيْتَ
 كَعْبِي عَلَيْهِ وَرَدَدْتَهُ حَسِيرًا لَمْ يَشْفِ [لَمْ تَشْفِ]
 غَلِيلَهُ وَلَمْ يُبْرِدْ [تُبْرِدْ] حَرَارَاتِ غَيْظِهِ قَدْ عَضَّ عَلَيَّ

شَوَاهُ وَآبَ مُوَلِّيَا قَدْ أَخْلَفْتُ [أَخْلَفْتُ] سَرَآيَاهُ وَ
 أَخْلَفْتُ [أَخْلَفْتُ] آمَالَهُ. اللَّهُمَّ وَكَمْ مِنْ بَاغٍ بَغَى
 عَلَيَّ بِمَكَائِدِهِ وَنَصَبَ لِي شَرَكَ مَصَائِدِهِ وَضَبَّ أَلَيَّ
 ضُبُوءَ السَّبْعِ لِطَرِيدَتِهِ وَانْتَهَزَ فُرْصَتَهُ وَاللَّحَاقَ
 لِفَرِيستِهِ وَهُوَ يُظْهِرُ [مُظْهِرٌ] بِشَاشَةِ الْمَلَقِ وَيَبْسُطُ
 لِي [إِلَيَّ] وَجْهًا طَلِقًا فَلَمَّا رَأَيْتَ يَا إِلَهِي دَخَلَ سَرِيرَتِهِ وَ
 قُبِحَ طَوِيَّتُهُ أَنْكَسْتَهُ [لَأُمْرَ رَأْسِهِ فِي زُبَيْتِهِ وَأَرْكَسْتَهُ]
 فِي مَهْوَى حُفْرَتِهِ [حَفِيرَتِهِ] وَأَنْكَصْتَهُ عَلَى عَقْبِهِ
 [عَقْبِيهِ] وَرَمَيْتَهُ بِحَجْرِهِ وَنَكَأْتُهُ بِمِشْقَصِهِ وَ
 خَنَقْتَهُ [خَنَقْتَهُ] بِوَتْرِهِ وَرَدَدْتْ كَيْدَهُ فِي نَحْرِهِ وَ
 رَبَقْتَهُ [وَبَقْتَهُ وَثَقْتَهُ] بِنَدْلَمَتِهِ فَاسْتَخْذَلَ وَتَضَاعَلَ
 بَعْدَ نِخْوَتِهِ وَبَخَعَ [بَخَعَ] وَانْقَمَعَ بَعْدَ اسْتِطَالَتِهِ
 ذَلِيلًا مَأْسُورًا فِي حَبَائِلِهِ الَّتِي كَانَ يُحِبُّ أَنْ يَرَانِي
 فِيهَا وَقَدْ كِدْتُ لَوْلَا رَحْمَتُكَ أَنْ يَحِلَّ [يَحِلَّ] لِي مَا

حَلَّ بِسَاحَتِهِ فَالْحَمْدُ لِرَبِّ مُقْتَدِرٍ لَا يُنَازِعُ وَلِوَلِيِّ
 ذِي أَنَاةٍ لَا يَعْجَلُ وَقَيُّومٍ لَا يَغْفُلُ وَحَلِيمٍ لَا يَجْهَلُ
 نَادَيْتُكَ يَا إِلَهِي مُسْتَجِيرًا بِكَ وَاثِقَابِ سُرْعَةِ إِجَابَتِكَ
 مُتَوَكِّلًا عَلَى مَا لَمْ أَزَلْ أَعْرِفُهُ مِنْ حُسْنِ دِفَاعِكَ عَنِّي
 عَالِمًا أَنَّهُ لَمْ يُضْطَهَدْ مَنْ آوَى إِلَى ظِلِّكَ كَنَفِكَ
 [كِفَايَتِكَ] وَ لَا تَقْرَعُ [يَقْرَعُ] الْقَوَارِعُ مِنْ لَجَأٍ إِلَى
 مَعْقِلِ الْإِنْتِصَارِ بِكَ فَخَلَّصْتَنِي يَا رَبِّ بِقُدْرَتِكَ وَ
 نَجَّيْتَنِي مِنْ بَأْسِهِ بِتَطَوُّلِكَ وَ مِنْكَ. اللَّهُمَّ وَ كَمْ
 مِنْ سَحَابٍ مَكْرُوهٍ جَلَّيْتَهَا وَ سَمَاءٍ نِعْمَةٍ أَمْطَرْتَهَا وَ
 جَدُولٍ كَرَامَةٍ أَجْرَيْتَهَا وَ أَعْيُنٍ أَجْدَاثٍ طَمَسْتَهَا وَ
 نَاشِئٍ رَحْمَةٍ نَشَرْتَهَا وَ غَوَاشِي كُرْبٍ فَرَجْتَهَا وَ غَمِّ
 بَلَاءٍ كَشَفْتَهَا وَ جُنَّةٍ عَافِيَةٍ أَلْبَسْتَهَا وَ أُمُورٍ حَادِثَةٍ
 قَدَّرْتَهَا لَمْ تُعْجِزْكَ إِذْ طَلَبْتَهَا وَ لَمْ تَمْنَعْ [فَلَمْ تَمْتَنِعْ]
 مِنْكَ إِذْ أَرَدْتَهَا. اللَّهُمَّ وَ كَمْ مِنْ حَاسِدٍ سُوءٍ تَوَلَّيْ

بِحَسَدِهِ وَسَلَقَنِي بِحَدِّ لِسَانِهِ وَوَحَزَنِي بِقَرْفِ عَيْبِهِ
 [بِقَرْفِ عَيْنَيْهِ - بِغَرْبِ عَيْنَيْهِ] وَجَعَلَ عِرْضِي غَرَضاً
 لِمَرَامِيهِ وَقَلَّدَنِي خِلَالاً لَمْ تَزَلْ فِيهِ كَفَيْتَنِي أَمْرَهُ.
 اللَّهُمَّ وَكَمْ مِنْ ظَنٍّ حَسَنِ حَقَّقْتَ وَعَدَمٍ [عُدْمٍ]
 إِمْلَاقٍ [وَأِمْلَاقٍ ضَرَّرَنِي] جَبَرْتَ وَأَوْسَعْتَ وَمِنْ
 صَرَعَةٍ أَقَمْتَ وَمِنْ كُرْبَةٍ نَفَّسْتَ وَمِنْ مَسْكَنَةٍ
 حَوَّلْتَ وَمِنْ نِعْمَةٍ خَوَّلْتَ لَا تُسْأَلُ عَمَّا تَفْعَلُ وَلَا
 بِمَا أُعْطِيَتْ تَبْخَلُ وَلَقَدْ سُئِلْتَ فَبَدَلْتَ وَلَمْ تُسْأَلْ
 فَابْتَدَأْتَ وَاسْتُمِيعَ فَضْلُكَ فَمَا أَكْدَيْتَ أَبَيْتَ إِلَّا
 إِنْعَاماً وَامْتِنَاناً وَتَطَوُّلاً وَابْيُتُّ إِلَّا تَقَحُّماً عَلَى
 مَعَاصِيكَ وَأَنْتَهَاكَ الْحُرْمَاتِكَ وَتَعَدِّيَ الْحُدُودِكَ
 وَغَفْلَةً عَنِ وَعِيدِكَ وَطَاعَةً لِعَدُوِّي وَعَدُوِّكَ لَمْ
 تَمْتَنِعْ عَنِ إِتْمَامِ إِحْسَانِكَ وَتَتَابَعِ امْتِنَانِكَ وَلَمْ
 يَحْجُزْنِي [ذَلِكَ] عَنِ ارْتِكَابِ مَسَاخِطِكَ. اللَّهُمَّ فَهَذَا

مَقَامُ الْمُعْتَرِفِ لَكَ بِالتَّقْصِيرِ عَنْ أَدَاءِ حَقِّكَ
 الشَّاهِدِ عَلَى نَفْسِهِ بِسُبُوغِ نِعْمَتِكَ وَحُسْنِ
 كِفَايَتِكَ. فَهَبْ لِي اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي مَا أَصِلُ بِهِ إِلَى
 رَحْمَتِكَ وَأَتَّخِذُهُ سُلْمًا أُعْرَجُ فِيهِ إِلَى مَرْضَاتِكَ وَأَمِنُ
 بِهِ مِنْ عِقَابِكَ فَإِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ وَتَحْكُمُ مَا
 تُرِيدُ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ حَمْدِي لَكَ
 مُتَوَاصِلٌ وَثَنَائِي عَلَيْكَ دَائِمٌ مِنَ الدَّهْرِ إِلَى الدَّهْرِ
 بِالْوَانِ التَّسْبِيحِ وَفُنُونِ التَّقْدِيسِ خَالِصًا لِذِكْرِكَ وَ
 مَرْضِيًّا لَكَ بِنَاصِعِ التَّحْمِيدِ [التَّوْحِيدِ] وَمَحْضِ
 التَّمْجِيدِ [التَّحْمِيدِ] وَطُولِ التَّعْدِيدِ فِي إِكْذَابِ
 أَهْلِ التَّنْذِيدِ لَمْ تُعَنْ فِي شَيْءٍ مِنْ قُدْرَتِكَ وَ لَمْ
 تُشَارِكْ فِي إِلَهِيَّتِكَ وَ لَمْ تُعَايِنْ إِذْ حَبَسْتَ الْأَشْيَاءَ
 عَلَى الْغَرَائِزِ الْمُخْتَلِفَاتِ وَ فَطَرْتَ الْخَلَائِقَ عَلَى
 صُنُوفِ الْهَيْئَاتِ وَ لَا خَرَقْتَ الْأَوْهَامَ حُجْبَ

الْغُيُوبِ إِلَيْكَ فَاعْتَقَدْتُ مِنْكَ مَحْمُودًا فِي عَظَمَتِكَ
 وَلَا كَيْفِيَّةً فِي أَرْزَلِيَّتِكَ وَلَا مُمَكِنًا فِي قِدَمِكَ وَلَا
 يَبْلُغُكَ بَعْدُ الْهَمَمِ وَلَا يَنَالُكَ غَوْصُ الْفِطْنِ وَلَا
 يَنْتَهِي إِلَيْكَ نَظْرُ النَّاطِرِينَ فِي مَجْدِ جَبْرُوتِكَ وَ
 عَظِيمِ قُدْرَتِكَ ارْتَفَعَتْ عَنْ صِفَةِ الْمَخْلُوقِينَ صِفَةُ
 قُدْرَتِكَ وَعَلَا عَنْ ذَلِكَ كِبْرِيَاءُ عَظَمَتِكَ وَلَا
 يَنْتَقِصُ مَا أَرَدْتَ أَنْ يَزْدَادَ وَلَا يَزْدَادُ مَا أَرَدْتَ أَنْ
 يَنْتَقِصَ وَلَا أَحَدٌ شَهِدَكَ حِينَ فَطَرْتَ الْخَلْقَ وَلَا
 ضِدٌّ حَضَرَكَ حِينَ بَرَأْتَ النُّفُوسَ كَلَّتِ الْأَلْسُنُ
 عَنْ تَبْيِينِ صِفَتِكَ وَانْحَسَرَتِ الْعُقُولُ عَنْ كُنْهِ
 مَعْرِفَتِكَ وَكَيْفَ تُدْرِكُكَ الصِّفَاتُ أَوْ تَحْوِيكَ
 الْجِهَاتُ وَأَنْتَ الْجَبَّارُ الْقُدُّوسُ الَّذِي لَمْ تَزَلْ أَرْزَلِيًّا
 دَائِمًا فِي الْغُيُوبِ وَحَدِّكَ لَيْسَ فِيهَا غَيْرُكَ وَلَمْ يَكُنْ
 لَهَا سِوَاكَ حَارَتْ فِي مَلَكُوتِكَ عَمِيقَاتُ مَذَاهِبِ

التَّفْكِيرِ وَ حَسَرَ عَنْ إِدْرَاكِكَ بَصْرُ الْبَصِيرِ وَ
تَوَاضَعَتِ الْمُلُوكُ لِهَيْبَتِكَ وَ عَنَتِ الْوُجُوهُ بِذُلِّ
الْإِسْتِكَانَةِ لِعِزَّتِكَ وَ انْقَادَ كُلُّ شَيْءٍ لِعِظَمَتِكَ وَ
اسْتَسْلَمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِكَ وَ خَضَعَتِ الرَّقَابُ
لِسُلْطَانِكَ [بِسُلْطَانِكَ] فَضَلَ هُنَالِكَ التَّدْبِيرُ فِي
تَصَارِيفِ الصِّفَاتِ لَكَ فَمَنْ تَفَكَّرَ فِي ذَلِكَ رَجَعَ
طَرْفُهُ إِلَيْهِ حَسِيرًا وَ عَقَلُهُ مَبْهُوتًا مَبْهُورًا وَ فِكْرُهُ
مُتَحِيرًا. اللَّهُمَّ فَلكَ الْحَمْدُ [حَمْدًا] مُتَوَاتِرًا مُتَوَالِيًا
مُتَّسِقًا مُسْتَوْثِقًا يَدُومُ وَ لَا يَبِيدُ غَيْرَ مَفْقُودٍ فِي
الْمَلَكَوتِ وَ لَا مَطْمُوسٍ [مَطْمُوسٍ] فِي الْعَالَمِ وَ لَا
مُنْتَقِصٍ [مُنْتَقِصٍ] فِي الْعِرْفَانِ فَلكَ الْحَمْدُ حَمْدًا
تُحْصَى مَكَارِمُهُ فِي اللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرُوا فِي الصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ
وَ فِي الْبَرِّ وَ [فِي] الْبَحْرِ وَ بِالْغُدُوِّ وَ الْأَصَالِ وَ الْعَشِيِّ وَ
الْإِبْكَارِ وَ الظَّهِيرَةِ وَ الْأَسْحَارِ. اللَّهُمَّ بِتَوْفِيقِكَ

أَحْضَرْتَنِي النَّجَاةَ وَجَعَلْتَنِي مِنْكَ فِي وِلَايَةِ الْعِصْمَةِ
لَمْ تُكَلِّفْنِي فَوْقَ طَاقَتِي إِذْ لَمْ تَرْضَ [عَنِّي] مِنِّي إِلَّا
بِطَاعَتِي فَلَيْسَ سُكْرِي وَإِنْ دَابَّتْ مِنْهُ فِي الْمَقَالِ وَ
بَالِغَتْ مِنْهُ فِي الْفِعَالِ بِبَالِغِ أَدَاءِ حَقِّكَ وَلَا مُكَافِ
فَضْلِكَ لِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ لَمْ تَغِبْ عَنْكَ
غَائِبَةٌ وَلَا تَخْفَى عَلَيْكَ خَافِيَةٌ وَلَا تَضِلُّ [يَضِلُّ] لَكَ
فِي ظُلْمِ الْخَفِيَّاتِ ضَالَّةٌ إِنَّمَا أَمْرُكَ إِذَا أَرَدْتَ شَيْئًا أَنْ
تَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ مِثْلَ مَا
حَمِدْتَ بِهِ نَفْسَكَ وَحَمِدَكَ بِهِ الْحَامِدُونَ وَمَجَّدَكَ
بِهِ الْمُمَجِّدُونَ وَكَبَّرَكَ بِهِ الْمُكَبِّرُونَ وَعَظَّمَكَ بِهِ
الْمُعَظِّمُونَ حَتَّى يَكُونَ لَكَ مِنِّي وَحْدِي فِي كُلِّ
طَرْفَةِ عَيْنٍ وَأَقْلٍ مِنْ ذَلِكَ مِثْلَ [مِثْلٍ] حَمْدِ جَمِيعِ
الْحَامِدِينَ وَ تَوْحِيدِ أَصْنَافِ [الْمُوحِدِينَ]
الْمُخْلِصِينَ وَ تَقْدِيسِ أَحْبَابِكَ الْعَارِفِينَ وَ ثَنَاءِ

جَمِيعَ الْمُهَلَّلِينَ وَ مِثْلَ [مِثْلُ] مَا أَنْتَ عَارِفٌ بِهِ وَ
 مَحْمُودٌ بِهِ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ مِنَ الْحَيَوَانِ [الْحَيَوَانِ]
 وَالْجَمَادِ. وَأَرْغَبُ إِلَيْكَ اللَّهُمَّ فِي شُكْرٍ مَا أَنْطَقْتَنِي
 بِهِ مِنْ حَمْدِكَ فَمَا أَيْسَرَ مَا كَلَّفْتَنِي مِنْ ذَلِكَ وَأَعْظَمَ
 مَا وَعَدْتَنِي عَلَى شُكْرِكَ ابْتَدَأْتَنِي بِالنِّعَمِ فَضْلاً وَ
 طَوْلاً وَأَمَرْتَنِي بِالشُّكْرِ حَقّاً وَعَدلاً وَوَعَدْتَنِي عَلَيْهِ
 أضعافاً وَ مَزِيداً وَ أَعْطَيْتَنِي مِنْ رِزْقِكَ اعْتِبَاراً وَ
 امْتِحَاناً وَ سَأَلْتَنِي مِنْهُ قَرْضاً [فَرْضاً] يَسِيراً صَغِيراً وَ
 وَعَدْتَنِي [عَلَيْهِ] أضعافاً وَ مَزِيداً وَ عَطَاءً [إِعْطَاءً]
 كَثِيراً وَ عَافَيْتَنِي مِنْ جَهْدٍ [جُهْدٍ] الْبَلَاءِ وَ [لَمْ
 تُسَلِّمْنِي] لَمْ تُسَلِّمْنِي لِلسُّوءِ مِنْ بَلَائِكَ وَ مَنْحَتَنِي
 الْعَافِيَةَ وَ وَلَّيْتَنِي [أَوْلَيْتَنِي] بِالْبَسْطَةِ وَ الرِّخَاءِ وَ
 ضَاعَفْتَ لِي الْفَضْلَ مَعَ مَا وَعَدْتَنِي بِهِ مِنَ الْمَحَلَّةِ
 الشَّرِيفَةِ وَ بَشَّرْتَنِي بِهِ مِنَ الدَّرَجَةِ الرَّفِيعَةِ الْمَنِيعَةِ وَ

اصْطَفَيْتَنِي بِأَعْظَمِ النَّبِيِّينَ دَعْوَةً وَأَفْضَلِهِمْ شَفَاعَةً
 مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ . اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا لَا يَسَعُهُ إِلَّا مَغْفِرَتُكَ وَ
 لَا يَمَحِصُهُ [لَا يَمَحِقُهُ] إِلَّا عَفْوُكَ وَهَبْ لِي فِي يَوْمِي
 هَذَا وَسَاعَتِي هَذِهِ يَقِينًا يَهْوَنُ عَلَيَّ مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا وَ
 أَحْزَانَهَا وَيُشَوِّقُ [يُشَوِّقُنِي] إِلَيْكَ وَيُرْغِبُ [يُرْغِبُنِي]
 فِيمَا عِنْدَكَ وَاكْتُبْ لِي الْمَغْفِرَةَ وَبَلِّغْنِي الْكِرَامَةَ وَ
 ارْزُقْنِي شُكْرَ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ فَإِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ
 الْوَاحِدُ الرَّفِيعُ الْبَدِيُّ الْبَدِيعُ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ الَّذِي
 لَيْسَ لِأَمْرِكَ مَدْفَعٌ وَلَا عَنْ قَضَائِكَ مُمْتَنِعٌ وَأَشْهَدُ
 أَنَّكَ رَبِّي وَرَبُّ كُلِّ شَيْءٍ فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ [الْمُتَعَالِ].
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ فِي الْأَمْرِ وَالْعَزِيمَةَ فِي الرَّشْدِ
 وَإِلْهَامَ الشُّكْرِ عَلَى نِعْمَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ جَوْرِ
 كُلِّ جَائِرٍ وَبَغْيِ كُلِّ بَاغٍ وَحَسَدِ كُلِّ حَاسِدٍ . اللَّهُمَّ

بِكَ أَصُولُ عَلَى الْأَعْدَاءِ وَإِيَّاكَ أَرْجُو وَلَا يَأْتِي الْأَحِبَّاءَ وَ
 مَعَ مَا لَا أَسْتَطِيعُ إِحْصَاءَهُ مِنْ فَوَائِدِ فَضْلِكَ وَ
 أَصْنَافِ رِفْدِكَ وَأَنْوَاعِ رِزْقِكَ فَإِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
 أَنْتَ الْفَاشِي فِي الْخَلْقِ حَمْدُكَ الْبَاسِطُ بِالْجُودِ يَدُكَ
 [يَدُكَ] وَ لَا تُضَادُّ فِي حُكْمِكَ وَ لَا تُنَازِعُ فِي
 [سُلْطَانِكَ وَ] مُلْكِكَ وَ لَا تُرَاجِعُ فِي أَمْرِكَ تَمْلِكُ
 مِنَ الْأَنْامِ مَا شِئْتَ وَ لَا يَمْلِكُونَ إِلَّا مَا تُرِيدُ. [اللَّهُمَّ]
 أَنْتَ الْمُنْعِمُ الْمُفْضِلُ الْقَادِرُ الْقَاهِرُ الْمُقَدَّسُ فِي نُورِ
 الْقُدْسِ تَرَدَّدْتَ بِالْعِزَّةِ وَالْمَجْدِ وَتَعَظَّمْتَ بِالْقُدْرَةِ وَ
 الْكِبْرِيَاءِ وَ غَشَّيْتَ النُّورَ بِالْبَهَاءِ وَ جَلَلْتَ الْبَهَاءَ
 بِالْمَهَابَةِ. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ الْعَظِيمُ وَالْمَنْ الْقَدِيمُ وَ
 السُّلْطَانُ الشَّامِخُ وَالْحَوْلُ الْوَاسِعُ وَالْقُدْرَةُ الْمُقْتَدِرَةُ
 وَالْحَمْدُ الْمُتَتَابِعُ الَّذِي لَا يَنْفَدُ بِالشُّكْرِ سِرْمَدًا وَ لَا
 يَنْقُضِي أَبَدًا إِذْ جَعَلْتَنِي مِنْ أَفْضَلِ [أَفْضَلِ] بَنِي آدَمَ

وَجَعَلْتَنِي سَمِيعًا بَصِيرًا صَحِيحًا سَوِيًّا مُعَافًى لَمْ
 تَشْغَلْنِي بِنُقْصَانٍ فِي بَدَنِي وَلَا بِآفَةٍ فِي جَوَارِحِي وَلَا
 عَاهَةً فِي نَفْسِي وَلَا فِي عَقْلِي وَلَا تَمْنَعَكَ
 كَرَامَاتِكَ [لَمْ يَمْنَعَكَ كَرَامَتِكَ] إِيَّايَ وَحُسْنُ
 صَنِيعِكَ [صُنْعِكَ] عِنْدِي وَفَضْلُ نِعْمَائِكَ عَلَيَّ إِذْ
 وَسَّعْتَ عَلَيَّ فِي الدُّنْيَا وَفَضَّلْتَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِنْ
 أَهْلِهَا تَفْضِيلًا وَجَعَلْتَنِي سَمِيعًا عِزِّي مَا كَلَّفْتَنِي
 بَصِيرًا أَرَى قُدْرَتَكَ فِيمَا ظَهَرَ لِي وَاسْتُرْ عَيْتَنِي وَ
 اسْتَوْدَعْتَنِي قَلْبًا يَشْهَدُ لِعِظَمَتِكَ [بِعِظَمَتِكَ] وَ
 لِسَانًا نَاطِقًا بِتَوْحِيدِكَ فَإِنِّي لِفَضْلِكَ عَلَيَّ حَامِدٌ وَ
 لِتَوْفِيقِكَ إِيَّايَ بِحَمْدِكَ شَاكِرٌ وَبِحَقِّكَ شَاهِدٌ وَ
 إِلَيْكَ فِي مُلْمِي وَمُهْمِي ضَارِعٌ لِأَنَّكَ حَيٌّ قَبْلَ كُلِّ
 حَيٍّ وَحَيٌّ بَعْدَ كُلِّ مَيِّتٍ وَحَيٌّ تَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ
 عَلَيْهَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ. اللَّهُمَّ لَا تَقْطَعْ عَنِّي خَيْرَكَ

فِي كُلِّ وَقْتٍ وَلَمْ تُنْزِلْ بِي عُقُوبَاتِ النَّقِمِ [النِّعَمِ]
 وَلَمْ تُغَيِّرْ مَا بِي مِنَ النَّعْمِ وَلَا أَخْلَيْتَنِي مِنْ وَثِيقِ
 الْعِصَمِ فَلَوْلَمْ أَذْكَرْ مِنْ إِحْسَانِكَ إِلَيَّ وَإِنْعَامِكَ
 عَلَيَّ إِلَّا عَفْوَكَ عَنِّي وَالْإِجَابَةَ [الِاسْتِجَابَةَ] لِدَعَائِي
 حِينَ رَفَعْتُ رَأْسِي بِتَحْمِيدِكَ وَتَمْجِيدِكَ لَا فِي
 تَقْدِيرِكَ جَزِيلِ حَظِّي حِينَ وَفَّرْتَهُ انْتَقَصَ مُلْكُكَ وَ
 لَا فِي قِسْمَةِ الْأَرْزَاقِ حِينَ قَتَّرْتَ عَلَيَّ تَوَفَّرَ مُلْكُكَ.
 اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ وَعَدَدَ مَا
 أَدْرَكَتْهُ قُدْرَتُكَ وَعَدَدَ مَا وَسِعَتْهُ رَحْمَتُكَ وَأَضْعَافَ
 ذَلِكَ كُلِّهِ حَمْدًا وَاصِلًا مُتَوَاتِرًا مُوَازِيًا [مُتَوَازِيًا]
 لِأَلْيَتِكَ وَأَسْمَائِكَ. اللَّهُمَّ فَتَمِّمْ إِحْسَانَكَ إِلَيَّ فِي مَا
 بَقِيَ مِنْ عُمْرِي كَمَا أَحْسَنْتَ [إِلَيَّ] مِنْهُ فِي مَا مَضَى
 فَإِنِّي أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِتَوْحِيدِكَ وَتَهْلِيلِكَ [وَتَحْمِيدِكَ]
 وَتَمْجِيدِكَ وَتَكْبِيرِكَ وَتَعْظِيمِكَ وَأَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ

الَّذِي خَلَقْتَهُ مِنْ ذَلِكَ فَلَا يَخْرُجُ مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ وَ
 أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الرَّوْحَ الْمَكْنُونِ الْحَيِّ الْحَيِّ الْحَيِّ وَ
 بِهِ وَبِهِ وَبِهِ وَبِكَ وَبِكَ وَبِكَ أَتَحْرِمَنِي رِفْدَكَ وَ
 فَوَائِدَ كَرَامَتِكَ وَ لَا تُؤَلِّني غَيْرَكَ [بِكَ] وَ لَا
 تُسَلِّمَنِي إِلَى عَدُوِّي وَ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي وَ أَحْسِنْ إِلَيَّ
 أَتَمَّ الْإِحْسَانِ عَاجِلًا وَ آجِلًا وَ حَسِّنْ فِي الْعَاجِلَةِ
 عَمَلِي وَ بَلِّغْنِي فِيهَا أَمَلِي وَ فِي الْأَجَلَةِ وَ الْخَيْرِ فِي
 مُنْقَلَبِي فَإِنَّهُ لَا يَفْقِرُكَ [لَا تَفْقِرُكَ] كَثْرَةُ مَا يَتَدَفَّقُ
 بِهِ فَضْلُكَ وَ سَيَبُ الْعَطَايَا مِنْ مَنِّكَ وَ لَا يُنْقِصُ
 جُودَكَ تَقْصِيرِي فِي شُكْرِ نِعْمَتِكَ وَ لَا تَجْمُ خَزَائِنَ
 نِعْمَتِكَ الْمَنْعُ [النِّعْمُ] وَ لَا يُنْقِصُ عَظِيمَ مَوَاهِبِكَ
 مِنْ سَعَتِكَ الْإِعْطَاءُ وَ لَا يُؤَثِّرُ فِي جُودِكَ الْعَظِيمِ
 الْفَاضِلِ الْجَلِيلِ مِنْحُكَ وَ لَا تَخَافُ ضَيْمَ إِمْلَاقِ
 فَتُكْدِي وَ لَا يَلْحَقُكَ خَوْفُ عُدْمٍ فَيَنْقُصَ فَيْضُ

مُلْكِكَ وَفَضْلِكَ. اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي قَلْبًا خَاشِعًا وَيَقِينًا
 صَادِقًا وَبِالْحَقِّ صَادِعًا وَلَا تُؤْمِنِي مَكْرَكَ وَلَا تُنْسِنِي
 ذِكْرَكَ وَلَا تَهْتِكْ عَنِّي سِتْرَكَ وَلَا تُؤَلِّني غَيْرَكَ وَلَا
 تُقْنِطْنِي مِنْ رَحْمَتِكَ بَلْ تَغْمَدْنِي بِفَوَائِدِكَ وَلَا
 تَمْنَعْنِي جَمِيلَ عَوَائِدِكَ وَكُنْ لِي فِي كُلِّ وَحْشَةٍ
 أُنَيْسًا وَفِي كُلِّ جَزَعٍ حِصْنًا وَمِنْ كُلِّ هَلَاكَةٍ
 غِيَاثًا وَنَجِّي مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَاعْصِمْنِي مِنْ كُلِّ
 زَلَلٍ وَخَطَاءٍ وَتَمِّمْ لِي فَوَائِدَكَ وَقِنِي وَعَيْدَكَ وَاصْرِفْ
 عَنِّي أَلِيمَ عَذَابِكَ وَتَدْمِيرَ تَنْكِيلِكَ وَشَرِّفْنِي بِحِفْظِ
 كِتَابِكَ وَأَصْلِحْ [لِي] دِينِي وَدُنْيَايَ وَآخِرَتِي وَأَهْلِي وَ
 وُلْدِي [وَلَدِي] وَوَسَّعْ رِزْقِي وَأَدْرِ رُهُ [أَدِرَّهُ] عَلَيَّ وَأَقْبِلْ
 عَلَيَّ وَلَا تُعْرِضْ عَنِّي. اللَّهُمَّ ارْفَعْنِي وَلَا تَضَعْنِي وَ
 ارْحَمْنِي وَلَا تُعَذِّبْنِي وَانصُرْنِي وَلَا تَخْذُلْنِي وَآثِرْنِي وَ
 لَا تُؤَثِّرْ عَلَيَّ وَاجْعَلْ لِي مِنْ أَمْرِي يُسْرًا وَفَرَجًا وَعَجَلًا

إِجَابَتِي وَاسْتَنْقَذَنِي مِمَّا قَدْ نَزَلَ بِي إِنَّكَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ وَذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ وَأَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ

۱. ابن طاووس، علی بن موسیٰ. مهج الدعوات منهج العبادات. ۱۲۶، مجلسی،
محمد باقر. بحار الأنوار. ۲۴۰/۹۲.

❁ دعای منقول از ابو حمزه ثمالی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

از جناب ابو حمزه ثمالی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ روایت شده است: روزی دست فرزندم به سختی شکسته بود. و من این دعا را که از حضرت زین العابدین عَلَيْهِ السَّلَامُ آموخته بودم، بر وی خواندم. و او به طور کامل سلامت خود را باز یافت، به گونه ای که طبیب وی مرا به سحر متهم ساخت:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا حَيُّ قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ يَا حَيُّ
 بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ يَا حَيُّ مَعَ كُلِّ حَيٍّ يَا حَيُّ حِينَ لَا
 حَيٍّ يَا حَيُّ يَبْقَى [تَبْقَى] وَيُفْنَى كُلُّ حَيٍّ يَا حَيُّ لَا
 إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَا حَيُّ يَا كَرِيمُ يَا مُحِييَ الْمَوْتَى يَا قَائِمُ
 عَلَى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ إِنْني أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ وَ
 أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ وَأَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ وَ
 رَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ وَ

أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِحُرْمَةِ [هَذَا] الْقُرْآنِ وَبِحُرْمَةِ الْإِسْلَامِ
 وَشَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ وَأَنَّ
 مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ
 وَأَسْتَشْفِعُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا وَآمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ [وَبِأَمِيرِ
 الْمُؤْمِنِينَ] عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَفَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ وَ
 الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ عَبْدَيْكَ وَآمِيدَيْكَ وَحُجَّتَيْكَ
 عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ وَعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ
 وَنُورِ الزَّاهِدِينَ وَوَارِثِ عِلْمِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ وَ
 إِمَامِ الْخَاشِعِينَ وَوَلِيِّ الْمُؤْمِنِينَ وَالْقَائِمِ فِي خَلْقِكَ
 أَجْمَعِينَ وَبَاقِرِ عِلْمِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ وَالدَّلِيلِ
 عَلَى أَمْرِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْمُقْتَدِي بِآبَائِهِ
 الصَّالِحِينَ وَكَهْفِ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ وَجَعْفَرِ بْنِ
 مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ مِنْ أَوْلَادِ النَّبِيِّينَ وَالْمُقْتَدِي بِآبَائِهِ

الصَّالِحِينَ وَالْبَارِمِينَ عِثْرَتِهِ [عِثْرَةٌ] الْبَرَّةُ الْمُتَّقِينَ
 [وَ] وَلِيَّ دِينِكَ وَحُجَّتِكَ عَلَى الْعَالَمِينَ وَ مُوسَى
 بِنِ جَعْفَرِ الْعَبْدِ الصَّالِحِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ الْمُرْسَلِينَ
 وَ لِسَانِكَ فِي خَلْقِكَ أَجْمَعِينَ وَ النَّاطِقِ بِأَمْرِكَ وَ
 حُجَّتِكَ عَلَى بَرِيَّتِكَ وَعَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا الْمُرْتَضَى
 الزَّكِيِّ الْمُصْطَفَى الْمَخْصُوصِ بِكَرَامَتِكَ وَ الدَّلَاعِي
 إِلَى طَاعَتِكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ وَ مُحَمَّدِ
 بِنِ عَلِيِّ الرَّشِيدِ الْقَائِمِ بِأَمْرِكَ النَّاطِقِ بِحُكْمِكَ وَ
 حَقِّكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى بَرِيَّتِكَ وَ وُلِيِّكَ وَ ابْنِ أَوْلِيَائِكَ
 وَ حَبِيبِكَ وَ ابْنِ أَحْبَابِكَ وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ السِّرَاجِ
 الْمُنِيرِ وَ الرُّكْنِ الْوَثِيقِ الْقَائِمِ بِعَدْلِكَ وَ الدَّلَاعِي
 إِلَى دِينِكَ وَ دِينِ نَبِيِّكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى بَرِيَّتِكَ وَ
 الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ عَبْدِكَ وَ وُلِيِّكَ وَ خَلِيفَتِكَ الْمُؤَدِّي
 عَنْكَ فِي خَلْقِكَ عَنْ آبَائِهِ الصَّادِقِينَ وَ بِحَقِّ خَلْفِ

الْأئِمَّةِ الْمَاضِينَ وَالْإِمَامِ الزَّكِيِّ الْهَادِي الْمَهْدِيِّ
 [وَ] الْحُجَّةِ بَعْدَ آبَائِهِ عَلَى خَلْقِكَ الْمُؤَدِّي عَنْ
 [عِلْمِ] نَبِيِّكَ وَوَارِثِ عِلْمِ الْمَاضِينَ مِنَ الْوَصِيِّينَ
 الْمَخْصُوصِ الدَّلِيِّ إِلَى طَاعَتِكَ وَ طَاعَةِ آبَائِهِ
 الصَّالِحِينَ يَا مُحَمَّدُ يَا أَبَا الْقَاسِمَاءُ بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي
 إِلَى اللَّهِ أَتَشْفَعُ بِكَ وَبِالْأئِمَّةِ مِنْ وُلْدِكَ وَبِعَلِيِّ أَمِيرِ
 الْمُؤْمِنِينَ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ وَعَلِيِّ بْنِ
 الْحُسَيْنِ وَمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَمُوسَى
 بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلِيِّ بْنِ مُوسَى وَمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلِيِّ بْنِ
 مُحَمَّدٍ وَالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَالْخَلْفِ الْقَائِمِ الْمُنْتَظَرِ.
 اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيْهِمْ وَعَلَى مَنْ اتَّبَعَهُمْ وَصَلِّ عَلَى
 مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلَاةَ الْمُرْسَلِينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَ
 الصَّالِحِينَ صَلَاةً لَا يَقْدِرُ عَلَى إِحْصَائِهَا غَيْرُكَ. اللَّهُمَّ
 الْحَقُّ أَهْلَ بَيْتِ نَبِيِّكَ وَذُرِّيَّتَهُمْ وَشِيعَتَهُمْ بِنَبِيِّكَ

سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَالْحَقْنَا بِهِمْ مُؤْمِنِينَ مُخْبِتِينَ
 فَائِزِينَ مُتَّقِينَ صَالِحِينَ خَاشِعِينَ عَابِدِينَ مُوَفَّقِينَ
 مُسَدِّدِينَ عَامِلِينَ زَاكِينَ مُزَكِّينَ تَائِبِينَ
 سَاجِدِينَ رَاكِعِينَ شَاكِرِينَ حَامِدِينَ صَابِرِينَ
 مُحْتَسِبِينَ مُنِيبِينَ مُصِيبِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَلَّى وَلِيَّهُمْ
 وَاتَّبَرْتُ إِلَيْكَ مِنْ عَدُوِّهِمْ وَاتَّقَرْتُ إِلَيْكَ بِحُبِّهِمْ
 وَمُؤَالَاتِهِمْ وَطَاعَتِهِمْ فَأَرْزُقْنِي بِهِمْ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ
 الْآخِرَةِ وَاصْرِفْ عَنِّي بِهِمْ أَهْوَالَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ. اللَّهُمَّ
 إِنِّي أَشْهَدُكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا
 عَلِيًّا وَزَوْجَتَهُ وَوَلَدَيْهِ [وُلْدَهُ] عَبِيدُكَ وَإِمَاؤُكَ وَأَنَّ
 وَلِيَّهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَهُمْ أَوْلِيَاؤُكَ وَالْأَوْلُونَ
 بِالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
 مِنْ بَرِيَّتِكَ وَأَشْهَدُ أَنَّهُمْ عِبَادُكَ الْمُؤْمِنُونَ لَا

۱. هرچند در چاپ تصحیح شده کتاب (مهج الدعوات) عبارت «الأولین» آمده است اما با توجه به معنا و قواعد عربی «الأولون» صحیح است.

يَسْبِقُونَكَ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِكَ يَعْمَلُونَ. اللَّهُمَّ إِنِّي
 أَتُوسَّلُ إِلَيْكَ بِهِمْ وَأَتَشْفَعُ بِهِمْ إِلَيْكَ أَنْ تُحْيِيَنِي
 مَحْيَاهُمْ وَتُمِيتَنِي عَلَى طَاعَتِهِمْ وَمِلَّتِهِمْ وَتَمْنَعَنِي
 مِنْ طَاعَةِ عَدُوِّهِمْ وَتَمْنَعَ عَدُوِّكَ [عَدُوَّهُمْ] مِنِّي
 وَتُغْنِيَنِي بِكَ وَبِأَوْلِيَائِكَ عَمَّنْ أَغْنَيْتَهُ عَنِّي وَ
 تُسَهِّلَنِي لِمَنْ أَحْوَجْتَهُمْ إِلَيَّ وَتَجْعَلَنِي فِي حِفْظِكَ
 فِي الدِّينِ وَالْدُنْيَا وَالْآخِرَةِ وَتُلْبِسَنِي الْعَافِيَةَ حَتَّى
 تُهَنِّئَنِي الْمَعِيشَةَ وَالْحَظَنِي بِلَحْظَةٍ مِنْ لَحَظَاتِكَ
 الْكَرِيمَةِ الرَّحِيمَةِ الشَّرِيفَةِ تَكْشِفُ بِهَا عَنِّي
 مَا قَدْ ابْتُلَيْتُ بِهِ وَدَبَّرَنِي [وَتَرُدَّنِي] بِهَا إِلَى أَحْسَنِ
 عَادَاتِكَ وَأَجْمَلِهَا عِنْدِي فَقَدْ ضَعُفْتُ قُوَّتِي وَقَلَّتْ
 حِيلَتِي وَنَزَلَ بِي مَا لَا طَاقَةَ لِي بِهِ فَرُدَّنِي إِلَى أَحْسَنِ
 عَادَاتِكَ فَقَدْ آيَسْتُ مِمَّا عِنْدَ خَلْقِكَ فَلَمْ يَبْقَ إِلَّا
 رَجَاؤُكَ فِي قَلْبِي وَقَدِيمًا مَا مَنَنْتَ عَلَيَّ وَقُدْرَتُكَ يَا

سَيِّدِي وَرَبِّي وَخَالِقِي وَمَوْلَايِ وَرَازِقِي عَلَى إِذْهَابِ مَا
أَنَا فِيهِ كَقُدْرَتِكَ عَلَيَّ حَيْثُ ابْتَلَيْتَنِي بِهِ إِلَهِي ذِكْرُ
عَوَائِدِكَ يُؤْنِسُنِي وَرَجَاءُ أَنْعَامِكَ يُقَرِّبُنِي وَلَمْ أَخْلُ
مِنْ نِعْمَتِكَ مُنْذُ خَلَقْتَنِي فَأَنْتَ يَا رَبِّ ثِقَتِي وَرَجَائِي
وَإِلَهِي وَسَيِّدِي وَالذَّابُّ عَنِّي وَالرَّاحِمُ بِي وَالْمُتَكَفِّلُ
بِرِزْقِي فَأَسْأَلُكَ يَا رَبِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ أَنْ تَجْعَلَ
رُشْدِي بِمَا قَضَيْتَ مِنَ الْخَيْرِ وَحَتَمْتَهُ وَقَدَّرْتَهُ وَأَنْ
تَجْعَلَ خَلَاصِي مِمَّا أَنَا فِيهِ فَإِنِّي لَا أَقْدِرُ عَلَى ذَلِكَ إِلَّا
بِكَ وَحُدُكَ لَا شَرِيكَ لَكَ وَلَا أَعْتَمِدُ فِيهِ إِلَّا عَلَيْكَ
فَكُنْ يَا رَبِّ الْأَرْبَابِ وَيَا سَيِّدَ السَّادَاتِ عِنْدَ حُسْنِ
ظَنِّي بِكَ وَأَعْطِنِي مَسْأَلَتِي يَا أَسْمَعَ السَّمَاعِينَ وَيَا
أَبْصَرَ النَّاطِرِينَ وَيَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ وَيَا أَسْرَعَ
الْحَاسِبِينَ وَيَا أَقْدَرَ الْقَادِرِينَ وَيَا أَقْهَرَ الْقَاهِرِينَ وَ
يَا أَوَّلَ الْأَوَّلِينَ وَيَا آخِرَ الْآخِرِينَ وَيَا حَبِيبَ مُحَمَّدٍ

وَعَلِيٍّ وَجَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْأَوْصِيَاءِ
الْمُنْتَجِبِينَ وَيَا حَبِيبَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَأَوْصِيَاءِهِ وَأَنْصَارِهِ وَخُلَفَائِهِ [وَأَحْبَائِهِ] الْمُؤْمِنِينَ
وَحُجَجِكَ الْبَالِغِينَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ الرَّحْمَةِ الْمُطَهَّرِينَ
الزَّاهِدِينَ أَجْمَعِينَ صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَ
أَفْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!

❁ دعای اعتقاد

یونس بن بکیر گوید: از حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام درخواست کردم دعایی به من تعلیم دهند که در هنگام سختی بخوانم. حضرت در پاسخ فرمودند: در هنگام بروز هر مشکلی، اگر این دعا را بخوانی، از سوی حق تعالی پاسخ خواهی شنید و به همه خواسته هایت، خواهی رسید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. اللَّهُمَّ إِنَّ ذُنُوبِي وَ
 كَثْرَتَهَا قَدْ أَخْلَقْتُ وَجْهِي عِنْدَكَ وَحَبَبْتَنِي عَنِ
 اسْتِيْهَالِ رَحْمَتِكَ وَبَاعَدْتَنِي عَنِ اسْتِيْجَارِ [اسْتِنْجَازِ]
 [اسْتِيْجَابِ] [اسْتِيْهَالِ] مَغْفِرَتِكَ وَ لَوْ لَا تَعَلَّقِي
 بِالْأَيْتِكَ وَ تَمَسُّكِ بِالرَّجَاءِ [بِالدُّعَاءِ] لِمَا [وَ
 مَا] وَعَدْتَ أَمْثَالِي مِنَ الْمُسْرِفِينَ وَ أَشْبَاهِي مِنَ

الْخَاطِئِينَ بِقَوْلِكَ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى
 أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
 الذُّنُوبَ جَمِيعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ وَحَدَّثَتْ
 الْقَانِطِينَ مِنْ رَحْمَتِكَ فَقُلْتَ وَمَنْ يَقْنُطُ مِنْ رَحْمَةِ
 رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ثُمَّ نَدَبْتَنَا بِرَحْمَتِكَ [بِرَأْفَتِكَ]
 إِلَى دُعَائِكَ فَقُلْتَ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
 يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ
 لَكَانَ ذُلُّ الْإِيَّاسِ [لَقَدْ كَانَ ذُلُّ الْإِيَّاسِ] عَلَيَّ
 مُشْتَمِلاً وَالْقُنُوطُ مِنْ رَحْمَتِكَ بِي مُلْتَحِفاً إِلَهِي وَقَدْ
 وَعَدْتَ الْمُحْسِنَ ظَنَّهُ بِكَ ثَوَاباً وَأَوْعَدْتَ الْمُسِيءَ
 ظَنَّهُ بِكَ عِقَاباً. اللَّهُمَّ وَقَدْ [لَقَدْ] أَمْسَكَ رَمَقِي
 حُسْنُ الظَّنِّ بِكَ فِي عِتْقِ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ وَتَغَمَّدِ
 زَلِّي [زَلَّتِي] وَإِقَالَهَ عَثْرَتِي [عَثَارِي] وَقُلْتَ وَقَوْلِكَ
 الْحَقُّ الَّذِي لَا خُلْفَ لَهُ [فِيهِ] وَلَا تَبْدِيلَ يَوْمَ نَدْعُوا

كُلَّ أَنْاسٍ بِإِمَامِهِمْ [وَ] ذَلِكَ يَوْمُ النُّشُورِ فَإِذَا [إِذَا]
 نَفَخَ فِي الصُّورِ وَبُعْثِرَتِ الْقُبُورُ [بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ].
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَقْرُّ وَأَشْهَدُ وَأَعْتَرِفُ وَلَا أَجْحَدُ وَأُسِرُّ وَ
 أُظْهِرُّ وَأُعْلِنُ وَأُبْطِنُ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 وَحَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ
 وَأَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَوَارِثَ
 عِلْمِ النَّبِيِّينَ وَقَاتِلَ الْمُشْرِكِينَ وَإِمَامَ الْمُتَّقِينَ وَ
 مُبِيرَ الْمُنَافِقِينَ وَمُجَاهِدَ النَّاكِثِينَ وَالْقَاسِطِينَ وَ
 الْمَارِقِينَ إِمَامِي وَحُجَّتِي وَعُرْوَتِي وَصِرَاطِي وَدَلِيلِي
 وَمَحَجَّتِي [حُجَّتِي] وَمَنْ لَا أَثِقُ بِالْأَعْمَالِ وَإِنْ
 زَكَتُ [بِأَعْمَالِي وَلَوْ زَكَتُ] وَلَا أَرَاهَا مُنْجِيَةً لِي
 وَإِنْ صَلَحْتُ [وَلَوْ صَلَحْتُ] إِلَّا بِوَلَايَتِهِ وَالْإِيْتِمَامِ

۱. در برخی نسخه‌ها این گونه آمده است: «وَأَنَّ عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ سَيِّدَ الْوَصِيَاءِ وَ
 وَارِثَ عِلْمِ الْأَنْبِيَاءِ وَ عِلْمِ الدِّينِ وَ مُبِيرَ الْمُشْرِكِينَ وَ مُمَيِّزَ الْمُنَافِقِينَ وَ مُجَاهِدَ الْمَارِقِينَ
 وَ إِمَامِي.....»

بِهِ وَالْإِقْرَارِ بِفَضَائِلِهِ وَالْقَبُولِ مِنْ حَمَلَتِهَا وَالتَّسْلِيمِ
 لِرُؤُوتِهَا. [اللَّهُمَّ] وَأَقْرُبًا وَوَصِيَّائِهِ مِنْ أبنَائِهِ أئِمَّةً
 وَحُجَجًا وَأَدِلَّةً وَسُرُجًا وَأَعْلَامًا وَمَنَارًا وَسَادَةً [و] أَبْرَارًا
 وَأَوْمِنُ [أَوْمِنُ] بِسِرِّهِمْ وَجَهْرِهِمْ وَظَاهِرِهِمْ
 وَبَاطِنِهِمْ وَحَيِّهِمْ وَمَيِّتِهِمْ وَشَاهِدِهِمْ وَغَائِبِهِمْ لَا
 شَكَّ فِي ذَلِكَ وَلَا اِرْتِيَابَ وَلَا مُحْوَلٍ يُحْوَلُنِي عَنْهُ
 [عَنْهُمْ] وَلَا انْقِلَابَ. اللَّهُمَّ فَادْعُنِي يَوْمَ حَشْرِي
 وَنَشْرِي [وَحِينَ نَشْرِي] بِإِمَامَتِهِمْ وَاحْشُرْنِي فِي
 زُمْرَتِهِمْ وَاكْتُبْنِي فِي أَصْحَابِهِمْ وَاجْعَلْنِي مِنْ
 إِخْوَانِهِمْ [أَحْزَابِهِمْ] وَأَنْقِذْنِي بِهِمْ مِنْ حَرِّ النَّيْرَانِ وَ
 إِنَّ لَمْ تَرْزُقْنِي رَوْحَ الْجِنَانِ فَإِنَّكَ إِنْ أَعْتَقْتَنِي مِنَ
 النَّارِ كُنْتُ مِنَ الْفَائِزِينَ. اللَّهُمَّ وَقَدْ أَصْبَحْتُ فِي
 يَوْمِي هَذَا وَلَا ثِقَةَ لِي وَلَا رَجَاءَ وَلَا مَفْزَعَ وَلَا مَلْجَأَ
 وَلَا مُلْتَجَى [وَلَا مَنْجَى] غَيْرُ [غَيْرُ] مَنْ تَوَسَّلْتُ بِهِمْ

إِلَيْكَ وَهُمْ رَسُولُكَ وَاللَّهُ عَلِيُّ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَسَيِّدَتِي
 فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ سَيِّدَةُ النِّسَاءِ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَ
 عَلِيُّ وَمُحَمَّدٌ وَجَعْفَرٌ وَمُوسَى وَعَلِيُّ وَمُحَمَّدٌ وَعَلِيُّ
 وَالْحَسَنُ وَمُقِيمُ الْمَحَجَّةِ مِنْ بَعْدِهِمُ الْحُجَّةُ
 الْمَسْتُورَةُ مِنْ وُلْدِهِمُ وَالْمَرْجُوُّ لِلْأُمَّةِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِمْ
 وَخَيْرَتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ. اللَّهُمَّ وَاجْعَلْهُمْ
 [فَاجْعَلْهُمْ] فِي هَذَا الْيَوْمِ وَمَا بَعْدَهُ حِصْنِي مِنَ
 الْمَكَارِهِ وَمَعْقِلِي مِنَ الْمَخَافِ وَنَجْنِي بِهِمْ مِنْ
 كُلِّ عَدُوٍّ وَطَاغٍ وَفَاسِقٍ وَبَاغٍ وَمِنْ شَرِّ مَا أَعْرِفُ
 وَمَا أَنْكِرُ [أَنْكِرُ] وَمَا اسْتَرَعَ عَلِيٌّ [عَنِّي] وَمَا أَبْصِرُ
 مِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ رَبِّي [رَبِّ أَنْتَ] آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ
 رَبِّي [إِنَّكَ] عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ. اللَّهُمَّ فَابْتَوَسَّلِي
 [بِتَوَسَّلِي] بِهِمْ إِلَيْكَ وَتَقَرَّبِي بِمَحَبَّتِهِمْ وَتَحَصَّنِي
 بِإِمَامَتِهِمْ افْتَحْ عَلَيَّ فِي هَذَا الْيَوْمِ أَبْوَابَ رِزْقِكَ وَ

انشُرْ عَلَيَّ رَحْمَتَكَ وَمَغْفِرَتَكَ وَحَبِّبْنِي إِلَى خَلْقِكَ
 وَجَنِّبْنِي عَدَاوَتَهُمْ وَبُغْضَهُمْ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ وَلِكُلِّ مُتَوَسِّلٍ ثَوَابٌ وَلِكُلِّ ذِي شَفَاعَةٍ
 حَقٌّ فَأَسْأَلُكَ بِمَنْ جَعَلْتَهُ إِلَيْكَ سَبَبِي وَقَدَّمْتَهُ أَمَامَ
 طَلِبَتِي أَنْ تُعَرِّفَنِي بَرَكَةَ يَوْمِي هَذَا وَشَهْرِي هَذَا وَعَامِي
 هَذَا. اللَّهُمَّ فَهَمُّ [وَهُمُّ] مَفْرَعِي وَمُعَوَّلِي [وَمُعَوْنَتِي]
 فِي شِدَّتِي وَرَخَائِي وَعَافِيَّتِي وَبَلَائِي وَنَوْمِي وَيَقْظَتِي وَ
 ظُعْنِي وَإِقَامَتِي وَعُسْرِي وَيُسْرِي وَعَلَانِيَّتِي وَسِرِّي
 وَصَبَاحِي وَمَسَائِي [وَإِصْبَاحِي وَإِمْسَائِي] وَمُنْقَلَبِي
 [وَتَقَلُّبِي] وَمَثْوَايَ. اللَّهُمَّ فَلَا تُخَيِّبْنِي بِهِمْ مِنْ
 نَائِلِكَ وَلَا تَقْطَعْ رَجَائِي مِنْ رَحْمَتِكَ وَلَا تُخْلِنِي بِهِمْ
 مِنْ [نِعْمَتِكَ] رَحْمَتِكَ وَلَا تُؤْيِسْنِي مِنْ رَوْحِكَ وَلَا
 تَفْتِنِّي بِانْغِلَاقِ أَبْوَابِ الْأَرْزَاقِ وَانْسِدَادِ مَسَالِكِهَا
 وَارْتِجَاجِ مَذَاهِبِهَا وَافْتِحْ لِي مِنْ لَدُنْكَ فَتْحًا يَسِيرًا وَ

اجْعَلْ لِي مِنْ كُلِّ ضَنْكِ مَخْرَجًا وَإِلَى كُلِّ سَعَةٍ
 مِنْهَا مَخْرَجًا بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ وَاجْعَلْ
 اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ مُخْتَلِفَيْنِ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ وَمُعَافَاتِكَ
 وَمَنِّكَ وَفَضْلِكَ وَلَا تُفْقِرْنِي إِلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ
 بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ وَبِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
 وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ!

۱. کفعمی، ابراهیم بن علی عاملی، جنة الأمان الواقية (المصباح). ۲۷۸؛ ابن
 طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۲۵۳

❁ دعای احتجاب

در روایتی از رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آثار فراوانی برای این دعا بیان شده است. از جمله این که: اگر آتش، شهری را فرا بگیرد، منزل کسی که این دعا را بخواند، در میان آن شهر، از آتش در امان خواهد ماند و هرکس آن را چهل شب جمعه بخواند، خداوند متعال تمامی گناهان وی را، هرچند از فواحش کبیره باشد، خواهد بخشید:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا مَنْ احْتَجَبَ بِشُعَاعِ نُورِهِ عَنْ
 نَوَاطِرِ خَلْقِهِ يَا مَنْ تَسْرَبَلَ بِالْجَلَالِ وَالْعُظْمَةِ وَ
 اشْتَهَرَ بِالتَّجَبُّرِ فِي قُدْسِهِ يَا مَنْ تَعَالَى بِالْجَلَالِ
 وَ الْكِبْرِيَاءِ فِي تَفَرُّدِ مَجْدِهِ يَا مَنْ انْقَادَتِ الْأُمُورُ
 بِأَمْرَتِهَا طَوْعًا لِأَمْرِهِ يَا مَنْ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَ
 الْأَرْضُونَ مُجِيبَاتٍ لِدَعْوَتِهِ يَا مَنْ زَيْنَ السَّمَاءِ
 بِالنُّجُومِ الطَّالِعَةِ وَجَعَلَهَا هَادِيَةً لِخَلْقِهِ يَا مَنْ أَنْارَ

الْقَمَرُ الْمُنِيرُ فِي سَوَادِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ بِلُطْفِهِ يَا مَنْ أَنْارَ
 الشَّمْسَ الْمُنِيرَةَ وَجَعَلَهَا مَعَاشًا لِخَلْقِهِ وَجَعَلَهَا
 مُفَرِّقَةً بَيْنَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ بِعَظَمَتِهِ يَا مَنْ اسْتَوْجَبَ
 الشُّكْرَ بِنَشْرِ سَحَابٍ نَعِمِهِ أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ
 مِنْ عَرْشِكَ وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَبِكُلِّ
 اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسُكَ أَوْ اسْتَأْثَرَتْ بِهِ فِي
 عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ وَبِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ أَنْزَلْتَهُ فِي
 كِتَابِكَ أَوْ أَثَبَّتَهُ فِي قُلُوبِ الصَّافِينَ الْحَافِينَ حَوْلَ
 عَرْشِكَ فَتَرَا جَعَتِ الْقُلُوبُ إِلَى الصُّدُورِ عَنِ الْبَيَانِ
 بِإِخْلَاصِ الْوَحْدَانِيَّةِ وَتَحْقِيقِ الْفَرْدَانِيَّةِ مُقَرَّةً لَكَ
 بِالْمَعْبُودِيَّةِ وَإِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ أَنْتَ اللَّهُ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا أَنْتَ وَأَسْأَلُكَ بِالْأَسْمَاءِ الَّتِي تَجَلَّيْتَ بِهَا لِلْكَلِيمِ
 عَلَى الْجَبَلِ الْعَظِيمِ فَلَمَّا بَدَأَ شِعَاعُ نُورِ الْحُجُبِ مِنْ
 بَهَاءِ الْعُظْمَةِ خَرَّتِ الْجِبَالُ مُتَدَكِّدَةً لِعَظَمَتِكَ وَ

جَلَالِكَ وَهَيْبَتِكَ وَخَوْفًا مِنْ سَطْوَتِكَ رَاهِبَةً مِنْكَ
 فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ فَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَأَسْأَلُكَ
 بِالْإِسْمِ الَّذِي فَتَقْتَ بِهِ رَتَقَ عَظِيمِ جُفُونِ عُيُونِ
 النَّاطِرِينَ الَّذِي بِهِ تَدْبِيرُ حُكْمَتِكَ وَشَوَاهِدُ حُجَجِ
 أَنْبِيَائِكَ يَعْرِفُونَكَ بِفِطْنِ الْقُلُوبِ وَأَنْتَ فِي غَوَامِضِ
 مُسَرَّاتِ سَرِيرَاتِ الْغُيُوبِ أَسْأَلُكَ بِعِزَّةِ ذَلِكَ الْإِسْمِ
 أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَصْرِفَ عَنِّي وَ
 عَنِ أَهْلِ خُزَانَتِي وَجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَمِيعِ
 الْأَفَاتِ وَالْعَاهَاتِ وَالْأَعْرَاضِ وَالْأَمْرَاضِ وَالْخَطَايَا
 وَالذُّنُوبِ وَالشُّكِّ وَالشَّرِكِ وَالْكَفْرِ وَالشِّقَاقِ وَ
 النِّفَاقِ وَالضَّلَالَةِ وَالْجَهْلِ وَالْمَقْتِ وَالْغَضَبِ وَ
 الْعُسْرِ وَالضِّيقِ وَفَسَادِ الضَّمِيرِ وَحُلُولِ النَّقْمَةِ
 وَشِمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ وَغَلْبَةِ الرَّجَالِ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ
 لَطِيفٌ لِمَا تَشَاءُ [وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ

الْعَظِيمِ.]

❖ دعای حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام هنگام بروز فتنه

در جنگ صفین

در روایت آمده است: در جنگ صفین هنگامی که طرح شیطانی بالا بردن مصاحف شریفه بر سر نیزه‌ها از سوی سپاه معاویه صورت پذیرفت و به دنبال آن در سپاه حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام اختلاف افتاد، امام علی علیه السلام این دعا را خواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ مِنْ جَهْدٍ [جُهْدٍ] الْبَلَاءِ وَ
 مِنْ شَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي وَزَكَ عَمَلِي
 وَ اغْسِلْ خَطَايَايَ فَإِنِّي ضَعِيفٌ إِلَّا مَا قَوَّيْتُ وَ
 اقْسِمْ لِي حِلْمًا تَسُدُّ بِهِ بَابَ الْجَهْلِ وَ عِلْمًا تُفَرِّجُ
 بِهِ الْجَهْلَاتِ وَ يَقِينًا تُذْهِبُ بِهِ الشَّكَّ عَنِّي وَ فَهْمًا
 تُخْرِجُنِي بِهِ مِنَ الْفِتَنِ الْمُعْضَلَاتِ وَ نُورًا أَمْشِي بِهِ
 فِي النَّاسِ وَ أَهْتَدِي بِهِ فِي الظُّلُمَاتِ. اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي

سَمْعِي وَبَصْرِي وَشَعْرِي وَبَشْرِي وَقَلْبِي صَلَاحًا
بَاقِيًا تُصْلِحُ بِهِمَا مَا بَقِيَ مِنْ جَسَدِي أَسْأَلُكَ الرَّاحَةَ
عِنْدَ الْمَوْتِ وَالْعَفْوَ عِنْدَ الْحِسَابِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ
أَيَّ عَمَلٍ كَانَ أَحَبَّ إِلَيْكَ وَأَقْرَبَ لَدَيْكَ أَنْ
تَسْتَعْمِلَنِي فِيهِ أَبَدًا ثُمَّ لَقِّنِي أَشْرَفَ الْأَعْمَالِ عِنْدَكَ
وَآتِنِي فِيهِ قُوَّةً وَصِدْقًا وَجِدًّا وَعِزْمًا مِنْكَ وَنَشَاطًا
ثُمَّ اجْعَلْنِي أَعْمَلُ ابْتِغَاءَ وَجْهِكَ وَمَعَاشَةً فِي مَا آتَيْتَ
صَالِحِي عِبَادِكَ ثُمَّ اجْعَلْنِي لَا أَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
وَلَا أَبْتَغِي بِهِ بَدَلًا وَلَا تُغَيِّرْهُ فِي سَرَاءٍ وَلَا ضَرَاءٍ وَلَا
كُسْلًا وَلَا نِسْيَانًا وَلَا رِيَاءً وَلَا سُمْعَةً حَتَّى تَتَوَفَّانِي
عَلَيْهِ وَارْزُقْنِي أَشْرَفَ الْقَتْلِ فِي سَبِيلِكَ أَنْصُرْكَ
وَأَنْصُرْ رَسُولَكَ أَشْتَرِي الْحَيَاةَ الْبَاقِيَةَ بِالْدُنْيَا وَ
أَغْنِنِي [وَأَعِنِّي] بِمَرْضَاةٍ مِنْ عِنْدِكَ. اللَّهُمَّ وَأَسْأَلُكَ
قَلْبًا سَلِيمًا ثَابِتًا حَافِظًا [حَفِيظًا] مُنِيبًا يَعْرِفُ

الْمَعْرُوفَ فَيَتَّبِعُهُ وَيُنْكِرُ الْمُنْكَرَ فَيَجْتَنِبُهُ لِأَفْجَرًا
 وَلَا شَقِيًّا وَلَا مُرْتَابًا يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَةِ يَا مَنْ
 سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ أَسْأَلُكَ أَنْ تَجْعَلَ حَيَاتِي زِيَادَةً
 لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ وَاجْعَلَ الْوَفَاةَ نَجَاةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ
 وَاخْتِمْ لِي عَمَلِي بِالشَّهَادَةِ يَا عُدَّتِي فِي كُرْبَتِي وَيَا
 صَاحِبِي فِي حَاجَتِي وَوَلِيِّي فِي نِعْمَتِي وَأَسْأَلُكَ أَنْ
 تَرْزُقَنِي شُكْرَ نِعْمَتِكَ وَصَبْرًا عَلَى بَلِيَّتِكَ وَرِضَى
 بِقُدْرَتِكَ وَتَصَدِيقًا بِوَعْدِكَ وَحِفْظًا لِوَصِيَّتِكَ وَ
 وَرَعَاءً عَنْ مَحَارِمِكَ وَتَوَكُّلاً عَلَيْكَ وَاعْتِصَامًا بِحَبْلِكَ
 وَتَمَسُّكًا بِكِتَابِكَ وَمَعْرِفَةً بِحَقِّكَ وَقُوَّةً فِي عِبَادَتِكَ
 وَنَشَاطًا لِذِكْرِكَ مَا اسْتَعْمَرْتَنِي فِي أَرْضِكَ فَإِذَا كَانَ
 مَا لَا بُدَّ مِنْهُ الْمَوْتُ فَاجْعَلْ مِيَّتِي [مَنِيَّتِي] قَتْلًا
 فِي سَبِيلِكَ بِيَدِ شَرِّ خَلْقِكَ وَاجْعَلْ مَصِيرِي فِي
 الْأَحْيَاءِ الْمَرْزُوقِينَ عِنْدَكَ فِي دَارِ الْحَيَوَانِ. اللَّهُمَّ

اجْعَلِ النُّورَ فِي بَصَرِي وَالْيَقِينَ فِي قَلْبِي وَخَوْفَكَ
 فِي نَفْسِي وَذِكْرَكَ عَلَى لِسَانِي. اللَّهُمَّ اجْعَلْ رَغْبَتِي فِي
 مَسْأَلَتِي إِيَّاكَ رَغْبَةً أَوْلِيَايَكَ فِي مَسَائِلِهِمْ وَاجْعَلْ
 رَهْبَتِي إِيَّاكَ فِي اسْتِجَارَتِي مِنْ عَذَابِكَ رَهْبَةً أَوْلِيَايَكَ.
 اللَّهُمَّ وَاسْتَعْمِلْنِي فِي مَرْضَاتِكَ وَطَاعَتِكَ عَمَلًا لَا
 أَتْرُكُ شَيْئًا مِنْ مَرْضَاتِكَ وَطَاعَتِكَ مَخَافَةَ أَحَدٍ مِنْ
 خَلْقِكَ دُونَكَ. اللَّهُمَّ مَا آتَيْتَنِي مِنْ خَيْرٍ فَآتِنِي مَعَهُ
 شُكْرًا يُحْدِثُ لِي بِهِ ذِكْرًا وَأَحْسِنُ لِي بِهِ ذُخْرًا وَ
 مَا زَوَيْتَ عَنِّي مِنْ عَطَاءٍ وَآتَيْتَنِي عَنْهُ غِنًى فَاجْعَلْ
 لِي فِيهِ أَجْرًا وَآتِنِي عَلَيْهِ صَبْرًا. اللَّهُمَّ سُدِّ فَقْرِي فِي
 الدُّنْيَا وَلَا تُلْهِنِي عَنْ عِبَادَتِكَ وَلَا تُنْسِنِي ذِكْرَكَ وَ
 لَا تُقْصِرْ رَغْبَتِي فِي مَا عِنْدَكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
 مِنَ الْغَمِّ وَالْحُزْنِ [وَالْحُزْنِ] وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ
 وَالْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَسُوءِ الْخُلُقِ وَضَلَعِ الدِّينِ وَ

غَلَبَةِ الرَّجَالِ وَغَلَبَةِ الْعَدُوِّ وَتَوَالِي الْأَيَّامِ وَمِنْ شَرِّ
 مَا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ فِي الْأَرْضِ وَبَلِيَّةٍ لَا أُسْتَطِيعُ
 عَلَيْهَا صَبْرًا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ زَحَزَحَ بَيْنِي
 وَبَيْنَكَ أَوْ بَاعَدَ مِنْكَ أَوْ صَرَفَ عَنِّي وَجْهَكَ أَوْ نَقَصَ
 مِنْ حَظِّي عِنْدَكَ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ تَحُولَ خَطَايَايَ
 أَوْ ظُلْمِي أَوْ إِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي وَاتِّبَاعُ هَوَايَ وَ
 اسْتِعْمَالُ شَهْوَتِي دُونَ رَحْمَتِكَ [تَوْبَتِكَ] وَبِرِّكَ وَ
 فَضْلِكَ وَبَرَكَاتِكَ وَمَوْعُودِكَ عَلَى نَفْسِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ صَاحِبِ سَوْءٍ فِي الْمَغِيبِ وَالْمَحْضَرِ
 فَإِنَّ قَلْبَهُ يَرَعَانِي وَعَيْنَاهُ تُبْصِرَانِي وَأُذُنَاهُ تَسْمَعَانِي
 إِنْ رَأَى حَسَنَةً أَطْفَأَهَا [أَخْفَاهَا] وَإِنْ رَأَى سَيِّئَةً
 أَبْدَاهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ طَمَعٍ يُدْنِي [يُؤَدِّي] إِلَى طَبَعٍ وَ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ ضَلَالَةٍ تُرْدِينِي وَمِنْ فِتْنَةٍ تَعْرِضُ لِي وَ
 مِنْ خَطِيئَةٍ لَا تَوْبَةَ مَعَهَا وَمِنْ مَنْظَرِ سَوْءٍ فِي الْأَهْلِ

وَالْمَالِ وَالْوَالِدِ وَعِنْدَ غَضَاظَةِ الْمَوْتِ وَأَعُوذُ بِكَ
 مِنَ الْكُفْرِ وَالشَّكِّ وَالْبَغْيِ وَالْحَمِيَّةِ وَالْغَضَبِ وَ
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ غِنَى يُطْغِينِي وَمِنْ فَقْرٍ يُنْسِينِي وَمِنْ
 هَوَى يُرْدِينِي وَمِنْ عَمَلٍ يُخْزِينِي وَمِنْ صَاحِبٍ
 يُغْوِينِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ يَوْمٍ أَوَّلُهُ فَرْعٌ وَ
 آخِرُهُ جَزَعٌ تَسْوَدُّ فِيهِ الْوُجُوهُ وَتَجِفُّ فِيهِ الْأَكْبَادُ
 وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أَعْمَلَ ذَنْبًا مُحِبِّطًا لَا تَغْفِرُهُ أَبَدًا وَمِنْ
 ذَنْبٍ يَمْنَعُ خَيْرَ الْآخِرَةِ وَمِنْ أَمَلٍ يَمْنَعُ خَيْرَ الْعَمَلِ وَ
 مِنْ حَيَاةٍ تَمْنَعُ خَيْرَ الْمَمَاتِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجَهْلِ
 وَالْهَزْلِ وَمِنْ شَرِّ الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ وَمِنْ سَقَمٍ [سُقْمٍ]
 يَشْغَلْنِي وَمِنْ صِحَّةٍ تُلْهِينِي وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ التَّعَبِ
 وَالنَّصَبِ وَالْوَصَبِ وَالضِّيقِ وَالضَّنْكِ وَالضَّلَالَةِ
 وَالْغَائِلَةِ وَالذَّلَّةَ وَالْمَسْكَنَةَ وَالرِّيَاءَ وَالسُّمْعَةَ
 وَالنَّدَمَةَ وَالْحَزْنَ [وَالْحُزْنَ] وَالْخُشُوعَ وَالْبَغْيَ وَ

الْفِتْنِ وَمِنْ جَمِيعِ الْآفَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ وَبَلَاءِ الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفُوحَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ
 مَا بَطَّنَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ وَسْوَسةِ الْأَنْفُسِ مِمَّا تُحِبُّ
 مِنَ الْقَوْلِ وَالْفِعْلِ وَالْعَمَلِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ
 الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالْحَسِّ وَاللَّبِّسِ وَمِنْ طَوَارِقِ اللَّيْلِ
 وَالنَّهَارِ وَأَنْفُسِ الْجِنِّ وَأَعْيُنِ الْإِنْسِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ
 بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ لِسَانِي وَمِنْ شَرِّ سَمْعِي
 وَمِنْ شَرِّ بَصَرِي وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ وَمِنْ
 قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ وَمِنْ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ وَصَلَاةٍ لَا تُرْفَعُ
 [لَا تُقْبَلُ]. اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْنِي فِي شَيْءٍ مِنْ عَذَابِكَ وَلَا
 تُرِدَّنِي فِي ضَلَالَةٍ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ بِشِدَّةِ مُلْكِكَ
 وَعِزَّةِ قُدْرَتِكَ وَعَظْمَةِ سُلْطَانِكَ مِنْ شَرِّ خَلْقِكَ
 أَجْمَعِينَ.

در پایان روایت از حضرت امام صادق علیه السلام نقل شده است:

این دعا را در هر امر مهم و شدید و در هنگام بروز هر سختی می‌توان خواند و این دعایی است که هرکس آن را بخواند، ان شاء الله تعالی ردّ نمی‌شود.^۱

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۹۹: مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۲۳۸/۹۱.

❖ اذکار و ادعیه متفرقه

اسم اعظم

از حضرت امام سجاد علیه السلام روایت شده است: پس از هر نماز از خداوند متعال درخواست می‌کردم که اسم اعظم را به من بیاموزد. روزی پس از نماز صبح در حالی که نشسته بودم، به ناگاه خواب بر من چیره شد. در عالم رؤیا مردی را برابر خویش دیدم. از من پرسید: از خداوند متعال اسم اعظم درخواست کردی؟ گفتم: آری. گفت بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِاسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ.

قسم به خدا برای هر خواسته‌ای که این دعا را خواندم، برآورده شدن آن را دیدم.^۱

برای استجاب دعا و محفوظ ماندن از بلاهای بسیار

حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله این دعا را به حضرت زهرا علیها السلام

۱. طبرسی، حسن بن فضل. مکارم الأخلاق. ۳۵۲.

تعلیم فرمودند:

يَا أَعَزَّ مَذْكُورٍ وَأَقْدَمَهُ قَدَمًا فِي الْعِزِّ وَالْجَبْرُوتِ
يَا رَحِيمَ كُلِّ مُسْتَرْحِمٍ وَمَفْزَعَ كُلِّ مَلْهُوفٍ
إِلَيْهِ يَا رَاحِمَ كُلِّ حَزِينٍ يَشْكُوبَتُهُ وَحُزْنُهُ إِلَيْهِ
يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ الْمَعْرُوفُ مِنْهُ وَأَسْرَعَهُ إِعْطَاءً يَا
مَنْ تَخَافُ الْمَلَائِكَةَ الْمُتَوَقِّدَةَ بِالنُّورِ مِنْهُ أَسْأَلُكَ
بِالْأَسْمَاءِ الَّتِي يَدْعُوكَ بِهَا حَمَلَةٌ عَرْشِكَ وَمَنْ حَوْلَ
عَرْشِكَ بِنُورِكَ يُسَبِّحُونَ شَفَقَةً مِنْ خَوْفِ عِقَابِكَ
وَبِالْأَسْمَاءِ الَّتِي يَدْعُوكَ بِهَا جَبْرَائِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَ
إِسْرَافِيلُ إِلَّا أَجَبْتَنِي وَكَشَفْتَ يَا إِلَهِي كُرْبِي
[كُرْبَتِي] وَسَتَرْتَ ذُنُوبِي يَا مَنْ أَمَرَ بِالصَّيْحَةِ فِي
خَلْقِهِ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ يُحْشَرُونَ وَبِذَلِكَ الْإِسْمِ
الَّذِي أَحْيَيْتَ بِهِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ أَحْيِ قَلْبِي وَاشْرَحْ
صَدْرِي وَأَصْلِحْ شَأْنِي يَا مَنْ خَصَّ نَفْسَهُ بِالْبَقَاءِ وَ

خَلَقَ لِبَرِيَّتِهِ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ وَالْفَنَاءَ يَا مَنْ فَعَلَهُ قَوْلٌ
 وَقَوْلُهُ أَمْرٌ وَأَمْرُهُ مَا ضِ عَلَى مَا يَشَاءُ أَسْأَلُكَ بِالِاسْمِ
 الَّذِي دَعَاكَ بِهِ خَلِيلُكَ حِينَ أُلْقِيَ فِي النَّارِ فَدَعَاكَ بِهِ
 فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَقُلْتَ يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى
 إِبْرَاهِيمَ وَبِالِاسْمِ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ مُوسَى مِنْ جَانِبِ
 الطُّورِ الْأَيْمَنِ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَبِالِاسْمِ الَّذِي خَلَقْتَ
 بِهِ عِيسَى [بْنَ مَرْيَمَ] مِنْ رُوحِ الْقُدُسِ وَبِالِاسْمِ
 الَّذِي تُبَّتْ بِهِ عَلَى دَاوُدَ وَبِالِاسْمِ الَّذِي وَهَبْتَ بِهِ
 لِيَزَكَرِيَّا يُحْيِي وَبِالِاسْمِ الَّذِي كَشَفْتَ بِهِ عَنْ
 أَيُّوبَ الضَّرَّ [وَتُبَّتْ بِهِ عَلَى دَاوُدَ] وَ سَخَّرْتَ بِهِ
 لِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ وَالشَّيَاطِينَ وَعَلَّمْتَهُ
 مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَبِالِاسْمِ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ الْعَرْشَ [وَ
 الْكُرْسِيَّ] [وَ بِالِاسْمِ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ الْكُرْسِيَّ]
 وَبِالِاسْمِ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ الرُّوحَانِيِّينَ وَبِالِاسْمِ

الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ وَبِالِاسْمِ الَّذِي
 خَلَقْتَ بِهِ جَمِيعَ الْخَلْقِ وَبِالِاسْمِ الَّذِي خَلَقْتَ بِهِ
 جَمِيعَ مَا أَرَدْتَ مِنْ شَيْءٍ وَبِالِاسْمِ الَّذِي قَدَرْتَ بِهِ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ إِلَّا مَا
 أَعْطَيْتَنِي سُؤْلِي وَقَضَيْتَ حَوَائِجِي يَا كَرِيمُ.

پس از خواندن این دعا خطاب می رسد: نَعَمْ نَعَمْ.^۱

ذکر حمله عرش

از حضرت رسول اکرم ﷺ روایت شده است: هنگامی که خداوند متعال عرش را آفرید، برای حمل آن هزاران هزار ملک را خلق کرد و به آنان فرمود تا عرش را حمل کنند، اما آنان از انجام این کار عاجز ماندند، آن گاه هشت ملک را آفرید که با گفتن این ذکر به آسانی این کار را انجام دادند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
 الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ.^۲

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۱۳۹.

۲. امام حسن عسگری علیه السلام. التفسیر. ۱۴۶.

دعا برای گشایش امور

ابتدا بگوید:

يَا مَنْ لَا يُسْتَحْيَا مِنْ مَسْأَلَتِهِ وَلَا يُرْتَجَى الْعَفْوُ إِلَّا
مِنْ قَبْلِهِ أَشْكُو إِلَيْكَ مَا لَا يَخْفَى عَلَيْكَ وَأَسْأَلُكَ مَا
لَا يَعْظُمُ عَلَيْكَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

و پس از آن حاجت خود را بخواهد.^۱

دعا برای زیاد شدن رزق

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مَنْ حَقُّهُ عَلَيْكَ
عَظِيمٌ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَرْزُقَنِي
الْعَمَلَ بِمَا عَلَّمْتَنِي مِنْ مَعْرِفَةِ حَقِّكَ وَأَنْ تَبْسُطَ عَلَيَّ
مَا حَظَرْتَ مِنْ رِزْقِكَ.^۲

برای دوری از وسوسه شیطان

أَعُوذُ بِاللَّهِ الْقَوِيِّ مِنَ الشَّيْطَانِ الْغَوِيِّ وَ أَعُوذُ

۱. ابن طاووس، علی بن موسیٰ المجتبیٰ من الدعاء المجتبیٰ. ۴

۲. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۵۵۳/۲

بِمُحَمَّدٍ الرَّضِيِّ مِنْ شَرِّ مَا قُدِّرَ وَقُضِيَ وَأَعُوذُ بِإِلَهِ
النَّاسِ مِنْ شَرِّ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ!

برای ادای دین

اللَّهُمَّ أَغْنِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَبِفَضْلِكَ عَمَّنْ
سِوَاكَ

دعای کفایت از بلا و غلبه بر خصم

اللَّهُمَّ بِكَ أَسَاوِرُ وَبِكَ أُحَاوِلُ وَبِكَ أَصُولُ وَبِكَ
أَنْتَصِرُ وَبِكَ أَمُوتُ وَبِكَ أَحْيَا أَسَلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ
وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ
الْعَظِيمِ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَنِي وَرَزَقْتَنِي وَسَرَرْتَنِي وَ
سَتَرْتَنِي مِنْ بَيْنِ الْعِبَادِ بِلُطْفِكَ وَخَوَّلْتَنِي إِذَا هَرَبْتُ
رَدَدْتَنِي وَإِذَا عَثَرْتُ أَقْلَتَنِي وَإِذَا مَرِضْتُ شَفَيْتَنِي وَإِذَا

۱. طبری آملی. محمد بن ابی القاسم. بشارة المصطفى لشعبة المرتضى. ۲۷

۲. ابن بابویه، محمد بن علی بن الحسین. الأمالی. ۳۸۸

دَعَوْتُكَ أَجَبْتَنِي سَيِّدِي ارْضَ عَنِّي فَقَدْ أَرْضَيْتَنِي^۱.

هنگام دیدن کسی که مبتلا به بلایی شده است

بدون آن که آن شخص بشنود سه بار بگوید:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ وَلَوْ شَاءَ فَعَلَ.

تا هیچ گاه به آن بلا دچار نشود.^۲

جهت درد شقیقه

دست بر محل درد بگذارد و سه بار بگوید:

يَا ظَاهِرًا مَوْجُودًا وَيَا بَاطِنًا غَيْرَ مَفْقُودٍ أُرْدُدْ عَلَيَّ
عَبْدِكَ الضَّعِيفِ أَيَادِيكَ الْجَمِيلَةَ عِنْدَهُ وَأَذْهَبْ
عَنْهُ مَا بِهِ مِنْ أذى إِنَّكَ رَحِيمٌ وَدُودٌ قَدِيرٌ.^۳

ذکریوشع بن نون (وصی حضرت موسی علیہ السلام)

سُبْحَانَ اللَّهِ كَمَا يَنْبَغِي لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا
يَنْبَغِي لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَمَا يَنْبَغِي لِلَّهِ وَلَا حَوْلَ

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. المجتنی من الدعاء المجتبی. ۲۲ و مجلسی،

محمد باقر. بحار الانوار. ۲۱۲/۹۲

۲. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۹۷/۲

۳. ابنا بسطام، عبد الله و حسین، طب الأئمة علیهم السلام. ۲۰

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى أَهْلِ
بَيْتِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى جَمِيعِ الْمُرْسَلِينَ وَالنَّبِيِّينَ
حَتَّى يَرْضَى اللَّهُ.

در روایت آمده است: خواندن این ذکر باعث موجب
برآورده شدن حاجات، غلبه بر دشمنان، ادای قرض،
برطرف شدن اندوه و بسیاری از برکات دیگر می شود.^۱

ذکر دانیال پیامبر

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا يَنْسَى مَنْ ذَكَرَهُ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي لَا يُخَيِّبُ مَنْ دَعَاهُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَنْ تَوَكَّلَ
عَلَيْهِ كَفَاهُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَنْ وَثِقَ بِهِ لَمْ يَكِلْهُ
إِلَى غَيْرِهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يَجْزِي بِالْإِحْسَانِ إِحْسَانًا
وَبِالصَّبْرِ نَجَاةً.^۲

حرز حضرت فاطمه زهرا عليها السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۳۱۰.

۲. طوسی، محمد بن الحسن. الأمالی. ۳۰۰.

أَسْتَعِيْثُ فَأَعِثْنِيْ وَلَا تَكِلْنِيْ إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ
أَبَدًا وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ!

از دعاهای امام صادق علیه السلام

يَا مَنْ يَشْكُرُ الْيَسِيرَ وَيَعْفُو عَنِ الْكَثِيرِ وَهُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ. اغْفِرْ لِي الذُّنُوبَ الَّتِي ذَهَبَتْ لَدَّتْهَا وَبَقِيَتْ
تَبِعَتْهَا!

دعای در سجده

در روایتی آمده است: روزی رسول اکرم صلی الله علیه و آله مردی را دیدند
که در سجده این دعا را می خواند:

يَا رَبِّ مَاذَا عَلَيْكَ أَنْ تُرْضِيَ كُلَّ مَنْ كَانَ لَهُ
عِنْدِي تَبِعَةٌ وَأَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي وَأَنْ تُدْخِلَنِي
الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ فَإِنَّمَا عَفُوكَ عَنِ الظَّالِمِينَ وَأَنَا مِنَ
الظَّالِمِينَ فَلْتَسْعِنِي رَحْمَتَكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۵.

۲. کلینی، محمد بن یعقوب. الکافی. ۵۸۹/۲.

به او فرمودند: سر از سجده بردار که دعایت مستجاب شد. تو دعایی را خواندی که از آن یکی از پیامبران پیشین بوده است.^۱

ذکری برای در امان ماندن از تب

از جناب سلمان فارسی رضی الله عنه نقل شده است: حضرت فاطمه زهرا علیها السلام این ذکر را که از پدر بزرگوار خویش فرا گرفته بودند، برای محفوظ ماندن از تب، به من آموختند و من نیز تأثیر آن را به خوبی تجربه کردم:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بِسْمِ اللَّهِ نُورِ بِسْمِ اللَّهِ نُورِ
 النُّورِ بِسْمِ اللَّهِ نُورٌ عَلَى نُورٍ بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي هُوَ مَدْبَرُ
 الْأُمُورِ بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي خَلَقَ النُّورَ مِنَ النُّورِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 الَّذِي خَلَقَ النُّورَ مِنَ النُّورِ وَأَنْزَلَ النُّورَ عَلَى الطُّورِ فِي
 كِتَابٍ مَسْطُورٍ فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ بِقَدَرٍ مَقْدُورٍ عَلَى نَبِيِّ
 مَحْجُورِ الْحَمْدِ لِلَّهِ الَّذِي هُوَ بِالْعِزِّ مَذْكُورٌ وَبِالْفَخْرِ
 مَشْهُورٌ وَعَلَى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ مَشْكُورٌ وَصَلَّى اللَّهُ

۱. طبرسی، حسن بن فضل. مکارم الأخلاق. ۲۸۷

عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ!

دعا برای رفع گرفتاری

در حدیث قدسی آمده است: در شب معراج، جبرئیل امین از سوی خداوند متعال به حضرت رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خطاب نمود: یا محمد! هرکس از میان امت تو به گرفتاری و ناراحتی فراوان مبتلا شد، من را در نهان بخواند و بگوید:

يَا جَالِي الْأَحْزَانِ وَيَا مُوسِعَ الضِّيقِ وَيَا أَوْلَى بِخَلْقِهِ
 مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَيَا فَاطِرَ تِلْكَ النُّفُوسِ [تِلْكَ الْأَنْفُسِ
 أَنْفُسَنَا] وَ مُلْهِمَهَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا [التَّقْوَى]
 نَزَلْ بِي يَا فَارِجَ [مُفَرِّجَ] الْهَمِّ هَمُّ ضِيقْتُ بِهِ ذُرْعاً
 وَ صَدْرًا حَتَّى خَشِيتُ أَنْ أَكُونَ غَرَضَ فِتْنَةٍ يَا
 اللَّهُ وَ بِذِكْرِكَ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ [وَ
 الْأَبْصَارِ] قَلْبُ قَلْبِي مِنَ الْهُمُومِ إِلَى الرَّوْحِ وَ الدَّعَةِ
 وَ لَا تَشْغَلْنِي عَنْ ذِكْرِكَ بِتَرْكِكَ مَا بِي مِنَ الْهُمُومِ إِنِّي

۱. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۸.

إِلَيْكَ مُتَضَرِّعٌ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي لَا يُوصَفُ إِلَّا
بِالْمَعْنَى لِكِتْمَانِكَ [لِكِتْمَانِهِ] [لِكِتْمَانِكُهُ] هُوَ
فِي غُيُوبِكَ ذَاتِ النُّورِ أَجَلٌ بِحَقِّهِ أَحْزَانِي وَاشْرَحْ
صَدْرِي بِكُشُوطِ مَا بِي مِنَ الِهَمِّ [الْهُمُومِ] يَا
كَرِيمُ.

هنگامی که این ذکر را بگوید، غم و اندوه وی را برطرف می‌کنم به گونه‌ای که دیگر به سوی او باز نگردد.^۱

ذکر حضرت رسول اکرم ﷺ هنگام خوشحالی و ناراحتی

حضرت رسول اکرم ﷺ هرگاه با واقعه‌ای مسرت بخش مواجه می‌شدند، این ذکر را می‌خواندند:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ.

و هرگاه مسأله‌ای ناراحت‌کننده برای ایشان پیش می‌آمد، این ذکر را می‌خواندند:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ.^۲

۱. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۳۰۹/۹۲ به نقل از البلد الامین

۲. طوسی، محمد بن الحسن. الأمالی. ۵۰

دعای که حضرت امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ به جناب اویس

قرنی رَحْمَةً عَلَيْهِ تعلیم دادند

این دعا را حضرت امیرالمؤمنین عَلَيْهِ السَّلَامُ به جناب اویس قرنی تعلیم داده و آثار فراوانی برای خواندن آن به ویژه در چهل شب جمعه برشمرده اند:

يَا سَلَامُ الْمُؤْمِنِ الْمُهَيِّمِ الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ الْمُتَكَبِّرِ
 الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ الْقَاهِرِ الْقَادِرِ الْمُقْتَدِرِ يَا مَنْ يُنَادِي
 مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ بِالسِّنَةِ شَتَّىٰ وَلُغَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ
 وَحَوَائِجٍ أُخْرَىٰ يَا مَنْ لَا يَشْغَلُهُ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ أَنْتَ
 الَّذِي لَا تُغَيِّرُكَ الْأَزْمِنَةُ وَلَا تُحِيْطُ بِكَ الْأُمْكِنَةُ وَ
 لَا تَأْخُذُكَ نَوْمٌ وَلَا سِنَةٌ يَسْرِي مِنْ أَمْرِي مَا أَخَافُ
 عُسْرَهُ وَفَرَجٌ لِي مِنْ أَمْرِي مَا أَخَافُ كَرْبَهُ وَسَهْلٌ
 لِي مِنْ أَمْرِي مَا أَخَافُ حُزْنَهُ سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ
 إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ عَمِلْتُ سُوءًا وَظَلَمْتُ
 نَفْسِي فَاعْفُرْ لِي إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ وَالْحَمْدُ

لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ
الْعَظِيمِ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِيِّهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا!

دعای هنگام بروز مشکلات

از حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام روایت شده است: هنگام
بروز مشکلات، این دعا را بخوانید:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ
الَّذِينَ اخْتَرْتَهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ. [اللَّهُمَّ] فَذَلَّلْ
[لِي] صُعُوبَتَهَا وَحُزُونَتَهَا وَاكْفِنِي شَرَّهَا فَإِنَّكَ
الْكَافِي الْمُعَافِي وَالْغَالِبُ الْقَاهِرُ.^۲

دعای کوتاه از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام

بنا بر روایتی، امیرالمؤمنین علی علیه السلام مردی را دیدند که
مشغول خواندن دعای طولانی از روی یک دفتر بود. به او
فرمودند: به جای آن، این دعای کوتاه را بخوان:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ نِعْمَةٍ وَأَسْأَلُ اللَّهَ مِنْ كُلِّ

۱. کفعمی، ابراهیم بن علی. البلد الأمين والدرع الحصين. ۳۷۷

۲. راوندی، سعید بن عبدالله. ملوة الحزين (الدعوات). ۶۴

خَيْرٍ وَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ كُلِّ شَرٍّ وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ
كُلِّ ذَنْبٍ ۱.

دعا برای به دست آوردن علم یا مال فراوان

از حضرت امام صادق علیه السلام روایت شده است: هر کس دو ماه پی در پی، هر روز چهارصد بار این ذکر را بگوید، مال فراوان یا علم فراوان نصیب وی خواهد شد: ۲

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْحَيُّ
الْقَيُّومُ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْ جَمِيعِ جُرْمِي وَ
ظُلْمِي وَإِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ ۳.

ذکر هنگام سختی

از حضرت رضا علیه السلام روایت شده است: در خواب پدرم را دیدم که فرمودند: پسرم! هرگاه در سختی افتادی، این ذکر را زیاد بگو: يَا زُؤُوفُ يَا رَجِيمُ ۴

۱. مجلسی، محمد باقر. بحار الأنوار. ۲۴۲/۹۱

۲. حضرت آیت الله مروری رحمته الله فرمودند: من در طول عمر، دوبار موفق به انجام این عمل شدم.

۳. کفعمی، ابراهیم بن علی. جنة الأمان الواقية (المصباح). ۶۴

۴. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۳۳۳

صلوات برای شادمانی رسول اکرم و اهل بیت علیهم السلام

در روایت آمده است: کسی که دوست دارد با ذکر صلوات، حضرت رسول اکرم و اهل بیت علیهم السلام را شاد کند، این صلوات را بخواند:

اللَّهُمَّ يَا أَجُودَ مَنْ أَعْطَى وَيَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ وَيَا
 أَرْحَمَ مَنْ اسْتُرْحِمَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فِي
 الْأَوَّلِينَ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فِي الْآخِرِينَ وَصَلِّ
 عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ فِي الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
 وَآلِهِ فِي الْمُرْسَلِينَ. اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا وَآلَهُ الْوَسِيلَةَ
 وَالْفَضِيلَةَ وَالشَّرْفَ وَالرَّفْعَةَ وَالذَّرَجَةَ الْكَبِيرَةَ
 اللَّهُمَّ إِنِّي آمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَلَمْ أَرَهُ فَلَا تَحْرِمْنِي
 فِي الْقِيَامَةِ رُؤْيَيْتَهُ وَارْزُقْنِي صُحْبَتَهُ وَتَوَفَّنِي عَلَى
 مِلَّتِهِ وَاسْقِنِي مِنْ حَوْضِهِ مَشْرَبًا رَوِيًّا سَائِغًا هَنِئًا
 لَا أَظْمَأُ بَعْدَهُ أَبَدًا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ
 إِنِّي آمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَلَمْ أَرَهُ فَعَرِّفْنِي فِي الْجَنَانِ

وَجْهَهُ. اللَّهُمَّ بَلِّغْ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مِنِّي تَحِيَّةً كَثِيرَةً وَ
سَلَامًا!

دعای منقول از حضرت ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَام فَوْزَةَ الشَّرِيفِ

جناب سید بن طاووس رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ این دعا را از حضرت ولی
عصر عَلَيْهِ السَّلَام نقل کرده است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا مَالِكَ الرَّقَابِ وَيَا هَا زِمَ
الْأَحْزَابِ يَا مُفْتِحَ الْأَبْوَابِ يَا مُسَبِّبَ الْأَسْبَابِ
سَبِّبْ لَنَا سَبَبًا لَا نَسْتَطِيعُ لَهُ طَلَبًا بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ أَجْمَعِينَ.^۲

دعای منقول از برخی بزرگان

علامه مجلسی رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ این دعاها را از برخی بزرگان نقل کرده
است:

اللَّهُمَّ كَمَا صُنْتَ وَجْهِي عَنِ السُّجُودِ إِلَّا لَكَ
فَصُنَّهُ عَنِ طَلَبِ الرِّزْقِ إِلَّا مِنْكَ. اللَّهُمَّ قَوِّنِي عَلَى

۱. کفعمی، ابراهیم بن علی. جنة الأمان الواقية (المصباح). ۴۲۳.
۲. ابن طاووس، علی بن موسی. مهج الدعوات و منهج العبادات. ۴۵.

مَا خَلَقْتَنِي لَهُ وَلَا تَشْغَلْنِي بِمَا تَكْفَلْتَنِي بِهِ وَ
 اعْصِمْنِي مِمَّا تَعَاقِبُنِي عَلَيْهِ!

• تَحَصَّنْتُ بِالْمَلِكِ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَ
 اعْتَصَمْتُ بِذِي الْقُدْرَةِ وَالْعِزَّةِ وَالْجَبْرُوتِ وَ
 اسْتَعَنْتُ بِذِي الْأَلَاءِ وَالْعِظْمَةِ وَالْمَلَكَوتِ وَ
 تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ
 يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الدُّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا يَا مَنْ لَيْسَ
 كَمِثْلِهِ شَيْءٌ يَا مَنْ لَا يُشْبِهُهُ شَيْءٌ يَا كَافِيَ
 كُلِّ شَيْءٍ اَكْفِيْنِي كُلَّ شَيْءٍ فَإِنَّكَ قَادِرٌ عَلَى
 كُلِّ شَيْءٍ يَا خَفِيَّ اللُّطْفِ الطُّفِّ بِي بِلُطْفِكَ
 الْخَفِيِّ يَا مَنْ يَكْفِي مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا وَلَا يَكْفِي مِنْهُ
 أَحَدٌ مِنْ خَلْقِهِ يَا أَحَدَ مَنْ لَا أَحَدَ لَهُ انْقَطَعَ الرَّجَاءُ

إِلَّا عَنكَ أَغْنِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا ذَا الْمَعْرِفِ
الَّذِي لَا يَنْقَطِعُ أَبَدًا وَلَا يُحْصِيهِ غَيْرُهُ^١

❁ توصیه‌های حضرت آیت الله مروارید رحمته

توصیه‌های حضرت آیت الله مروارید رحمته به فرزندان، دامادها، نوادگان و همه مؤمنین که در انتهای وصیت‌نامه ایشان آمده است:

- * تقوای الهی
- * تلاش در سالم‌سازی عقاید، با تمسک به محکّمات
- قرآن و روایات رسیده از ائمه اطهار علیهم‌السلام
- * انجام صحیح نمازهای واجب در اول وقت
- * کسب دانش احکام شرعی، حداقل با پیروی از مجتهد
- * صله رحم
- * تلاش برای برآوردن نیازهای برادران دینی
- * راهنمایی افراد ناآگاه از معارف دینی
- * امر به معروف و نهی از منکر
- * در ظاهر و باطن به یاد خداوند بودن، به ویژه در مورد حلال و حرام الهی

- * تقرب و توسل پیوسته به خداوند متعال با:
اعمال صالح، اذکار و ادعیه به ویژه حمد و شکر الهی، استغفار از گناهان، صلوات بسیار بر پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام و زیارت قبور ایشان.
- * اخلاص نیت در تمامی امور یاد شده و توجه به این کلام شریف: «شُرک ناپیدا تر است از حرکت مورچه سیاه در شب تاریک، بر سنگ تیره» که از نمونه‌های آن، ریا و سُمععه است.^۱
- * استعانت در تمامی امور یاد شده از پروردگار متعال

۱. سُمععه از ماده سماع و بر دو قسم است: اول: انجام یک کار با انگیزه رساندن به گوش دیگران؛ که این خود، نوعی ریا و در حکم آن است. دوم: رساندن عمل به گوش دیگران پس از انجام آن که البته غالب فقها آن را موجب بطلان عمل نمی‌دانند اما معتقدند از ثواب آن می‌کاهد و بسا همه پاداش آن را از بین می‌برد. (فرهنگ اخلاق ۴۲۰)

❖ کتابنامہ

قرآن کریم

۳) ابن طاووس، علی بن موسیٰ. جمال الأسبوع
بکمال المشروع. تحقیق جواد قیومی اصفہانی.
مؤسسہ آفاق. قم: ۱۳۷۱ش

۴) ———. فلاح السائل و نجاح المسائل.
انتشارات بوستان کتاب. قم: ۱۴۰۶ق.

۵) ———. المجتنی من الدعاء المجتبیٰ.
تحقیق ابوطالب کرمانی و محمد حسن محرر.
انتشارات دار الذخائر. قم: ۱۴۱۱ق

۶) ———. مهج الدعوات و منهج العبادات.
انتشارات دار الذخائر. قم: ۱۴۱۱ق.

۷) ———. الأمان من أخطار الأسفار و الأزمان.
تحقیق و نشر: مؤسسہ آل البيت عليه السلام لإحياء التراث.
قم: ۱۴۰۹ق.

۸) ———. جمال الأسبوع بکمال المشروع.
تحقیق: جواد قیومی اصفہانی. قم: مؤسسہ آفاق.

۱۳۷۱ ق

۹) ابن بابویه، محمد بن علی. الأمالی. انتشارات کتابچی. تهران: ۱۳۷۶ ش.

۱۰) ———. ثواب الأعمال و عقاب الأعمال. انتشارات دار الشریف الرضی. قم: ۱۴۰۶ ق.

۱۱) ———. عیون أخبار الرضا علیه السلام. تصحیح مهدی لاجوردی. انتشارات جهان. تهران: ۱۳۷۸ ق.

۱۲) ———. من لا یحضره الفقیه. انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم. قم: ۱۴۱۳ ق.

۱۳) ابنا بسطام، عبد الله و حسین، طبّ الأئمة علیهم السلام. انتشارات شریف رضی. قم: ۱۴۱۱ ق.

۱۴) اسماعیلی یزدی، عباس. فرهنگ اخلاق. قم: انتشارات مسجد جمکران. ۱۳۸۲

۱۵) برقی، احمد بن محمد بن خالد. المحاسن. تحقیق جلال الدین محدث. دارالکتب الإسلامیة. قم: ۱۳۷۱ ق.

۱۶) حسن بن علی، امام یازدهم علیه السلام. التفسیر المنسوب إلى الإمام الحسن العسكري علیه السلام. انتشارات مدرسه امام مهدی علیه السلام. قم: ۱۴۰۹ ق.

۱۷) راوندی، سعید بن عبد الله (قطب الدین راوندی). ملوة الحزین (الدعوات). انتشارات مدرسه

امام مهدي عليه السلام. قم: ۱۴۰۷ق

(۱۸) سيستاني، سيد علي. التعليقة على العروة الوثقى. دفتر آيت الله العظمى سيستاني. مشهد: ۱۴۲۳ق.

(۱۹) طبرسي، حسن بن فضل. مكارم الأخلاق. انتشارات دار الشريف الرض. قم: ۱۴۱۲ق.

(۲۰) طبري آملی، عماد الدين أبي جعفر محمد بن أبي القاسم. بشارة المصطفى لشيعه المرتضى. انتشارات مكتبه حيدريه. نجف: ۱۳۸۳ق.

(۲۱) طوسي، محمد بن الحسن. الأمالي. انتشارات مؤسسه بعثت. قم: ۱۴۱۴ق.

(۲۲) ———. مصباح المتهجد و سلاح المتعبّد. انتشارات مؤسسه فقه الشيعه. بيروت: ۱۴۱۱ق.

(۲۳) قمی، عباس. الباقيات الصالحات (حاشيه مفاتيح الجنان). انتشارات هاتف. مشهد: ۱۴۱۲ق

(۲۴) كفعمی، ابراهيم بن علي عاملی. البلد الأمين و الدرع الحصين. انتشارات مؤسسه اعلمی. بيروت: ۱۴۱۸ق.

(۲۵) ———. جنة الأمان الواقية (المصباح). انتشارات دار الرضى. قم: ۱۴۰۵ق.

(۲۶) كليني، محمد بن يعقوب. الكافي. انتشارات

اسلامیہ. تہران: ۱۴۰۷ ق.

(۲۷) مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی. بحار
الأنوار. انتشارات مؤسسة الوفاء. بیروت: ۱۴۰۳ ق.

(۲۸) نوری، حسین بن محمد تقی. مستدرک الوسائل
و مستنبط المسائل. انتشارات مؤسسہ آل البيت ع.
قم: ۱۴۰۸ ق.

(۲۹) یزدی طباطبائی، سید محمد کاظم. العروة
الوثقی (الحمشی). تحقیق و تصحیح: احمد محسنی
سبزواری. انتشارات جامعہ مدرسین حوزہ علمیہ قم.
چاپ اول. ۱۴۱۹